

سُورَةُ ص

سُورَةُ النُّجُومِ ٣٨

سُورَةُ

سورة ص
សូរ៉េ:ត្តី ៣៨ សូដូ

មាន ៨៨ អាយ៉ាស៊ូ ។

សូរ៉េ:ត្តីទី ៣៨ យោលតាមលេខរៀងដែលអល់ឡោះហ្គ័រដាក់ចុះមក ។ អល់ឡោះហ្គ័របានដាក់ សូរ៉េ:ត្តីនេះចុះមកនៅឯម៉ាកកាស៊ូ ។

ប្រសិទ្ធភាព

1. ابن بَاتَوَيْهِ: بِإِسْنَادِهِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَنْ قَرَأَ سُورَةَ (ص) فِي لَيْلَةِ الْجُمُعَةِ أُعْطِيَ مِنْ خَيْرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ مَا لَمْ يُعْطَ أَحَدٌ مِنَ النَّاسِ إِلَّا نَبِيٌّ مُرْسَلٌ، أَوْ مَلِكٌ مُقَرَّبٌ، وَ أَدْخَلَهُ اللَّهُ الْجَنَّةَ، وَ كُلٌّ مِنْ أَحَبَّ مِنْ أَهْلِ بَيْتِهِ، حَتَّى خَادِمُهُ الَّذِي يَخْدُمُهُ وَ إِنْ لَمْ يَكُنْ فِي حَدِّ عِيَالِهِ، وَ لَا فِي حَدِّ مَنْ يُشْفَعُ فِيهِ».* (ثواب الأعمال: ١١٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٦٣٩)

១. អ៊ីបនូ បាបាវ៉ៃហ្គ័រ យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានរបស់លោក ទទួលបានមកពីអាប៊ូ យ៉ាគ្ត៍ហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រអាយ៉ាត្តី សូដូ ក្នុងយប់សុក្រ អ្នកនោះនឹងបានទទួលនូវសេចក្តីល្អក្នុង លោកនេះនិងក្នុងលោកមុខដែលគេមិនធ្លាប់បានឲ្យទៅអ្នកណាឡើយ ក្រៅពីព្រះសាស្តាប្រសិត^{عليهم السلام} (نبي مرسل) ឬទេវតាជំនិត ហើយគេនឹងឲ្យអ្នកនោះបានចូលឋានសួគ៌ជាមួយគ្រួសារជាទីស្រឡាញ់របស់ អ្នកនោះ រហូតដល់ទៅអ្នកបម្រើរបស់អ្នកនោះផងដែលមិនមែនជាសាច់ញាតិរបស់អ្នកនោះទេ ឬអ្នក ដែលអ្នកនោះជួយធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យ ។" (ثواب الأعمال: 112)

2. وَ مِنْ (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ): رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، قَالَ: «مَنْ قَرَأَ هَذِهِ السُّورَةَ كَانَ لَهُ مِنَ الْأَجْرِ وَزُنْ كُلِّ جَبَلٍ سَحْرَةٌ اللَّهُ لِدَاوُدَ عَشْرَ مَرَّاتٍ، وَ عَصَمَهُ اللَّهُ أَنْ يُصْرَرَ عَلَى ذَنْبٍ صَغِيرٍ أَوْ كَبِيرٍ. وَ مَنْ كَتَبَهَا وَ جَعَلَهَا تَحْتَ قَاضٍ أَوْ وَالٍ لَمْ يَقِفِ الْأَمْرُ فِي يَدِهِ أَكْثَرَ مِنْ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ، وَ ظَهَرَتْ عُيُوبُهُ، وَ عَزَلٌ، وَ انْقَضَ مِنْ حَوْلِهِ».* (مجمع البيان ٨: ٧٢٣ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٦٣٩)

២. ទទួលបានមកពីខ្ញុំវ៉ាស្ត៍ អាល់-គូរអាន គេបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍មកពីព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមាន ព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ៉េ:ត្តីនេះ អ្នកនោះនឹងបានទទួលរង្វាន់សម្រាប់ខ្លួនឯងស្មើនឹងទម្ងន់ភ្នំ ទាំងអស់ដែលអល់ឡោះហ្គ័របានបញ្ចុះបញ្ចូលឲ្យដូរដូរដប់ដប់ ។ អល់ឡោះហ្គ័រនឹងការពារអ្នក នោះ មិនឲ្យចេសវឹងរូសប្រព្រឹត្តបាបតូចធំទេ ។ អ្នកណាសរសេរសូរ៉េ:ត្តីនេះហើយដាក់វាក្រោម ចៅក្រមកាត់ក្តីឬអ្នកគ្រប់គ្រង សំណុំរឿងនឹងមិនត្រូវផ្អាកនៅក្នុងដៃអ្នកនោះលើសពីបីថ្ងៃទេ កំហុស ទាំងឡាយនឹងលេចច្បាស់ទែងឡើង នឹងត្រូវយកចេញ ហើយនឹងត្រូវវិនាសជុំវិញខ្លួនអ្នកនោះ ។"

(مجمع البيان 8: 723)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

ص وَالْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ ﴿١﴾

១. សូរ៉េ ។ [អញ]សូមស្ស៊ីចំពោះគូរអានប្រកបដោយព្រះកម្រើន ។

بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي عِزَّةٍ وَشِقَاقٍ ﴿٢﴾

២. ពួកបដិសេធសទ្ធានៅក្នុងសេចក្តីឡើងនិងនៅក្នុងការប្រទូសប្រឆាំង ។

كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِّنْ قَرْنٍ فَنَادَوا وَّلَاتٍ حِينَ مَنَاصٍ ﴿٣﴾

៣. យើងបានប្រល័យចោលច្រើនតំណកំណើតមកហើយកាលពីមុនពួកគេ ។ ពួកគេបានស្រែក [សូមជំនួយ]ខណៈដែលមិនអាចគេចរួច[ពីទណ្ឌ]ឡើយនោះ ។

وَعَجِبُوا أَن جَاءَهُمْ مُنذِرٌ مِّنْهُمْ وَقَالَ الْكَاْفِرُونَ هَذَا سَاحِرٌ كَذَّابٌ ﴿٤﴾

៤. ពួកគេភ្ញាក់ផ្អើលដែលមានអ្នកព្រមានម្នាក់មករកពួកគេ ពីក្នុងចំណោមពួកគេ [ដើម្បីអំពាវនាវឲ្យមករកអស់ឡោះហ្ន៎] ។ ពួកបដិសេធសទ្ធាបានថា៖ "គេជាគ្រូធ្មប់ ជាអ្នកភូតភរ !

أَجْعَلِ الْآلِهَةَ إِلَهًا وَاحِدًا إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عُجَابٌ ﴿٥﴾

៥. តើគេនេះធ្វើឲ្យព្រះទាំងឡាយទៅជាព្រះតែមួយឬ ? ចម្លែកមែន !"

وَأَنْطَلِقُ الْمَلَآءِ مِنْهُمْ أَنِ امْشُوا وَاصْبِرُوا عَلَىٰ آيَاتِنَا إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ يُرَادُ ﴿٦﴾

៦. ពួកមេដឹកនាំ[របស់ពួកគោរពបូជារូបបដិមា ។ ល ។]បានចាកចេញទៅ[ដោយថា៖] "ចូរអស់លោកធ្វើតទៅទៀត ចូរព្យាយាមនៅជាប់ជាមួយព្រះទាំងឡាយរបស់អស់លោក ។ នេះគឺជាគម្រោងការ[របស់គេមកលើអស់លោកទេ] !

مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي الْمِلَّةِ الْآخِرَةِ إِنْ هَذَا إِلَّا آخِثٌ لُّقٌ ﴿٧﴾

៧. យើងមិនធ្លាប់បានឮរឿងនោះទេ នៅក្នុងលទ្ធិជំនឿចុងក្រោយនោះ ។ នេះគ្រាន់តែជាការប្រឌិតឡើងប៉ុណ្ណោះ !

أَنْزَلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِّنْ ذِكْرِي بَلْ لَمَّا يَدُوْفُوا عَذَابٍ ﴿٨﴾

៨. តើគេបានដាក់ព្រះកម្រើនចុះមកឲ្យគេនេះ ក្នុងចំណោមពួកយើងឬ ?" ពួកគេសង្ស័យអំពីព្រះ

កម្រើនអញ ។ ពួកគេមិនទាន់បានភ្ញាក់រឭកម្នាក់ម្នាក់របស់អញនៅឡើយទេ ។

أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَحْمَةِ رَبِّكَ الْعَزِيزِ الْوَهَّابِ ﴿٩﴾

៩. ឬពួកគេក្តាប់ទុកនូវឃ្នាំងព្រះមេត្តាធម៌របស់ព្រះម្ចាស់អ្នក ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឬទ្ធិ ព្រះអ្នក ទំនុកបម្រុង ?

أَمْ لَهُمْ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَلْيَرْتَقُوا فِي الْأَسْبَابِ ﴿١٠﴾

១០. ឬពួកគេក្តាប់អំណាចគ្រប់គ្រងមេឃនិងផែនដី និងអ្វីដែលមាននៅក្នុងចន្លោះទាំងពីរនោះ ? [បើ ដូច្នោះមែន] ចូរពួកគេឡើង[ទៅលើមេឃ]ដោយមធ្យោបាយនីមួយៗទៅ ។

جُنْدٌ مَّا هُنَالِكَ مَهْزُومٌ مِّنَ الْأَحْزَابِ ﴿١١﴾

១១. ទ័ពនៃសហពលករនឹងទទួលបរាជ័យនៅទីនោះ :

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ ذُو الْأَوْتَادِ ﴿١٢﴾

១២. កាលពីមុនពួកគេ ប្រជារាស្ត្ររបស់នុះហ្គី ពួកអុដូ និងហ្វៀរអ៊េន ម្ចាស់បង្គោលបានបដិសេធ [ការបង្ហាត់បង្រៀនរបស់អល់ឡោះហ្គី]

وَتَمُودُ وَقَوْمُ لُوطٍ وَأَصْحَابُ لَيْكَةِ أُولَئِكَ الْأَحْزَابِ ﴿١٣﴾

១៣. [ដូចគ្នាដែរ ក្នុងចំណោម]ពួកស្វាមូដូ ប្រជារាស្ត្ររបស់លូតូ និងពួកអាល់-អៃកាសូ (អ្នកស្រុកព្រៃ ស្នាប់) ។ ជនទាំងនោះជាសហពលករ[ប្រឆាំង] ។

إِن كُلِّ إِلَّا كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ عِقَابِ ﴿١٤﴾

១៤. ពួកគេគ្រប់គ្នាបានប្រមាថបណ្តាព្រះសាសនៈទូតថាជាអ្នកភូតភរទេ ។ ដូច្នោះពួកគេសមនឹងទទួល ទោស ។

وَمَا يَنْظُرُ هَؤُلَاءِ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً مَّا لَهَا مِنْ فَوَاقِ ﴿١٥﴾

១៥. ជនទាំងនេះមិនរង់ចាំអ្វីក្រៅពីសម្រែកតែមួយគត់ប៉ុណ្ណោះ គេមិនពន្យារពេលឲ្យវាទេ ។

وَقَالُوا رَبَّنَا عَجِّلْ لَنَا قِطْنَا قَبْلَ يَوْمِ الْحِسَابِ ﴿١٦﴾

១៦. ពួកគេបានថា៖ "ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ សូមព្រះអង្គមេត្តាប្រញាប់ប្រទានចំណែក របស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមុនថ្ងៃជំនុំជម្រះ !" ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១-១៦

លោក ម៉ាស៊ូដ្វី ពូយ៉ាបានថ្លែងថា ស្តីករ (الذكر) ជាឈ្មោះមួយរបស់គួរអាន ។ ស្តីករ (الذكر) បញ្ជាក់ន័យ
ទៅលើការក្រើនរំលឹក ការសូត្រ ការបង្ហាត់ងង្រៀន ការដាស់តឿន សារ និងការធ្វើសក្ការៈអល់ឡោះហ្ន៎
។ អាស៊ូលុល-ស្តីករ មានន័យថាបុគ្គលទាំងឡាយដែលគេបានប្រទានឲ្យនូវការយល់ដឹងព្រះគម្ពីរ ។

1. ابنُ بَابُوَيْهٍ، قَالَ: أَخْبَرَنَا أَبُو الْحُسَيْنِ مُحَمَّدُ بْنُ هَارُونَ الرَّيْحَانِيُّ فِيمَا كَتَبَ إِلَيَّ عَلَى يَدَيَّ عَلِيِّ بْنِ أَحْمَدَ الْبَغْدَادِيِّ الْوَرَّاقِ، قَالَ: حَدَّثَنَا
مُعَاذُ بْنُ الْمُثَنَّى الْعَنْبَرِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَسْمَاءَ، قَالَ: حَدَّثَنَا جُوَيْرِيَةُ، عَنْ سُفْيَانَ بْنِ سَعِيدِ الثَّوْرِيِّ، قَالَ: قُلْتُ: لِمَ جَعَلَ بِن
مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ): يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ، مَا مَعَى قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: ص ؟

១. [...] ស៊ូហ្គាយ៉ាន ប៊ិន សាអ៊ីដ្វី អាស៊ូលុល-ស្វេរី បានថ្លែងថា ខ្ញុំបានសួរ យ៉ូកុំហ្គារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام}
ប៊ិន អុលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាស៊ូលុល-ហ្គីសែនី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អុលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាហ្វិ គ្លីលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "បុត្រ
រស្វីលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ ! ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} [៣៨:១] សួរដូ (ص) មានន័យថាអ្វីទៅ ?"

فَال: « ص عَيْنٌ تَنْبَعُ مِنْ تَحْتِ الْعَرْشِ، وَ هِيَ الَّتِي تَوْصَأُ مِنْهَا النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) لَمَّا عُرِجَ بِهِ، وَ يَدْخُلُهَا جَبْرَائِيلُ (عَلَيْهِ
السَّلَامُ) كُلَّ يَوْمٍ دَخْلَةً، فَيَنْعَمِسُ فِيهَا، ثُمَّ يَخْرُجُ مِنْهَا فَيَنْفِضُ أَجْنَحَتَهُ، فَلَيْسَ مِنْ قَطْرَةٍ تَقْطُرُ مِنْ أَجْنَحَتِهِ إِلَّا حَلَقَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى
مِنْهَا مَلَكًا يُسَبِّحُ اللَّهَ، وَ يُقَدِّسُهُ، وَ يُكَبِّرُهُ، وَ يُحَمِّدُهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ.»** (معاني الأخبار: ١/٢٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء :
٤ صفحة : ٦٤١)

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សួរដូជាប្រភពទឹកមួយដែលចេញមកពីក្រោមព្រះរាជបល្ល័ង្ក ។
រស្វីលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានយកទឹករុខ្ខុដូជាមួយទឹកនេះឯង កាលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ឡើងមិអ៊ុវច្ច ។ យ៉ូបរអ៊ីល
^{عليه السلام} បានចុះទៅមុជក្នុងទឹកនេះរៀងរាល់ថ្ងៃ រួចឡើងមកវិញ ។ ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បានរលាស់ស្លាបព្រះអង្គ
^{عليه السلام} ។ អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام} បានបង្កើតទេវតាគ្រប់ដំណាក់ទឹកដែលស្រក់មក ។ អស់ទេវតាទាំងនេះថ្វាយ
សេចក្តីរងរៀង សេចក្តីស្នើចសរសើរចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام} និងប្រកាសជាឧទ្យារិកនូវវិសាលភាពរបស់
ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ហើយពួកគេ ^{عليه السلام} ធ្វើសក្ការៈព្រះអង្គ ^{عليه السلام} រហូតដល់ថ្ងៃគ្លីយ៉ាម៉ាតុំ ។" (تفسير القمي 2: 228)

2. و عَنهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ مَاجِيلَوَيْهٍ، عَنْ عَمِّهِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي الْقَاسِمِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ الْكُوفِيِّ، عَنْ صَبَّاحِ الْحَدَّاءِ، عَنْ
إِسْحَاقَ بْنِ عَمَّارٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا الْحُسَيْنِ مُوسَى بْنَ جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) - وَ ذَكَرَ صَلَاةَ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) لَيْلَةَ الْمِعْرَاجِ -
إِلَى أَنْ قَالَ: قُلْتُ: جُعِلْتُ فِدَاكَ، وَ مَا (ص) الَّذِي أَمَرَ أَنْ يَغْتَسِلَ مِنْهُ؟ قَالَ: «عَيْنٌ تَنْفَجِرُ مِنْ رُكْنٍ مِنْ أَرْكَانِ الْعَرْشِ، يُقَالُ لَهُ مَاءُ
الْحَيَاةِ، وَ هُوَ مَا قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "ص وَ الْقُرْآنُ ذِي الذِّكْرِ" إِنَّمَا أَمَرَهُ أَنْ يَتَوَضَّأَ، وَ يَقْرَأَ، وَ يُصَلِّيَ.»** (علل الشرائع ج ١ ص
٣٣٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٦٤١)

២. [...] អ៊ីសហ្គាតុំ ប៊ិន អុម៉ារបានថាខ្ញុំបានទូល អាហ្វិ អាស៊ូលុល-ហ្គាសាន់ មូសា ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន យ៉ូកុំហ្គារ ^{صلوات الله عليه والسلام}
ហើយបានលើកឡើងនូវរឿងស្នើឡាតុំរបស់ព្រះសាស្តា ^{عليه السلام} ក្នុងយប់មិអ៊ុវច្ច ថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើ
ពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ អ្វីទៅ [៣៨:១] សួរដូ (ص) ដែលគេបានបញ្ជាឲ្យព្រះអង្គ ^{عليه السلام} លាងជាមួយ
សួរដូនោះ ?" ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} មានវចនៈថា៖ "ទឹកជុសដែលបាញ់ចេញមកពីបែកមួយនៃព្រះរាជបល្ល័ង្ក ។ គេ
ហៅទឹកនោះថា "ទឹកជីវិត" អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام} មានព្រះបន្ទូលអំពីទឹកនេះថា៖ [៣៨:១] សួរដូ ។ [អញ]សូម

សូចចំពោះគួរអានប្រកបដោយព្រះកម្រើន ។ គេបានបញ្ជាឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ធ្វើស្មានពិធី ឲ្យសូត្រ និងឲ្យ ធ្វើស្ម័គ្រឡាតួ "1" (علل الشرائع: 1/334)

3. أَبُو عَلِيٍّ الْأَشْعَرِيُّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سَالِمٍ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدَ بْنِ أَبِي نَصْرٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شَيْخٍ، عَنْ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام)، قَالَ: «أَقْبَلَ أَبُو جَهْلٍ بْنُ هِشَامٍ وَ مَعَهُ قَوْمٌ مِنْ قُرَيْشٍ، فَدَخَلُوا عَلَى أَبِي طَالِبٍ. فَقَالُوا: إِنَّ ابْنَ أَخِيكَ قَدْ آذَانَا، وَ آذَى آهِنَتَنَا، فَادْعُهُ وَ مُرَّهُ فَلْيَكْفُفْ عَنْ آهِنَتِنَا، وَ نَكْفُفْ عَنْ إِيَّاهِ. قَالَ: فَبَعَثَ أَبُو طَالِبٍ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله)، فَادْعَاهُ، فَلَمَّا دَخَلَ النَّبِيُّ (صلى الله عليه و آله) لَمْ يَرِ فِي النَّبِيِّ إِلَّا مُشْرِكًا، فَقَالَ: السَّلَامُ عَلَى مَنْ اتَّبَعَ الْهُدَى.

៣. [...] យ៉ាហ្គេរបានថា អាហ្វិ យ៉ាហ្គេរ صلوات الله عليه وآله មានវចនៈថា៖ "អាហ្វិ យ៉ាហ្គេរ ប៊ិន ហ្វីសាម (ابو جهل بن هشام) បានមកជួបអាហ្វិ ត្ថូលីប صلوات الله عليه وآله ជាមួយមនុស្សមួយក្រុម ថា៖ "កូនប្រុស صلوات الله عليه وآله របស់បងលោក صلوات الله عليه وآله បានធ្វើខុសលើ យើងនិងលើព្រះទាំងឡាយរបស់យើង ។ សូមលោកប្រាប់គេ صلوات الله عليه وآله កុំឲ្យប៉ះពាល់ព្រះទាំងឡាយរបស់ យើង យើងនឹងមិនប៉ះពាល់ព្រះរបស់គេ صلوات الله عليه وآله ទេ ។" អាហ្វិ ត្ថូលីប صلوات الله عليه وآله បានឲ្យគេទៅហៅវិស្វលុលឡោះហ្វី ។ ពេលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ចូលមកក្នុងផ្ទះ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ឃើញមានតែពួកពហុទេពនិយមទេ ដូច្នេះព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មានព្រះវចនៈថា៖ "សូស្តីអ្នកដែលតាមព្រះមគ្គទេសក៍ ។"

ثُمَّ جَلَسَ، فَحَبَّرَهُ أَبُو طَالِبٍ بِمَا جَاءُوا لَهُ، فَقَالَ: أَوَ هَلْ لَكُمْ فِي كَلِمَةٍ خَيْرٌ لَكُمْ مِنْ هَذَا، يَشُودُونَ بِهَا الْعَرَبُ وَ يَطْفُونَ أَعْنَاقَهُمْ؟ فَقَالَ أَبُو جَهْلٍ: نَعَمْ، وَ مَا هَذِهِ الْكَلِمَةُ؟ فَقَالَ: تَقُولُونَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ.

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បានអង្គុយហើយអាហ្វិ ត្ថូលីប صلوات الله عليه وآله បានប្រាប់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله អំពីសម្តីរបស់ពួកគេ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មានព្រះវចនៈថា៖ "តើខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ប្រាប់ពួកគេនូវសម្តីមួយដែលប្រសើរសម្រាប់ពួកគេជាងសម្តីនោះបានទេ ។ ដោយសារសម្តីនេះពួកគេនឹងមានប្រៀបលើពួកអាវ៉ាប់ទាំងឡាយ ហើយនឹងអាចដើរជាន់ក្បាលពួកគេ បាន ?" អាហ្វិ យ៉ាហ្គេរបានថា៖ "បាន សម្តីអ្វីទៅ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មានព្រះវចនៈថា៖ "អស់លោកគប្បីថា៖ "មិនមានព្រះទេក្រៅពីអល់ឡោះហ្វី صلوات الله عليه وآله ។"

قَالَ: فَوَضَعُوا أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ، وَ خَرَجُوا هُرَابًا، وَ هُمْ يَقُولُونَ: "مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي الْمِلَّةِ الْآخِرَةِ، إِنْ هَذَا إِلَّا خِتِلَاقٌ". فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى فِي قَوْلِهِمْ: "ص وَ الْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ" إِلَى قَوْلِهِ: "إِلَّا خِتِلَاقٌ"«. (الكافي ٢: ٥/٤٧٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٦٤٢)

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មានវចនៈថា៖ "ពួកគេបានយកម្រាមដៃចុកត្រចៀក រត់ចេញក្រៅយ៉ាងរហ័ស ហើយបាន ថា៖ "យើងមិនធ្លាប់បានឮរឿងនោះទេនៅក្នុងសហគមន៍មុនៗទេ ។ នេះមិនមែនអ្វីក្រៅពីរឿងប្រឌិត ទេ! ដូច្នេះអល់ឡោះហ្វី صلوات الله عليه وآله បានបើកឲ្យដឹងអំពីសម្តីពួកគេថា៖ [៣៨:១] សូដូ ។ [អញ]សូមសូចចំពោះ គួរអានប្រកបដោយព្រះកម្រើន លុះដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله [៣៨:៧] យើងមិនធ្លាប់បានឮរឿងនោះ ទេ នៅក្នុងលទ្ធិជំនឿចុងក្រោយនោះ ។ នេះគ្រាន់តែជាការប្រឌិតឡើងប៉ុណ្ណោះ!" (الكافي 2: 5/474)

4. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: قَوْلُهُ: "كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرَنٍ قَدَاوَا وَ لَاتَ حَيْرَ مَنَاصٍ" أَي لَيْسَ هُوَ وَقْتُ مَفْرٍ، وَ قَوْلُهُ: "وَ عَجِبُوا

أَنْ جَاءَهُمْ مُنذِرٌ مِنْهُمْ“، قَالَ: نَزَلَتْ بِمَكَّةَ، لَمَّا أَظْهَرَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) الدَّعْوَةَ بِمَكَّةَ اجْتَمَعَتْ قُرَيْشٌ إِلَى أَبِي طَالِبٍ، فَقَالُوا: يَا أَبَا طَالِبٍ، إِنَّ ابْنَ أَخِيكَ قَدْ سَفَّهَ أَحْلَامَنَا، وَ سَبَّ آلَهُنَا، وَ أَفْسَدَ شُبَّانَنَا، وَ فَرَّقَ جَمَاعَتَنَا، فَإِنْ كَانَ الَّذِي يَحْمِلُهُ عَلَى ذَلِكَ الْعُدْمِ حَمَلْنَا لَهُ مَالًا حَتَّى يَكُونَ أَعْنَى رَجُلٍ فِي قُرَيْشٍ، وَ مُمْلِكُهُ عَلَيْنَا.

៤. អាសី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ូហ៊ីមបានថា ព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៣៨:៣] យើងបានប្រល័យចោលច្រើន តំណកំណើតមកហើយកាលពីមុនពួកគេ ។ ពួកគេបានស្រែកខណៈដែលមិនអាចគេចរួចឡើយនោះ ពោលគឺ ពួកគេមិនមានពេលគេចរួចទេ ។ ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ៖ [៣៨:៤] ពួកគេភ្ញាក់ផ្អើលដែល មានអ្នកព្រមានម្នាក់មករកពួកគេ ពីក្នុងចំណោមពួកគេ លោកបានថា៖ "អាយ៉ាស៊ុនេះត្រូវបើកឲ្យដឹង នៅឯម៉ាកកាស៊ុកាលវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ បានប្រកាសសាសនាដោយចេញមុខនៅឯម៉ាកកាស៊ុ ។ ពួក គូរវ័យស្រីបានមកជួបអាហ្វិ ត្ថ័លិប ៖ "អាហ្វិ ត្ថ័លិប អើយ កូនប្រុសរបស់បងប្រុសលោកបានធ្វើ ឲ្យសេចក្តីសុបិនយើងទៅជាការភ្លឺភ្លើ បានមើលងាយព្រះទាំងឡាយរបស់យើង បានធ្វើឲ្យយុវជនយើង មិនចុះសម្រុងគ្នា បានធ្វើឲ្យក្រុមយើងបែកបាក់គ្នា ។ បើគេនៅតែធ្វើបែបនេះដោយមិនបានផល ប្រយោជន៍ឡើយនោះ យើងនឹងឲ្យទ្រព្យសម្បត្តិគេ គេ នឹងក្លាយទៅជាអ្នកមានលើសពួកគូរវ័យស្រី ហើយយើងនឹងលើកគេជាស្តេចយើង ។"

فَأَجَبَ أَبُو طَالِبٍ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) بِذَلِكَ، فَقَالَ: «لَوْ وَضَعُوا الشَّمْسُ فِي يَمِينِي، وَ الْقَمَرُ فِي شِمَالِي مَا أَرَدْتُهُ، وَ لَكِنْ يُعْطُونِي كَلِمَةً يَمْلِكُونَ بِهَا الْعَرَبَ، وَ يَدِينُ هُمْ بِهَا الْعَجَمَ، وَ يَكُونُونَ مُلُوكًا فِي الْآخِرَةِ».

អាហ្វិ ត្ថ័លិប បានប្រាប់វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ឲ្យជ្រាបរឿងនេះ ។ ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "ទោះបីពួកគេដាក់ថ្ងៃក្នុងដៃស្តាំខ្ញុំ ខែក្នុងដៃឆ្វេងខ្ញុំ ក៏ដោយ ក៏ខ្ញុំ មិនចង់បានទ្រព្យទាំងនេះ ដែរ ។ តែចូរឲ្យសម្តីមួយគត់មកខ្ញុំ ដែលនឹងធ្វើឲ្យពួកអារ៉ាប់ទៅជាស្តេច ធ្វើឲ្យពួកមិនមែនអារ៉ាប់ ជំពាក់គេ ហើយពួកគេនឹងទៅជាស្តេចនាលោកមុខ ។" អាហ្វិ ត្ថ័លិប ក៏បានប្រាប់ពួកគេ ពួកគេបាន ថា៖ "បាន ។ ដប់ពាក្យ ។" វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ បានប្រាប់ពួកគេថា៖ "អស់លោកនឹងប្តេជ្ញាថាពុំមាន ព្រះផ្សេងពីអស់ឡោះហ្ន៎ ទេ ហើយខ្ញុំ ព្រះសាសនៈទូតរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ។"

فَقَالُوا: نَدْعُ ثَلَاثَ مِائَةٍ وَ سِتِّينَ إِهْلًا، وَ نَعْبُدُ إِهْلًا وَاحِدًا! فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى: "وَ عَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنذِرٌ مِنْهُمْ وَ قَالَ الْكَافِرُونَ هَذَا سَاحِرٌ كَذَّابٌ * أَجْعَلِ الْآلِهَةَ إِهْلًا وَاحِدًا إِلَى قَوْلِهِ: إِلَّا اخْتِلَافٌ"، ** (تفسير القمّي ج ٢ ص ٢٢٨ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٦٤٤)

ពួកគេបានថា៖ "យើងបូងស្នងព្រះបីរយហុកសិប ឲ្យយើងធ្វើសក្តារៈព្រះតែមួយឬ?" ដូច្នោះ អស់ឡោះហ្ន៎ បានបើកឲ្យដឹងថា៖ [៣៨:៤] ពួកគេភ្ញាក់ផ្អើលដែលមានអ្នកព្រមានម្នាក់មករកពួកគេ ពីក្នុងចំណោមពួកគេ ។ ពួកបដិសេធសទ្ធាបានថា៖ "គេជាគ្រូធ្មប់ ជាអ្នកភូតភរ [៣៨:៥] តើគេនេះធ្វើឲ្យ ព្រះទាំងឡាយទៅជាព្រះតែមួយឬ? ដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ [៣៨:៧] នេះគ្រាន់តែជាការប្រឌិតឡើង ប៉ុណ្ណោះ ។" (تفسير القمي 2: 228)

5. ابنُ بابويه: عَنْ أَبِيهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ سَلَمَةَ بْنِ الْخَطَّابِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ مُحَمَّدٍ التَّقْفِيِّ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ مَيْمُونٍ، عَنْ مُصْعَبٍ، عَنْ سَعْدِ بْنِ الْأَصْبَغِ، عَنْ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: "وَقَالُوا رَبَّنَا عَجَّلْ لَنَا قِطْعًا قَبْلَ يَوْمِ الْحِسَابِ"، قَالَ: «نَصِيْبُهُمْ مِنَ الْعَذَابِ».** (معاني الأخبار ج ١ ص ٢٢٥ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٦٤٥)

៥. [...] អាល់-អាល្លូបាក់បានថា អាឡី ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ ^{رجل} [៣៨:១៦] "ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ សូមព្រះអង្គមេត្តាប្រញាប់ប្រទានចំណែករបស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមុនថ្ងៃជំនុំជម្រះ!" ថា៖ "ចំណែកទណ្ឌកម្មរបស់ពួកគេ ។" (1/225) (معاني الأخبار: 1/225)

6. *الدَّيْلَمِيُّ، وَ أَبُو الْحَسَنِ مُحَمَّدُ بْنُ شَادَانَ، عَنْ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «إِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ الْقَلْبَيْنِ: كِتَابَ اللَّهِ، وَ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، وَ عَلِيٌّ أَفْضَلُ لَكُمْ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ، لِأَنَّهُ مُتَرَجِّمٌ لَكُمْ عَنْ كِتَابِ اللَّهِ».** (إرشاد القلوب: ٣٧٨ ، مائة منقبة: ١٦١ منقبة ٨٦)

៦*. អាល់-ដៃឡាមីនិងអាឡី អាល់-ហ្វាសាន់ មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន ស្វាស្វានបានតំណាលតមកពីស្តែដ្ឋ ប៊ិន ស្វាប៊ិតថាវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه وآله} មានព្រះវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ ^{عليه السلام} ទុកឲ្យអស់លោកវត្តសំខាន់ពីរគឺ៖ ព្រះគម្ពីររបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ^{رجل} និងអាឡី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាឡី គ្លីលីប ^{عليه السلام} ។ អាឡី ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាបុគ្គលមានឋានៈខ្ពស់សម្រាប់អស់លោកជាងព្រះគម្ពីររបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ^{رجل} ទៅទៀត ព្រោះគេ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាអ្នកបកស្រាយព្រះគម្ពីររបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ^{رجل} សម្រាប់អស់លោក ។" (1/225) (إرشاد القلوب: ٣٧٨ ، مائة منقبة: ١٦١ منقبة ٨٦)

أَصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَأَذْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُودَ ذَا الْأَيْدِ إِنَّهُ وَأَوَّابٌ ﴿١٧﴾

១៧. ចូរអ្នកធន់ទ្រាំអ្វីដែលពួកគេនិយាយនោះ ។ ចូរអ្នករព្យកដល់ដ្បាវដ្ឋបារបម្រើយើងដែលសម្បូរដោយកម្លាំងពលំ និងជាអ្នកភ្ញាក់រលឹកដឹងកំហុស[ញឹកញយណាស់] ។

إِنَّا سَخَرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ وَيُسَبِّحْنَ بِالْعِشِيِّ وَالْإِشْرَاقِ ﴿١٨﴾

១៨. យើងបានបញ្ចុះបញ្ចូលបណ្តាភ្នំឲ្យថ្វាយសេចក្តីស្ញើចសរសើរ[អល់ឡោះហ្ន៎]ជាមួយគេ ទាំងយប់ទាំងពេលថ្ងៃ៖

وَالطَّيْرَ مَحْشُورَةً كُلُّ لَهُ وَأَوَّابٌ ﴿١٩﴾

១៩. បណ្តាសត្វស្លាបប្រជុំគ្នា ទាំងអស់ទន្ទេញ[ព្រះធម៌សរសើរអល់ឡោះហ្ន៎]ជាមួយគេ ។

وَشَدَدْنَا مُلْكَهُ وَءَاتَيْنَاهُ الْحِكْمَةَ وَفَصَّلَ الْخِطَابِ ﴿٢٠﴾

២០. យើងបានពង្រឹងរាជ្យអំណាចរបស់គេ បានប្រទានប្រាជ្ញាញាណនិងព្រះវិនិច្ឆ័យធម៌ឲ្យគេ ។

وَ هَلْ أَتَاكَ نَبُؤُا الْخَصْمِ إِذْ تَسَوَّرُوا الْمِحْرَابِ ﴿٢١﴾

២១. តើអ្នកបានដឹងរឿងរបស់គូក្តីទេ ពេលពួកគេបានឡើងកំផែងបន្ទប់វន្ទនា ?

تصف الجرب ٤٦ - ٤٧ بئس بئ ٩/٢

إِذْ دَخَلُوا عَلَىٰ دَاوُدَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ قَالُوا لَا تَخَفْ خَصَّمَانِ بَغَىٰ بَعْضُنَا عَلَىٰ بَعْضٍ فَأَحْكُم بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَلَا تُشْطِطْ وَاهْدِنَا إِلَىٰ سَوَاءِ الصِّرَاطِ ﴿٢٢﴾

២២. ពេលពួកគេបានចូលដល់ដួរដុំ គេបានខ្លាចពួកគេ ពួកគេបានថា៖ "សូមលោកកុំខ្លាច យើងទាំងពីរជាគូក្តីក្តា ។ ម្នាក់នៃយើងទាំងពីរបានធ្វើខុសទៅលើម្នាក់ទៀត ។ សូមលោកវិនិច្ឆ័យឲ្យយើងទាំងពីរឲ្យសមតាមការពិត ។ សូមលោកកុំអយុត្តិធម៌និងសូមជួយដឹកនាំយើងទាំងពីរនៅលើមាគ៌ាត្រឹមត្រូវផង ។

إِنَّ هَذَا أَخِي لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَعَجَةً وَإِلَىٰ نَعَجَةٍ وَاحِدَةٍ قَالَتْ أُنْفِئْنِيهَا وَعَزَّنِي فِي الْخِطَابِ ﴿٢٣﴾

២៣. គេម្នាក់នេះជាបងប្អូនខ្ញុំ គេមានសត្វចៀមកៅសិបប្រាំបួនក្បាល ចំណែកខ្ញុំមានតែមួយក្បាលប៉ុណ្ណោះ ។ គេបានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "ចូរអ្នកផ្ញើវានៅនឹងខ្ញុំនេះហើយ ។" គេបានជជែកឈ្នះខ្ញុំ [តែខ្ញុំមិនចង់ឲ្យវាទៅគេទេ] ។

قَالَ لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَعَجِكَ إِلَىٰ نَعَجِهِ ۖ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ الْخُلَطَاءِ لَيَبْغِي بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَقَلِيلٌ مَّا هُمْ ۗ وَظَنَّ دَاوُدُ أَنَّمَا فَتَنَّاهُ فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهُ وَخَرَّ رَاكِعًا وَأَنَابَ ﴿٢٤﴾

២៤. គេបានថា៖ "គេបានធ្វើខុស ដែលសូមសត្វចៀមរបស់លោកថែមលើសត្វចៀមទាំងឡាយរបស់គេនោះ ។ ការពិត អ្នកចូលហ៊ុនគ្នាភាគច្រើនរំលោភសិទ្ធិគ្នា លើកលែងតែបណ្តាអ្នកដែលមានសទ្ធានិងប្រព្រឹត្តល្អទេ តែកម្រមានណាស់ ។" ដួរដុំបានគិតថាយើងបានល្បួងពិសោធគេ ។ ដូច្នេះគេបានសូមខមាទោសព្រះម្ចាស់គេ បានលុតជង្គង់ក្រាបប្រណិប័តន៍ និងមានវិប្បដិសារៈ ។

فَعَفَرْنَا لَهُ ۗ وَذَلِكَ ۖ وَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَّآبٍ ﴿٢٥﴾

២៥. យើងបានលើកលែងទោសនោះឲ្យគេ ។ ពិតណាស់ គេមានឋានៈអែបជិតនឹងយើងនិងមានទីវិវដ្តដ៏បរវ ។

يَا دَاوُدُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُم بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَىٰ فَيُضِلَّكَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ ۚ إِنَّ الَّذِينَ يُضِلُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا نَسُوا يَوْمَ الْحِسَابِ ﴿٢٦﴾

២៦. "ដួរដុំអើយ ពិតណាស់ យើងបានតែងតាំងអ្នកជាខ្ញុំលីហ្វ (អ្នកគ្រប់គ្រង) លើផែនដី ។ ចូរអ្នកកាត់សេចក្តីឲ្យមនុស្សក្នុងនាមនៃការពិត ។ ចូរអ្នកកុំធ្វើតាមតណ្ហា វានិងធ្វើឲ្យអ្នករង្វេងឆ្ងាយពីព្រះមាគ៌ាអស់ឡោះហ្ន៎ ។ ជនណាដែលរង្វេងឆ្ងាយពីព្រះមាគ៌ាអស់ឡោះហ្ន៎ ជននោះនឹងទទួលរងទណ្ឌកម្មតឹងរ៉ឹង ព្រោះពួកគេភ្លេចថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។

មើលសូរ្យវិទ្យា ២ អាយ៉ាស៊ុ ៣០-៣៣ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៧-២៦

1. قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ رَحِمَهُ اللَّهُ حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ الْقَاسِمِ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدِ الْبَرْقِيِّ عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَسْبَاطٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي حَزْرَةَ عَنْ أَبِي بَصِيرٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ : فِي قَوْلِهِ تَعَالَى "إِصْبِرْ عَلَىٰ مَا يُقُولُونَ" يَا مُحَمَّدُ مِنْ تَكْدِيبِهِمْ إِنَّا كَ قَائِلٍ مُنْتَقِمٍ مِنْهُمْ بِرَجُلٍ مِنْكَ وَ هُوَ قَائِمِي الَّذِي سَلَطْتُهُ عَلَىٰ دِمَائِ الطَّلَمَةِ . (تأويل الآيات ج ١ ص ٤٩٢)

១. [...] អាច្និ បាស្រៀរបានថា អាច្និ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៣៨:១៧] ចូរអ្នកធន់ទ្រាំអ្វីដែលពួកគេនិយាយនោះ ថា៖ "មូហ្មាម៉ាដូអើយ ពួកគេបានបដិសេធអស់លោក (គឺស្តីអ្នក) ។ ដូច្នោះបុរសម្នាក់នឹងសងសឹកពួកគេ ។ បុរសនោះ^{عجل الله فرجه} គឺអាល់-ក្លីអ៊ីម^{عجل الله فرجه} របស់ខ្ញុំ ដែលមានអាជ្ញាលើ (ការសងសឹក) ឈាមអយ្យត្តិធម៌ ។" (តាវីល ៣៨ ហ្វាត្វា ១៧)

2. ابْنُ بَابُوَيْهٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِمْرَانَ الدَّقَاقِ (رَحِمَهُ اللَّهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا بَكْرٌ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْبَرْقِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بَحْرِ، عَنْ أَبِي أَيُّوبَ الْخُزَّازِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: قَالَ اللَّهُ: "وَأَذْكُرُ عَبْدَنَا دَاوُدَ دَا الْأَيْدِ". فَقَالَ: «الْيَدُ فِي كَلَامِ الْعَرَبِ: الْقُوَّةُ وَ النَّعْمَةُ». وَ تَلَا آيَةَ.*** (التوحيد: ج ١ ص ١٥٣ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة ٦٤٥ :

២. [...] មូហ្មាម៉ាដូ ប៊ិន មុស្លីមបានថាអាច្និ យ៉ាក្មុហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎^{عجل الله فرجه} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣៧:១៧] ចូរអ្នកពូកដល់ដារដូប្រើយើងដែលសម្បូរដោយកម្លាំងពល ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "الأيدي នៅក្នុងសម្តីរបស់ពួកអារ៉ាប់មានន័យថា កម្លាំងពល និង សេចក្តីប្រោសប្រណី ។" ហើយព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសូត្រអាយ៉ាស់ ។ (1 / 153) (التوحيد: ج ١ ص ١٥٣ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة ٦٤٥ :

3. ابْنُ بَابُوَيْهٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ زِيَادِ بْنِ جَعْفَرِ الْهَمْدَانِيِّ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ ابْنِ هَاشِمٍ، عَنْ أَبِي الصَّلْتِ الْهَرَوِيِّ، قَالَ: كَانَ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يُكَلِّمُ النَّاسَ بِلُغَاتِهِمْ، وَ كَانَ وَ اللَّهُ أَفْصَحَ النَّاسِ وَ أَعْلَمَهُمْ بِكُلِّ لِسَانٍ وَ لُغَةٍ، فَقُلْتُ لَهُ يَوْمًا: يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ، إِنِّي لَأَعَجَبُ مِنْ مَعْرِفَتِكَ بِهَذَا اللُّغَاتِ عَلَىٰ اخْتِلَافِهَا! فَقَالَ: «يَا أَبَا الصَّلْتِ، أَنَا حُجَّةُ اللَّهِ عَلَىٰ خَلْقِهِ، وَ مَا كَانَ اللَّهُ لِيَتَّخِذَ حُجَّةً عَلَىٰ قَوْمٍ وَ هُوَ لَا يَعْرِفُ لُغَاتِهِمْ، أَمْ مَا بَلَغَكَ مَا قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): وَ أَوْتَيْنَا فَصْلَ الْخُطَابِ؟ فَهَلْ فَصَّلَ الْخُطَابِ إِلَّا مَعْرِفَةَ اللُّغَاتِ؟»*** (عيون أخبار الرضا (عليه السلام) ٢: ٣/٢٢٨ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٦٤٦)

៣. [...] អាច្និ អាល់-ស្វាល់ត៍ អាល់-ហ្វារីបានថា អាល់-វីដ្តី^{صلوات الله عليه والسلام} តែងតែនិយាយជាមួយមនុស្សតាមភាសាពួកគេ ។ សូមស្យូចចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎^{عجل الله فرجه} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវាហារកោសល្យលើសគេ ចេះដឹងលើសពួកគេក្នុងគ្រប់ភាសានិងគ្រាមភាសា ។ ថ្ងៃមួយខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "បុត្រ^{صلوات الله عليه والسلام} វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អើយ ទូលបង្គំឆ្ងល់ណាស់ដែលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} យល់ភាសាទាំងនេះនិងយល់អំពីភាពខុសគ្នាក្នុងភាសាទាំងនេះ!" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អាច្និ អាល់-ស្វាល់ត៍អើយ ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាព្រះអាជ្ញាធររបស់អស់ឡោះហ្ន៎^{عجل الله فرجه} សម្រាប់សត្វលោកទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ^{عجل الله فرجه} ។ អស់ឡោះហ្ន៎^{عجل الله فرجه} នឹងមិនជ្រើសយកព្រះអាជ្ញាធរសម្រាប់មនុស្សដែលមិនយល់ភាសាមនុស្សទាំងនោះទេ ។ តើលោកធ្លាប់បានឮ

សម្តីរបស់អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام គឺ: "គេបានប្រទានព្រះវិនិច្ឆ័យធម៌ឲ្យខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام (فصل الخطاب) 1 ដូច្នោះ តើព្រះវិនិច្ឆ័យធម៌ជាអ្វីផ្សេងពីការយល់ដឹងភាសាទាំងឡាយទេ?" (عيون أخبار الرضا (عليه السلام) 2: 3 / 228)

*4. ابن بابويه، قال: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ زَيْدٍ بْنُ جَعْفَرِ الْأَمْدَانِيِّ، وَ الْحُسَيْنُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ هِشَامِ الْمُكْتَبِيِّ، وَ عَلِيُّ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْوَرَّاقُ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ)، قَالُوا: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْقَاسِمُ بْنُ مُحَمَّدِ الْبَرْمَكِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو الصَّلْتِ الْهَرَوِيُّ، قَالَ: لَمَّا جَمَعَ الْمَأْمُونُ لِعَلِيِّ بْنِ مُوسَى الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَهْلَ الْمَقَالَاتِ مِنْ أَهْلِ الْإِسْلَامِ، وَ الدِّيَانَاتِ: مِنَ الْيَهُودِ، وَ النَّصَارَى، وَ الْمَجُوسِ، وَ الصَّابِيِّينَ، وَ سَائِرِ أَهْلِ الْمَقَالَاتِ، فَلَمْ يَقُمْ أَحَدٌ إِلَّا وَ قَدْ أَرَمَهُ حُجَّتُهُ كَأَنَّهُ الْقُمْ حَجْرًا،

៤*. អ៊ីបនូ បាបាវ៉ែហ្គាមានប្រសាសន៍ថា គេបានតំណាលប្រាប់យើងតមកពី អាស៊ុមម៉ាដូ ប៊ិន ស្ត្រីយ៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាក្កុហ្វារ អាល-ហ្វាម៉ាដូនី និង អាល-ហ្វាសែនី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ូហ្វីម ប៊ិន អាស៊ុមម៉ាដូ ប៊ិន ហ្វាស្តា អាល-មូកាត់ទីប និង អាលី ប៊ិន អាប៊ុនឌុលឡោះហ្វា អាល-វ៉ារីក្កុ តមកពី អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ូហ្វីម ប៊ិន ហ្វាស្តា តមកពី អាល-ក្លីស៊ីម ប៊ិន មូហ្វាម៉ាដូ អាល-បារម៉ាគី តមកពី អាច្វិ អាល-ស្តូលត់ អាល-ហ្វារីដែលមានប្រសាសន៍ថាកាលម៉ាក្កុមូនបានប្រជុំជាមួយ អាលី ប៊ិន មូសា អាល-វីដ្ឋី صلوات الله عليه والسلام គេបានជជែកគ្នារឿងបណ្តាអ្នកអ៊ីស្លាម រឿងសាសនាយ៉ាហ្វាដូ[ផ្សេងៗ] រឿងសាសនាគ្រិស្ត រឿងម៉ាយ៉ូស រឿងស្ត្រីប៊ីអ៊ីននិង រឿងអ្នកជជែកកងទៀត ។ ពុំមានអ្នកមួយដើបឡើងដោយមិនត្រូវព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ធ្វើឲ្យចុកមាត់ដូចលេបដុំថ្មទេ ។

فَامَ إِلَيْهِ عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ الْجُهْمِ، فَقَالَ لَهُ: يَا بْنَ رَسُولِ اللَّهِ، أ تَقُولُ بِعِصْمَةِ الْأَنْبِيَاءِ؟ قَالَ: «نَعَمْ» إِلَى أَنْ قَالَ: فَمَا تَعْمَلُ فِي قَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى فِي دَاوُدَ: «وَ ظَنَّ دَاوُدُ أَنَّمَا فَتَنَّاهُ» فَقَالَ لَهُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «فَمَا يَقُولُ مَنْ قَبْلَكُمْ فِيهِ؟».

អាលី ប៊ិន មូហ្វាម៉ាដូ ប៊ិន អាល-យ៉ាក្កុហ្វាបានដើបឡើង ទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា: "បុត្រវិស្វលុលឡោះហ្វា អ៊ីយ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ជឿថាព្រះសាស្តាទាំងឡាយ عليهم السلام អវិទូមែនទេ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "មែន ។" លោកបានទូលថា: "ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អាចការបរិយាយលំអិតអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វា عجل រឿងដូរដូរ الطير [៣៨:២៤] ដូរដូរបានគិតថាយើងបានល្បួងពិសោធគេ បានទេ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "តើពួកគេ (គឺមូស្លីមទូទៅ) ប្រាប់អ្វីលោករឿងនេះ?"

فَقَالَ عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ الْجُهْمِ: يَقُولُونَ: إِنَّ دَاوُدَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) كَانَ يُصَلِّي فِي مِحْرَابِهِ، فَتَصَوَّرَ لَهُ إِبْلِيسُ عَلَى صُورَةِ طَيْرٍ أَحْسَنَ مَا يَكُونُ مِنَ الطَّيْرِ، فَقَطَعَ دَاوُدُ صَلَاتَهُ وَ قَامَ لِيَأْخُذَ الطَّيْرَ، فَخَرَجَ الطَّيْرُ إِلَى الدَّارِ، فَخَرَجَ فِي أَثَرِهِ،

អាលី ប៊ិន មូហ្វាម៉ាដូ ប៊ិន អាល-យ៉ាក្កុហ្វាបានទូលថា: "ពួកគេថាដូរដូរ الطير ស្ទើរឡាត់នៅក្នុងបន្ទប់វន្តនា (ម៉ាស៊ុរ៉ាប) ។ អ៊ីប្លីស عليه السلام បានក្លែងខ្លួនជាសត្វស្លាបស្អាតបំផុតមួយ ។ ដូរដូរ الطير បានផ្អាកស្ទើរឡាត់ ស្ទុះទៅចាប់សត្វស្លាបនោះ ។ តែសត្វស្លាបនោះហើរចេញពីក្នុងផ្ទះ ។ ដូរដូរ الطير ចេញទៅតាមសត្វនោះ ។"

فَطَارَ الطَّيْرُ إِلَى السَّطْحِ، فَصَعَدَ فِي طَلَبِهِ، فَسَقَطَ الطَّيْرُ فِي دَارِ أوريا بْنِ حَنَانٍ، فَاطَّلَعَ دَاوُدُ فِي أَثَرِ الطَّيْرِ فَإِذَا بِأَمْرَأَةٍ أوريا تَغْتَسِلُ، فَلَمَّا نَظَرَ إِلَيْهَا هَوَّاهَا، وَ قَدْ كَانَ أَخْرَجَ أوريا فِي بَعْضِ غَرَوَاتِهِ، فَكَتَبَ إِلَى صَاحِبِهِ: أَنْ قَدِمَ أوريا أَمَامَ التَّابُوتِ. فَقَدَّمَ،

សត្វស្លាប់ហើរទៅលើឈើឆ្កាង ព្រះអង្គﷺបានឡើងទៅចាប់វា ។ សត្វស្លាប់ធ្លាក់ចូលទៅក្នុងផ្ទះរបស់អូរីយ៉ា បឺន ហ្វាណាន់ ។ ដូរុដូﷺបានទៅតាមផ្លូវសត្វហើរ ប្រទះភរិយារបស់អូរីយ៉ាកំពុងងូតទឹក ។ ដូច្នោះព្រះអង្គﷺឃើញនាង ព្រះអង្គﷺចង់បាននាង ។ អូរីយ៉ាបានចេញទៅច្បាំងតាមបញ្ជាព្រះអង្គﷺ ។ ព្រះអង្គﷺបានធ្វើសំបុត្រទៅបក្សពួកព្រះអង្គﷺថា៖ "ចូរដាក់អូរីយ៉ាពីមុខហិប ។" គាត់ក៏នៅខាងមុខ ។

فَطَفَرَ أُورِيَا بِالْمُشْرِكِينَ، فَصَعِبَ ذَلِكَ عَلَى دَاوُدَ، فَكَتَبَ إِلَيْهِ ثَانِيَةً: أَنْ قَدِمَهُ أَمَامَ النَّابِوتِ. فَقَدِمَ، فَقَتَلَ أُورِيَا (رَحْمَةُ اللَّهِ)، فَتَزَوَّجَ دَاوُدَ بِأَمْرَاتِهِ.

តែអូរីយ៉ាច្បាំងឈ្នះពួកអសទ្វា នេះជាឧបសគ្គសម្រាប់ដូរុដូﷺ ។ ដូច្នោះព្រះអង្គﷺធ្វើសំបុត្រទៅប្តីពួកព្រះអង្គﷺជាលើកទីពីរថា៖ "ចូរដាក់គេពីមុខហិប ។" គាត់ក៏បានទៅខាងមុខ ។ អូរីយ៉ាបានស្លាប់ ដូរុដូﷺក៏បានរៀបការជាមួយភរិយារបស់អូរីយ៉ា ។

قَالَ: فَضْرَبَ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بِيَدِهِ عَلَى جَنْهَتِهِ، وَ قَالَ: «إِنَّا لِلَّهِ وَ إِنَّا إِلَيْهِ رَاغِعُونَ، لَقَدْ نَسَبْتُمْ نَبِيًّا مِنْ أَنْبِيَاءِ اللَّهِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) إِلَى التَّهَائُونِ بِصَلَاتِهِ، حَتَّى خَرَجَ فِي أَثَرِ الطَّيْرِ، ثُمَّ بِالْفَاحِشَةِ، ثُمَّ بِالْقَتْلِ».

ព្រះអង្គﷺ មានវចនៈថា៖ "អាស់-រីដ្ឋីﷺ បានវាយព្រះនលាដ (ថ្ងាស) ព្រះអង្គﷺ ឯងហើយមានវចនៈថា៖ "យើងជាកម្មសិទ្ធិរបស់អស់ឡោះហ្គ័រ យើងនឹងវិលទៅរកព្រះអង្គﷺវិញ! លោកបានចោទព្រះសាស្តាមួយអង្គﷺ ក្នុងចំណោមព្រះសាស្តាទាំងឡាយរបស់អស់ឡោះហ្គ័រ ថា ត្រេកត្រអាលជាមួយស្រ្តីឡាត់ព្រះអង្គﷺ ដល់ថ្នាក់ចេញទៅតាមសត្វស្លាប់ ត្រេកត្រអាលនឹងអំពើលាមក ត្រេកត្រអាលនឹងឃាតកម្ម!"

فَقَالَ: يَا بِن رَسُولِ اللَّهِ، فَمَا كَانَتْ خَطِيئَتُهُ؟ قَالَ: «وَوَجْهَكَ، إِنَّ دَاوُدَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِنَّمَا ظَنَّ أَنْ مَا خَلَقَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ خَلْقًا هُوَ أَعْلَمُ مِنْهُ، فَبِعَثَّ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ إِلَيْهِ الْمَلَكَيْنِ، فَتَسَوَّرَا الْمِحْرَابَ، فَقَالَا: "حَصْمَانِ بَعِي بَعْضُنَا عَلَى بَعْضٍ فَاخُكُم بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَ لَا تُشْطِطْ وَ اهْدِنَا إِلَى صِرَاطٍ * إِنَّ هَذَا أَخِي لَهُ تَسَعٌ وَ تِسْعُونَ نَعْجَةً وَ لِي نَعْجَةٌ وَاحِدَةٌ فَقَالَ أَخْفَلِينِيهَا وَ عَزَّنِي فِي الْخِطَابِ"،

បុរសនោះបានទូលថា៖ "បុត្រវិស្វលុលឡោះហ្គ័រ អើយ តើព្រះអង្គﷺមានកំហុសអ្វីទៅ?" ព្រះអង្គﷺ មានវចនៈថា៖ "អពមង្គលលើលោក ។ ដូរុដូﷺគិតថាអស់ឡោះហ្គ័រមិនបានបង្កើតសត្វលោកណាមួយដែលមានចំណេះចេះដឹងជាងព្រះអង្គﷺទេ ។ ដូច្នោះអស់ឡោះហ្គ័របានចាត់បញ្ជូនទេវតាពីរអង្គមកឡើងម៉ាស្តរ៉ែប (កន្លែងស្រ្តីឡាត់) ព្រះអង្គﷺ ហើយថា៖ [៣៨:២២] យើងទាំងពីរជាគូក្តីក្តា ។ ម្នាក់នៃយើងទាំងពីរបានធ្វើខុសទៅលើម្នាក់ទៀត ។ សូមលោកវិនិច្ឆ័យឲ្យយើងទាំងពីរឲ្យសមតាមការពិត ។ សូមលោកកុំអយុត្តិធម៌និងសូមជួយដឹកនាំយើងទាំងពីរនៅលើមាតិកាត្រឹមត្រូវផង ។ [៣៨:២៣] គេម្នាក់នេះជាបងប្អូនខ្ញុំ គេមានសត្វចៀមកៅសិបប្រាំបួនក្បាល ចំណែកខ្ញុំមានតែមួយក្បាលប៉ុណ្ណោះ ។ គេបានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "ចូរអ្នកផ្ញើវានៅនឹងខ្ញុំនេះហើយ ។" គេបានជជែកឈ្នះខ្ញុំ ។

فَعَجَّلَ دَاوُدَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَلَى الْمُدَّعَى عَلَيْهِ، فَقَالَ: "لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نِعْمَتِكَ إِلَى نِعَاجِهِ". وَ لَمْ يَسْأَلِ الْمُدَّعِيَ الْبَيْتَةَ عَلَى ذَلِكَ،

وَلَمْ يُقْبَلْ عَلَى الْمُدْعَى عَلَيْهِ، فَيَقُولُ لَهُ: مَا تَقُولُ؟ فَكَانَ هَذَا حَظِيئَهُ رَسْمَ الْحُكْمِ، لَا مَا دَهَبْتُمْ إِلَيْهِ، أَلَا تَسْمَعُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: " يَا دَاوُدُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُم بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ "، إِلَى آخِرِ الْآيَةِ».

ដូច្នោះដូច្នោះប្រញាប់ប្រាប់អ្នកតវ៉ាថា៖ [៣៨:២៤] គេបានថា៖ "គេបានធ្វើខុសដែលសូមសត្វចៀមរបស់លោកថែមលើសត្វចៀមទាំងឡាយរបស់គេនោះ ។ ព្រះអង្គមិនបានសួររកភស្តុតាងអ្នកតវ៉ាក្នុងរឿងនេះទេ ហើយមិនព្រមទទួលតួក្តីមួយទៀតទេ ។" ពួកគេបានទូលព្រះអង្គថា៖ "លោកថាអ្វីអំពីរឿងនេះ?" នេះជាកំហុសមួយក្នុងការវិនិច្ឆ័យក្តី មិនមែនអ្វីដែលលោកបានគិតខុសអំពីព្រះអង្គនោះទេ ។ លោកមិនបានឮអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលទេថា៖ [៣៨:២៦] "ដូច្នោះអើយ ពិតណាស់យើងបានតែងតាំងអ្នកជាខ្ញុំលីហ្វលីដែនដី ។ ចូរអ្នកកាត់សេចក្តីឲ្យបណ្តាមនុស្សក្នុងនាមនៃពិត លុះចប់អាយ៉ាត់ ។"

فَقَالَ: يَا بَنَ رَسُولِ اللَّهِ، فَمَا كَانَتْ قِصَّتُهُ مَعَ أُورِيَا؟ قَالَ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِنَّ الْمَرْأَةَ فِي أَيَّامِ دَاوُدَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) كَانَتْ إِذَا مَاتَ بَعْلُهَا، أَوْ قُتِلَ لَا تَنْزَوِّجُ بَعْدَهُ أَبَدًا، فَأَوَّلُ مَنْ أَبَاحَ اللَّهُ لَهُ أَنْ يَنْزَوِّجَ بِامْرَأَةٍ قُتِلَ بَعْلُهَا دَاوُدَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَتَزَوَّجَ بِامْرَأَةِ أُورِيَا لَمَّا قُتِلَ وَ انْقَضَتْ عِدَّتُهَا مِنْهُ، فَذَلِكَ شَقَّ عَلَى [النَّاسِ مِنْ قَبْلِ] أُورِيَا».* (عيون أخبار الرضا (عليه السلام) 1/191)

បុរសនោះបានទូលថា៖ "បុត្រវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ អើយ អ្វីទៅរឿងរ៉ាវរបស់អូរីយ៉ា?" អាល់-រីដ្ឋី មានរចនាថា៖ "សម័យដូច្នោះ កាលណាប្តីស្លាប់ឬត្រូវសម្លាប់ ប្រពន្ធមិនអាចរៀបការម្តងទៀតបានជាដាច់ខាត ។ ដូច្នោះបុគ្គលដំបូងបង្អស់ដែលអស់ឡោះហ្ន៎អនុញ្ញាតឲ្យរៀបការជាមួយស្ត្រីប្តីស្លាប់គឺដូច្នោះ ។ ដូច្នោះព្រះអង្គបានរៀបការជាមួយភរិយារបស់អូរីយ៉ា កាលអូរីយ៉ាស្លាប់ ។ ភរិយារបស់អូរីយ៉ាបានរង់ចាំលុះកាលកំណត់កន្លងផុត ។ នេះគឺការមិនចុះសម្រុងគ្នារបស់មនុស្សសម័យមុនអូរីយ៉ា ។" (1 /191 :1 (عليه السلام) عيون أخبار الرضا)

5. ثم قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي قَوْلِهِ: " وَ ظَنَّ دَاوُدُ: "أَيُّ عَلِمَ،" وَ أَنَابَ " أَيُّ تَابَ».

៥. [...] អាច អាល់-យ៉ាវដូបានថា អាច យ៉ាក្តីហ្វារ មានរចនាអំពីព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ [៣៨:២៤] ដូច្នោះបានគិត ពោលគឺ បានដឹង ថាយើងបានល្បួងពិសោធគេ ។ ដូច្នោះគេបានសូមខមាទោសព្រះម្ចាស់គេ បានលុតជង្គង់ក្រាបប្រណិប័តន៍និងមានវិប្បដិសារ: ។ ពោលគឺ បានភ្ញាក់រលឹកហើយស្មារលាកំហុស ។"

وَ ذَكَرَ أَنَّ دَاوُدَ كَتَبَ إِلَى صَاحِبِهِ: أَنْ لَا تُقَدِّمَ أُورِيَا بَيْنَ يَدَيِ النَّابِوتِ، وَ رُدَّهُ. فَلَمَّا رَجَعَ أُورِيَا إِلَى أَهْلِهِ مَكَثَ ثَمَانِيَةَ أَيَّامٍ ثُمَّ مَاتَ.* (تفسير القمّي ج ٢ ص ٢٢٣٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٦٤٨)

ហើយព្រះអង្គបានលើកឡើងថាដូច្នោះបានសរសេរសំបុត្រទៅមេបញ្ជាការកងទ័ពថា៖ "កុំឲ្យអូរីយ៉ានៅមុខហិប ឲ្យគេមកក្រោយវិញ ។" ដូច្នោះពេលអូរីយ៉ាបានត្រឡប់មករកគ្រួសារខ្លួនវិញ គាត់

បានស្នាក់នៅអស់រយៈពេលប៉ុន្មានថ្ងៃហើយបានទទួលមរណៈភាព (ជាធម្មតា) 1" (234 :2) (تفسير القمي)

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَطْلًا ذَلِكُمْ ظَنُّ الَّذِينَ كَفَرُوا فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنَ النَّارِ ﴿٢٧﴾

២៧. យើងពុំបានបង្កើតមេឃនិងផែនដី និងអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងចន្លោះទាំងពីរនេះដោយឥតប្រយោជន៍ទេ ។ នេះគឺការស្មានរបស់ពួកបដិសេធសទ្ធា ។ អបមង្គលលើពួកដែលមិនជឿការជំនុំជម្រះនៃភ្លើងនរក ។

أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ ﴿٢٨﴾

២៨. តើយើងនឹងប្រព្រឹត្តលើបណ្តាអ្នកមានសទ្ធានិងធ្វើអំពើល្អ ដូចបណ្តាជនដែលសាបព្រោះនូវសេចក្តីវិនាសនៅលើផែនដីឬ ? តើយើងនឹងប្រព្រឹត្តលើបណ្តាជនណាដែលមានសទ្ធាស្របចិត្តដូចជនពាលឬ ?

អធិប្បាយអាយ៉ាសូ ២៧-២៨

លោក អាហ្វិ បាស្ទៀរ បានថ្លែងតពីអ៊ីម៉ា អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គា عليه السلام អំពីអាយ៉ាសូនេះ ។ អ៊ីម៉ា عليه السلام បានថ្លែងថា៖ "អល់ឡោះហ្គាបានបង្កើតបណ្តាមេឃមកដើម្បីសរសើរស្ងប់ស្ងែងអាល្លា عليه السلام និងផែនដីដើម្បីសរសើរស្ងប់ស្ងែងសែយីដូសូ عليها السلام និងអ្វីៗក្នុងចន្លោះនោះដើម្បីសរសើរស្ងប់ស្ងែងបណ្តាកូនចៅរបស់អស់ព្រះអង្គ عليهم السلام គឺបណ្តាអ៊ីម៉ា عليهم السلام ។ (តាហ្វៀរ ប៊ូរហ្គាន ក្បាលទី ៤ ទំព័រ ២០៦)

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، قَالَ: حَدَّثَنِي يَحْيَى بْنُ زَكَرِيَاءَ اللَّؤْلُؤِيُّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ حَسَّانَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ كَثِيرٍ، قَالَ سَأَلْتُ الصَّادِقَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِهِ: "أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ"، قَالَ: «أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَأَصْحَابُهُ، "كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ" حَبْرٌ، وَ زُرِّيْقٌ، وَ أَصْحَابِهِمَا، "أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ" أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ أَصْحَابُهُ "كَالْفُجَّارِ" حَبْرٌ، وَ دُلَامٌ، وَ أَصْحَابِهِمَا». * (تفسير القمي ج ٢ ص ٢٣٤)

១. [...] អាប់ខុលឡោះហ្គាម៉ាន ប៊ិន តាស្ទៀរបានថា ខ្ញុំបានសួរអាល់-ស្វ័ឌ្វិកូ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ عليه السلام [៣៨:២៨] តើយើងនឹងប្រព្រឹត្តលើបណ្តាអ្នកមានសទ្ធានិងធ្វើអំពើល្អ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានចែនថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام និងសារកទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ عليه والسلام ។ ដូចបណ្តាជនដែលសាបព្រោះនូវសេចក្តីវិនាសនៅលើផែនដីឬ ? គឺហ្គាប់តារ (ឬហ្គីបតារ គឺបុគ្គលទីមួយ) និង ស្វ័រយ័កូ (ឬស្វារីកូ គឺបុគ្គលទីពីរ) និងបក្សពួករបស់បុគ្គលទាំងពីរនាក់នេះ ។ តើយើងនឹងប្រព្រឹត្តលើបណ្តាជនណាដែលមានសទ្ធាស្របចិត្ត គឺអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام និងសារកទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ عليه والسلام ។ ដូចជនពាលឬ ? គឺហ្គាប់តារ (បុគ្គលទីមួយ) និងខ្លូឡា (បុគ្គលទីពីរ) និងបក្សពួករបស់បុគ្គលទាំងពីរនាក់នេះ ។"

(تفسير القمي 2: 234)

2. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ الْكَلَيْنِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ ابْنِ فَضَّالٍ، عَنْ حَفْصِ الْمُؤَدِّنِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ). وَ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ بْنِ بَرِيعٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) - فِي حَدِيثِ طَوِيلٍ

- قَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «فَإِنَّهُ لَا يَنْبَغِي لِأَهْلِ الْحَقِّ أَنْ يُنْزِلُوا أَنْفُسَهُمْ مَنْزِلَةَ أَهْلِ الْبَاطِلِ، لِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَجْعَلْ أَهْلَ الْحَقِّ عِنْدَهُ بِمَنْزِلَةِ أَهْلِ الْبَاطِلِ، أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا وَجْهَ قَوْلِ اللَّهِ فِي كِتَابِهِ، إِذْ يَقُولُ: "أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ"؟»** (الكافي ١٢ : ٨)

២. [...] អ៊ីសម៉ាអ៊ីល ប៊ិន យ៉ាបៀរបានថា អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} មានរចនៈនៅក្នុងហ្គាខ្លីស្នូដៃឯមួយ ថា៖ "មិនមានប្រយោជន៍សម្រាប់សច្ចបុគ្គលទេ ដែលដាក់ខ្លួនស្មើមនុស្សខុស ។ អស់លោកមិនស្គាល់ ទ្រង់ទ្រាយពួកគេទេនៅក្នុងព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គា^ع នៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ^ع ត្រង់កន្លែងព្រះអង្គ^ع មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣៨:២៨] តើយើងនឹងប្រព្រឹត្តលើបណ្តាអ្នកមានសទ្ធានិងធ្វើអំពើល្អ ដូចបណ្តាជន ដែលសាបព្រោះនូវសេចក្តីវិនាសនៅលើផែនដីឬ ? តើយើងនឹងប្រព្រឹត្តលើបណ្តាជនណាដែលមាន សទ្ធាស៊ប់ចិត្តដូចជនពាលឬ ?" (الكافي 8 : 12)

كِتَابُ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٣١﴾

២៩. [នេះគឺ]ព្រះគម្ពីរដែលយើងបើកឲ្យអ្នកដឹង ប្រកបដោយពរជ័យសិរីសួស្តី ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេ ជញ្ជឹងគិតអំពីបណ្តាព្រះឱង្ការរបស់គម្ពីរនោះ និងដើម្បីនឹងឲ្យបណ្តាអ្នកមានវិចារណញ្ញាណភ្ញាក់ រឭក ។

មើលសូរ៉ាត៍ ២ អាយ៉ាស្ត ១១៨-១២១ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ២៩

1. علي بن إبراهيم: « كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ » أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْأَيْمَةُ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ) « وَ لِيَتَذَكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ » فَهُمْ أَهْلُ الْأَلْبَابِ الثَّاقِبَةِ، قَالَ: وَ كَانَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ يُفْتَحِرُ بِهَا وَ يَقُولُ مَا أُعْطِيَ أَحَدٌ قَبْلِي وَ لَا بَعْدِي مِثْلَ مَا أُعْطِيَ ** (تفسير القمِّي ج ٢ ص ٢٣٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٦٥٢)

១. អាឡី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ៊ីមបានថា [៣៨:២៩] [នេះគឺ]ព្រះគម្ពីរដែលយើងបើកឲ្យអ្នកដឹង ប្រកបដោយពរ ជ័យសិរីសួស្តី ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេជញ្ជឹងគិតអំពីបណ្តាព្រះឱង្ការរបស់គម្ពីរនោះ អាមីរុល-មុមិនីនី^{صلوات الله عليه والسلام} និងអ៊ីម៉ាទាំងឡាយ^{عليهم السلام} និងដើម្បីនឹងឲ្យបណ្តាអ្នកមានវិចារណញ្ញាណភ្ញាក់រឭក ។ ដូច្នោះ ពួកគេ^{عليهم السلام}ជា អ្នកមានប្រាជ្ញារាងវៃ ។ អាមីរុល-មុមិនីនី^{صلوات الله عليه والسلام}តែងតែមានមោទនភាពអំពីរឿងនេះថា៖ "អ្វីដែលគេបាន ប្រទានឲ្យមកខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام}នោះ គេមិនបានឲ្យវាទៅអ្នកណាមួយមុនខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام}ទេ ហើយក៏នឹងមិនឲ្យវាទៅអ្នក ណាមួយក្រោយខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام}ទេដែរ ។" (تفسير القمِّي 2 : 234)

وَوَهَبْنَا لِداوودَ سُلَيْمَانَ نِعَمَ الْعَبْدِ إِنَّهُ أَوَّابٌ ﴿٣٠﴾

៣០. យើងបានប្រទានសូឡែម៉ានឲ្យទៅដូរដ ។ គេជាបរិវារឧត្តមម្នាក់និងជាអ្នកភ្ញាក់រលឹកដឹងកំហុស ខ្លួន [ដែលសង្វាតបំពេញព្រះឆន្ទៈអស់ឡោះហ្គា^ع] ។

إِذْ عَرَضَ عَلَيْهِ بِالْعَشِيِّ الصَّفِيَنَاتُ الْحَيَّاتُ ﴿٣١﴾

៣១. ព្រលប់មួយ ពេលគេបាននាំសេះល្អៗមកបង្ហាញគេ ។

فَقَالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَنْ ذِكْرِ رَبِّي حَتَّى تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ ﴿٣٢﴾

៣២. គេ (សូឡែម៉ាន) បានថា៖ "ខ្ញុំស្រឡាញ់របស់ល្អៗជាងការនឹកដល់ព្រះម្ចាស់ខ្ញុំ" រហូតដល់[ថ្ងៃ] លិចបាត់ក្រោយរបាំង[នៃរាត្រីកាល] ។

رُدُّوَهَا عَلَيَّ فَطَفِقَ مَسْحًا بِالسُّوقِ وَالْأَعْنَاقِ ﴿٣٣﴾

៣៣. "ចូរអស់លោកនាំមកឲ្យខ្ញុំវិញ ។" គេបានចាប់ផ្តើម[យកដៃ]ជូតជើងនិងក ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៣០-៣៣

1. ابنُ بَابُوَيْهِ فِي (الْفَقِيهِ): بِإِسْنَادِهِ، قَالَ زُرَّارَةُ وَ الْفَضِيلُ: قُلْنَا لِأَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): أَرَأَيْتَ قَوْلَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ”إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْفُوتًا“؟. قَالَ: «بِعْنِي كِتَابًا مَفْرُوضًا، وَ لَيْسَ بِعْنِي وَقْتُ فَوْتَهَا، إِنْ جَاَزَ ذَلِكَ الْوَقْتُ ثُمَّ صَلَّاهَا لَمْ تَكُنْ صَلَاةً مُؤَدَّاةً، وَ لَوْ كَانَ ذَلِكَ كَذَلِكَ لَهَلَكَ سُلَيْمَانُ بْنُ دَاوُدَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) حِينَ صَلَّاهَا لِغَيْرِ وَفْتِيهَا، وَ لَكِنْ مَتَى ذَكَرَهَا صَلَّاهَا».

១. [...] សូរ្យវិញ្ញាណកថា-ហ្វាត្រាបានថា យើងបានទូលអាថ្ន-យ៉ាត្រាហ្វាត្រាថា៖ "ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} យល់យ៉ាងណាអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វាត្រា [៥:១០៣] គេបានដាក់នមស្ការលើបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា តាមកំណត់ពេលវេលា?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មានន័យថាត្រូវដាក់មកជាកាតព្វកិច្ច (វ៉ាយ៉ាប) ។ មិនមានន័យថាពេលវេលារបស់វានឹងកន្លងផុតនោះទេ ។ បើដូច្នោះមែន បើពេលវេលារបស់វាផុតហើយនមស្ការនោះត្រូវបានធ្វើស្រេចហើយ គេមិនរាប់ថានមស្ការទេ ។ ប្រសិនបើដូច្នោះមែន សូឡែម៉ាន ^{عليه السلام} បិទ ដូរដូរ ^{عليه السلام} ប្រាកដជាវិនាសកាលព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បានធ្វើនមស្ការក្រៅពេលវេលារបស់វា ។ តែពេលព្រះអង្គ ^{عليه السلام} នឹកឃើញវិញ ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បានធ្វើនមស្ការ ។"

رُوِيَ عَنِ الصَّادِقِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) أَنَّهُ قَالَ: «إِنَّ سُلَيْمَانَ بْنَ دَاوُدَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَرَضَ عَلَيْهِ ذَاتَ يَوْمٍ بِالْعَشِيِّ الْحَيْلَ فَاشْتَعَلَ بِالنَّظَرِ إِلَيْهَا حَتَّى تَوَارَتْ الشَّمْسُ بِالْحِجَابِ، فَقَالَ لِلْمَلَائِكَةِ: رُدُّوَا الشَّمْسَ عَلَيَّ حَتَّى أَصَلِّيَ صَلَاتِي فِي وَفْتِيهَا.

គេបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍មកពីអាល់-ស្ត្រី ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "ថ្ងៃមួយគេបាននាំសេះ [សង្គ្រាម]មកបង្ហាញសូឡែម៉ាន ^{عليه السلام} បិទ ដូរដូរ ^{عليه السلام} នៅពេលព្រលប់ ។ ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} រលំតែមើលសេះទាំងនេះ ទាល់តែថ្ងៃលិច ។ ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ក៏បានសូមពួកទេវតាថា៖ "សូមនាំយកថ្ងៃមកវិញ ដើម្បីខ្ញុំ ^{عليه السلام} នឹងធ្វើនមស្ការក្នុងពេលវា ។"

فَرُدُّوَهَا، فَقَامَ فَمَسَحَ سَاقَيْهِ وَ عُنُقَهُ، وَ أَمَرَ أَصْحَابَهُ الَّذِينَ فَاتَتْهُمْ الصَّلَاةُ مَعَهُ بِمِثْلِ ذَلِكَ، وَ كَانَ ذَلِكَ وَضُوءَهُمْ لِلصَّلَاةِ، ثُمَّ قَامَ فَصَلَّى، فَلَمَّا فَرَغَ غَابَتِ الشَّمْسُ، وَ طَلَعَتِ النُّجُومُ: وَ ذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ”وَ وَهَبْنَا لِداوُدَ سُلَيْمَانَ نَعَمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ * إِذْ عَرَضَ عَلَيْهِ بِالْعَشِيِّ الصَّفَانَاتُ الْحَيَّاتُ * فَقَالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَنْ ذِكْرِ رَبِّي حَتَّى تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ * رُدُّوَهَا عَلَيَّ فَطَفِقَ مَسْحًا

بالسُّوقِ وَ الْأَعْنَاقِ“** (من لا يحضره الفقيه ١/٦٠٦/١٢٩ و ٦٠٧ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ : صفحة : ٦٥٣)

ថ្ងៃក៏បានត្រឡប់មកវិញ ។ ព្រះអង្គﷺ បានងើបឡើង បានជូតជើងនិងក ហើយបានបញ្ជាសារក របស់ព្រះអង្គﷺ ដែលខានធ្វើនមស្ការជាមួយព្រះអង្គﷺ ដែរនោះឲ្យធ្វើដូចនោះដែរ ។ នេះគឺស្មានពីធី របស់ពួកគេសម្រាប់ធ្វើនមស្ការ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គﷺ បានងើបឡើងហើយបានធ្វើនមស្ការ ។ ពេល ព្រះអង្គﷺ បានធ្វើនមស្ការរួច ថ្ងៃបានលិចបាត់ ផ្កាយបានលេចឡើង ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះ មហិទ្ធិបូជ្ជ ព្រះដ៏មហារុងរឿង [៣៨:៣០] យើងបានប្រទានសូរ្យឡឡើយទៅដូច្នោះ ។ គេជាបរិវារឧត្តម ម្នាក់និងជាអ្នកភ្នាក់វល្លិកនិងស្មារលាក់ហុសខ្លួន [៣៨:៣១] ព្រលប់មួយ ពេលគេបាននាំសេះល្អៗ មកបង្ហាញគេ ។ [៣៨:៣២] គេបានថា: "ខ្ញុំស្រឡាញ់របស់ល្អៗជាងការនឹកដល់ព្រះម្ចាស់ខ្ញុំ" រហូត ដល់ថ្ងៃលិចបាត់ក្រោយរបាំង[នៃរាត្រីកាល] ។ [៣៨:៣៣] "ចូរអស់លោកនាំមកឲ្យខ្ញុំវិញ ។" គេ បានចាប់ផ្តើម[យកដៃ]ជូតជើងនិងក ។" (من لا يحضره الفقيه 1: 606 /129 و 607)

2. الطَّرِيسِيُّ، قَالَ: قَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ: سَأَلْتُ عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ هَذِهِ الْآيَةِ، فَقَالَ: «مَا بَلَغَكَ فِيهَا، يَا بْنَ عَبَّاسٍ؟». قُلْتُ: سَمِعْتُ كَعْبًا يَقُولُ: اشْتَعَلَ سُلَيْمَانُ بَعْضَ الْأَفْرَاسِ حَتَّى فَاتَتْهُ الصَّلَاةُ، فَقَالَ: رُدُّوْهَا عَلَيَّ - يَعْنِي الْأَفْرَاسَ، وَ كَانَتْ أَرْبَعَةَ عَشَرَ فَرَسًا - فَضْرَبَ سَوْقَهَا وَ أَعْتَقَهَا بِالسَّبْفِ، فَقَتَلَهَا، فَسَلَبَهُ اللهُ مُلْكَهُ أَرْبَعَةَ عَشَرَ يَوْمًا، لِأَنَّهُ ظَلَمَ الْحَيْلَ بِقَتْلِهَا.

២. អាល់-តួបរីស៊ីបានថា អ៊ីបនូ អាប់បាស់បានថា: "ខ្ញុំបានសួរអាល្លឺ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីអាយ៉ាស្តុនេះ ។ ព្រះអង្គ មានវចនៈថា: "អ៊ីបនូ អាប់បាស់អើយ តើលោកបានដឹងអ្វីខ្លះអំពីអាយ៉ាស្តុនេះ ?" ខ្ញុំបានទូលថា: "ទូលបង្គំបានឮកាកុំបាថា: "សូរ្យឡឡើយរលំមើលសេះទាល់តែខានស្ងៀម ។ ព្រះអង្គﷺ ក៏បាន ថា: "ចូរយកពួកវាមកឲ្យខ្ញុំវិញ" មានន័យថាសេះទាំងឡាយ មានចំនួនដប់បួនក្បាល ។ ព្រះអង្គﷺ បានកាត់ជើងនិងកសេះទាំងនោះដោយដាវ ។ ព្រះអង្គﷺ បានសម្លាប់ពួកវាចោល ។ អល់ឡោះហ្គា ^{جده} បានព្យួរអំណាចព្រះអង្គﷺ អស់សែសិបថ្ងៃព្រោះព្រះអង្គﷺ បានប្រព្រឹត្តអយុត្តិធម៌ចំពោះសេះ ដោយ បានសម្លាប់ពួកវា ។"

فَقَالَ عَلِيُّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «كَذَبَ كَعْبٌ، لَكِنْ اشْتَعَلَ سُلَيْمَانُ بَعْضَ الْأَفْرَاسِ ذَاتَ يَوْمٍ، لِأَنَّهُ أَرَادَ جِهَادَ الْعَدُوِّ، حَتَّى تَوَارَتْ الشَّمْسُ بِالْحِجَابِ، فَقَالَ، بِأَمْرِ اللهِ تَعَالَى لِلْمَلَائِكَةِ الْمُؤَكَّلِينَ بِالشَّمْسِ: رُدُّوْهَا عَلَيَّ. فَرُدَّتْ، فَصَلَّى الْعَصْرَ فِي وَفَيْهَا. وَ إِنْ أَنْبِيَاءَ اللهُ لَا يَظْلُمُونَ، وَ لَا يَأْمُرُونَ بِالظُّلْمِ، لِأَنَّهُمْ مَعْصُومُونَ، مُطَهَّرُونَ».** (مجمع البيان ٨:٧٤١ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ : صفحة : ٦٥٤)

អាល្លឺ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "កាកុំបាណិយាយកុហក ។ សូរ្យឡឡើយរលំនឹងសេះមួយថ្ងៃ ព្រោះព្រះអង្គ ﷺ ចង់ប្រយុទ្ធទល់ពួកសត្រូវ ទាល់តែថ្ងៃលិច ។ ដោយអាស្រ័យលើព្រះបញ្ជាអល់ឡោះហ្គា ^{تعالى} ព្រះ អង្គﷺ បានសូមទេវតាទាំងឡាយដែលគ្រប់គ្រងលើថ្ងៃនោះថា: "សូមយកថ្ងៃមកឲ្យខ្ញុំវិញ ។" ដូច្នោះថ្ងៃ ក៏បានត្រឡប់មកវិញ ព្រះអង្គﷺ ក៏បានស្ងៀមពេលអាល្លឺ ^{صلوات الله عليه والسلام} រក្ខតពេលរបស់វា ។ ការពិតព្រះសាស្តា ទាំងឡាយ ^{صلوات الله عليه والسلام} របស់អល់ឡោះហ្គា ^{جده} មិនអយុត្តិធម៌ទេ ហើយមិនបញ្ជាឲ្យប្រព្រឹត្តអយុត្តិធម៌ទេ ព្រោះព្រះ សាស្តាទាំងអស់ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាបុគ្គលអរិវុទ្ធ ត្រូវជម្រះបន្ទុកជ្រះមន្ទិល ។" (مجمع البيان 8: 741)

وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ وَأَلْقَيْنَا عَلَى كُرْسِيِّهِ جَسَدًا ثُمَّ أَنَابَ ﴿٣٤﴾

៣៤. ពិតណាស់ យើងបានល្បួងពិសោធស៊ូឡែម៉ាន បានដាក់សាកសពនៅលើបល្ល័ង្កគេ ។ បន្ទាប់ពី នោះគេបានស្មារលាទោស ។

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي مُلْكًا لَا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ مِّنْ بَعْدِي إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿٣٥﴾

៣៥. គេបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ សូមព្រះមេត្តាលើកទោសឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំផង សូមព្រះអង្គ ប្រទានឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនូវអាណាចក្រមួយ ដែលមិនមានអ្នកណាមានទេក្រោយពីទូលព្រះ បង្គំជាខ្ញុំ ។ ព្រះអង្គជាអ្នកប្រទាន ។"

فَسَخَّرْنَا لَهُ الرِّيحَ تَجْرِي بِأَمْرِهِ رُخَاءً حَيْثُ أَصَابَ ﴿٣٦﴾

៣៦. យើងបានដាក់បង្គាប់លើខ្យល់ឲ្យនៅក្រោមបញ្ជាគេ ដែលបក់ផាត់តិចៗទៅកន្លែងណាមួយតាម តែគេបញ្ជា ។

وَالشَّيْطَانَ كُلَّ بَنَاءٍ وَغَوَاصٍ ﴿٣٧﴾

៣៧. និងពួកបិសាចស្រែត្រួន អ្នកកសាងនិងអ្នកមុជទឹកទាំងអស់[ផងដែរ]

وَأَخْرَيْنَ مُقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ ﴿٣٨﴾

៣៨. និង[បិសាចស្រែត្រួន]ផ្សេងៗទៀតដែលត្រូវចងដោយច្រវាក់ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាត ៣៤-៣៨

1. ابنُ بَابُوَيْهٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ يَحْيَى الْمَكْتَبِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو الطَّيِّبِ أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ الْوَرَّاقِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ هَارُونَ الْحِمَيْرِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ سُلَيْمَانَ التَّوْفَلِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ عَلِيِّ بْنِ يَظِينَ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي الْحَسَنِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): أَيْ جُوزُ أَنْ يَكُونَ نَبِيُّ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ بَجَيْلًا؟ فَقَالَ: «لَا». فَقُلْتُ لَهُ: فَقَوْلُ سُلَيْمَانَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): "رَبِّ اغْفِرْ لِي وَ هَبْ لِي مُلْكًا لَا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ مِّنْ بَعْدِي" مَا وَجْهُهُ وَ مَا مَعْنَاهُ؟

១. [...] អាលី ប៊ីន យ៉ាកូឡីនបានថា ខ្ញុំបានទូលអាចិ អាល់-ហ្គាសាន់ មូសា ប៊ីន យ៉ាកូឡីន صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "តើ អនុញ្ញាតឲ្យព្រះសាស្តា عليه السلام របស់អល់ឡោះហ្វា عليه السلام កំណាញ់ទេ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ទេ ។" ខ្ញុំ បានទូលព្រះអង្គ عليه السلام ថា៖ "[មានន័យថាអ្វី] សម្តីរបស់ស៊ូឡែម៉ាន عليه السلام [៣៨:៣៥] គេបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ សូមព្រះមេត្តាលើកទោសឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំផង សូមព្រះអង្គប្រទានឲ្យទូលព្រះបង្គំ ជាខ្ញុំនូវអាណាចក្រមួយ ដែលមិនបានទៅលើអ្នកណាក្រោយពីទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។ តើអាយ៉ាតនេះមាន ទស្សនៈ និងមានន័យថាអ្វី?"

فَقَالَ: «الْمَلِكُ مُلْكًا: مَلِكٌ مَّاخُودٌ بِالْعَلْبَةِ، وَ الْجُوزُ، وَ الْخَيْتَارِ النَّاسِ، وَ مُلْكٌ مَّاخُودٌ مِنْ قِبَلِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى، كَمَلِكِ إِبْرَاهِيمَ، وَ

مَلِكٍ طَلُوتَ، وَ مَلِكٍ ذِي الْقُرَيْنِ. فَقَالَ سُلَيْمَانُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): "هَبْ لِي مَلِكًا لَا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ مِنْ بَعْدِي"، أَنْ يَقُولَ: إِنَّهُ مَا خُوذُ بِالْعَلْبَةِ، وَ الْجُورِ، وَ اخْتِيَارِ النَّاسِ، فَسَخَّرَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى لَهُ "الرِّيحَ تَجْرِي بِأَمْرِهِ رُحَاءَ حَيْثُ أَصَابَ"، وَ جَعَلَ غُدُوَهَا شَهْرًا، وَ رَوَاحَهَا شَهْرًا، وَ سَخَّرَ لَهُ الشَّيَاطِينَ كُلَّ بِنَاءٍ وَ عَوَاصٍ، وَ عَلَّمَ مَنْطِقَ الطَّيْرِ، وَ مَكَّنَ فِي الْأَرْضِ، فَعَلِمَ النَّاسُ فِي وَفْتِهِ وَ بَعْدَهُ أَنَّ مَلِكَهُ لَا يُشْبِهُهُ مَلِكٌ الْمَلُوكِ الْمُخْتَارِينَ مِنْ قَبْلِ النَّاسِ، وَ الْمَالِكِينَ بِالْعَلْبَةِ وَ الْجُورِ».

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អាណាចក្រមានពីរប្រភេទគឺ៖ អាណាចក្រដែលបានដោយវាយពុះពារ ឈ្នះ ដោយអំពើកំណាច ដោយជម្រើសរបស់ប្រជារាស្ត្រ និងអាណាចក្រដែលបានដោយសារ អល់ឡោះហ្ន៎ ^{تعالى} ដូចជាអាណាចក្ររបស់អ៊ីបរ៉ូហ្វឹម ^{عليه السلام} អាណាចក្ររបស់ត្រីលូត ^{عليه السلام} អាណាចក្ររបស់ ស៊ុលក្យរណែន ^{عليه السلام} ជាដើម ។ សូឡែម៉ាន ^{عليه السلام} បានថា៖ [៣៨:៣៥] សូមព្រះអង្គប្រទានឲ្យទូលព្រះបង្គំ ជាខ្ញុំនូវអាណាចក្រមួយដែលមិនបានទៅលើអ្នកណាក្រោយពីទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។ ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ចង់ និយាយអំពីអាណាចក្រដែលបានដោយការយាវយកបាន ដោយអំពើកំណាច ដោយជម្រើសរបស់ ប្រជារាស្ត្រ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ ^{تعالى} [៣៨:៣៦] យើងបានដាក់បង្គាប់លើខ្យល់ឲ្យនៅក្រោមបញ្ជាគេ ដែល បក់ផាត់គិតៗទៅកន្លែងណាមួយតាមតែគេបញ្ជា ។ ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បានធ្វើឲ្យវាកន្លងទៅមួយខែ ឲ្យវាបក់ ផាត់មួយខែ [៣៨:៣៦] និងពួកបិសាចស្មៃតួន អ្នកកសាងនិងអ្នកមុជទឹកទាំងអស់ ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បាន បង្អាតព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ឲ្យចេះភាសាសត្វស្លាបនិងទៅមកលើផែនដី ។ ប្រជារាស្ត្រដឹងថាក្នុងសម័យព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ហើយអត់ពីព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ទៅ អាណាចក្រព្រះអង្គ ^{عليه السلام} មិនដូចអាណាចក្រជម្រើសរបស់ប្រជារាស្ត្រ អាណាចក្រដែលវាយយកបាន និងអាណាចក្រកំណាចទេ ។"

قَالَ: فَقُلْتُ لَهُ: فَقَوْلُ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «رَحِمَ اللَّهُ أَخِي سُلَيْمَانَ، مَا كَانَ أُنْجَلُهُ!» فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «لِقَوْلِهِ وَجْهَانِ: أَحَدُهُمَا: مَا كَانَ أُنْجَلُهُ بِعَرْضِهِ، وَ سُوءَ الْقَوْلِ فِيهِ! وَ الْوَجْهُ الْآخَرُ: يَقُولُ: مَا كَانَ أُنْجَلُهُ إِنْ كَانَ أَرَادَ مَا يَذْهَبُ إِلَيْهِ الْجَهْلُ!».

ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "[មានន័យថាអ្វី] ព្រះវចនៈរបស់ព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "សូមអល់ឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام} អាណិតអាសូរសូឡែម៉ាន ^{عليه السلام} រាមច្បងខ្ញុំ ^{عليه السلام} ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} កំណាញ់ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ព្រះវចនៈព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានទំនងពីរ ។ មួយគឺ ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} កំណាញ់ក្នុងការស្នើរបស់ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} ។ ពាក្យនៅក្នុងនេះអាក្រក់ស្តាប់មែន[នៅក្នុងមាត់មនុស្ស] ។ ទំនងមួយទៀតគឺព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះវចនៈ ថា៖ "ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} កំណាញ់ដែលមិនចង់ឲ្យអាណាចក្រនោះបានទៅបុគ្គលអវិជ្ជា[ជាកេរដំណែល] ។"

قَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «قَدْ - وَ اللَّهُ - أَوْتَيْنَا مَا أَوْتِيَ سُلَيْمَانُ، وَ مَا لَمْ يُؤْتِ سُلَيْمَانُ، وَ مَا لَمْ يُؤْتِ أَحَدٌ مِنَ الْعَالَمِينَ، قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ فِي قِصَّةِ سُلَيْمَانَ: "هَذَا عَطَاؤُنَا فَامْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ"، وَ قَالَ عَزَّ وَ جَلَّ فِي قِصَّةِ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): "مَا آتَاكُمْ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَ مَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا"». ** (علل الشرائع: ١/٧١)

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "គេបានឲ្យមកយើង ^{عليه السلام} នូវអ្វីដែលគេបានឲ្យទៅសូឡែម៉ាន ^{عليه السلام} និងអ្វីដែលគេមិនបានឲ្យទៅសូឡែម៉ាន ^{عليه السلام} ផងដែរ និងអ្វីដែលគេមិនបានឲ្យទៅអ្នកណាឡើយនៅក្នុង លោក ។ អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام} មានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងរឿងរ៉ាវរបស់សូឡែម៉ាន ^{عليه السلام} ថា៖ [៣៨:៣៩] "ទាំងនេះគឺ អំណោយរបស់យើង ។ ចូរអ្នកចែកវាឲ្យគេ ឬអ្នកទុកវាបានដោយសេរី ដោយឥតគណនា ។" ព្រះដ៏មាន ព្រះមហិទ្ធិប្បទ្ធិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង មានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងរឿងរ៉ាវរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ [៥៩:៧] ចូរ

ពួកអ្នកទទួលយកនូវអ្វីមួយដែលព្រះសាស្តាឲ្យពួកអ្នក ចូរពួកអ្នកចៀសអ្វីដែលគេហាមពួកអ្នក ។"

(علل الشرائع: 1/71)

2. وَ رُوي أَنَّ سُلَيْمَانَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) كَانَ يَجْلِسُ عَلَى بَسَاطِهِ وَ يَسِيرُ فِي الْهَوَاءِ، فَمَرَّ ذَاتَ يَوْمٍ وَ هُوَ سَائِرٌ فِي أَرْضِ كَرْبَلَاءَ فَأَدَارَتْ الرِّيحُ بَسَاطَهُ ثَلَاثَ دَوْرَاتٍ، حَتَّى خَافُوا السُّقُوطَ، فَسَكَتَ الرِّيحُ، وَ نَزَلَ الْبَسَاطُ فِي أَرْضِ كَرْبَلَاءَ، فَقَالَ سُلَيْمَانُ لِلرِّيحِ: «لِمَ سَكَتَتْ؟» فَقَالَتْ: إِنَّ هُنَا يُقْتَلُ الْحُسَيْنُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ). فَقَالَ: «وَ مَنْ يَكُونُ الْحُسَيْنُ؟» فَقَالَتْ: هُوَ سِبْطُ مُحَمَّدٍ الْمُخْتَارِ، وَ ابْنُ عَلِيٍّ الْكَرَّارِ.

២. គេបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ថាស៊ូឡែម៉ាន^{صلوات الله عليه والسلا}បានគង់លើព្រំធ្វើដំណើរលើអាកាស ។ ថ្ងៃមួយព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا}បានធ្វើដំណើរកាត់តាមដែនដីការបាឡាអ៊ូ ខ្យល់បានធ្វើឲ្យព្រំហោះខ្វែលដែនដីនេះបីដុំ បណ្តាលឲ្យព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا}ខ្លាចធ្លាក់ ។ ខ្យល់បានស្ងប់វិញ ព្រំបានចុះមកលើដែនដីការបាឡាអ៊ូ ។ ស៊ូឡែម៉ាន^{صلوات الله عليه والسلا}បានសួរខ្យល់ថា: "ហេតុអ្វីអ្នកស្ងប់?" ខ្យល់បានថា: "ត្រង់នេះឯងដែលអាល់-ហ្វ្រែសែន^{صلوات الله عليه والسلا}នឹងត្រូវគេសម្លាប់ ។" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا}បានសួរថា: "អាល់-ហ្វ្រែសែន^{صلوات الله عليه والسلا}ជាអ្នកណា?" ខ្យល់បានទូលថា: "បុគ្គល^{صلوات الله عليه والسلا}ដែលនឹងកើតជាព្រះរាជនគ្នា^{صلوات الله عليه والسلا}របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ^{صلوات الله عليه والسلا} បុគ្គល^{صلوات الله عليه والسلا}ដែលត្រូវជ្រើសរើសព្រះរាជបុត្រ^{صلوات الله عليه والسلا}មួយអង្គរបស់អាលី^{صلوات الله عليه والسلا} អ្នកស៊ូ (الكرار) ។"

فَقَالَ: «وَ مَنْ قَاتِلُهُ؟». فَقَالَتْ: يَقْتُلُهُ لَعِينُ أَهْلِ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ يَرِيدُ (لَعْنَةُ اللَّهِ). فَرَفَعَ سُلَيْمَانُ يَدَيْهِ وَ لَعْنَهُ، وَ دَعَا عَلَيْهِ، وَ آمَنَ عَلَى دُعَائِهِ الْإِنْسُ وَ الْحَيُّ، فَهَبَّتِ الرِّيحُ، وَ سَارَ الْبَسَاطُ. * (بحار الأنوار ٤٤: ٤٢/٢٤٤)

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا}មានរចនៈថា: "អ្នកណានឹងធ្វើគុតព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا}?" ខ្យល់បានទូលថា: "ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا}នឹងត្រូវសម្លាប់ដោយបុគ្គលម្នាក់ដែលត្រូវបណ្តាសារបស់បណ្តាអ្នកនៅលើមេឃនិងផែនដី គឺយ៉ាស៊ីដ្ឋ^{صلوات الله عليه والسلا} ។" ស៊ូឡែម៉ាន^{صلوات الله عليه والسلا}ក៏បានលើកដៃឡើង បានដាក់បណ្តាសាបុគ្គល^{صلوات الله عليه والسلا}របស់នេះ ហើយព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا}បានបួងសួងអាក្រក់លើបុគ្គល^{صلوات الله عليه والسلا}របស់នេះ ។ ចំណែកឯពួកយ៉ូននិងពួកមនុស្សបានថា: "អាមីន" លើការបួងសួងរបស់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلا} ។ ខ្យល់ក៏បានលើកព្រំហោះចេញទៅ ។" (بحار الأنوار 44: 42/244)

هَذَا عَطَاؤُنَا فَأَمْنٌ أَوْ أَمْسِكَ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٨﴾

៣៩. [យើងមានព្រះបន្ទូលចំពោះគេថា:] "នេះគឺអំណោយរបស់យើង ។ ចូរអ្នកប្រទានឲ្យគេ ឬអ្នកទុកវាបានដោយសេរី ដោយឥតគណនា ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៣៩

1. حَدَّثَنَا بَعْضُ أَصْحَابِهِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْسَنَ عَنْ عَلِيِّ بْنِ النَّعْمَانِ عَنِ ابْنِ مُسْكَانَ عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ قَالَ: قَالَ لِي جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ كَانَ يُفَوِّضُ إِلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى فَوَّضَ إِلَى سُلَيْمَانَ مُلْكَهُ فَقَالَ « هَذَا عَطَاؤُنَا فَأَمْنٌ أَوْ أَمْسِكَ بِغَيْرِ حِسَابٍ » وَ إِنَّ اللَّهَ فَوَّضَ إِلَى مُحَمَّدٍ نَبِيِّهِ فَقَالَ « مَا آتَاكُمْ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَ مَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا » فَقَالَ رَجُلٌ إِنَّمَا كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ مُفَوِّضًا إِلَيْهِ فِي الرَّزْعِ وَ الضَّرْعِ فَلَوَى جَعْفَرُ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنْهُ عُنُقُهُ مُغْضَبًا فَقَالَ فِي كُلِّ شَيْءٍ وَ اللَّهُ فِي كُلِّ شَيْءٍ . (بصائر الدرجات ج ١ ص ٣٨٠)

១. អ៊ីសម៉ាអ៊ីល ប៊ិន អុប៊ុល-អុស្ត្រ័សបានថា អាហ្វិ យ៉ុក្តូហ្វារ ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه والسلام បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្វ័រ صلوات الله عليه وآله មានព្រះវចនៈថា អល់ឡោះហ្វ័រ وجل បានផ្ទេររាជាណាចក្រដែលព្រះអង្គ وجل បានផ្ទេរឲ្យទៅស៊ូឡែម៉ាន سُلَيْمَانَ នោះឲ្យមកព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "[៣៨:៣៩] "ទាំងនេះគឺអំណោយរបស់យើង ។ ចូរអ្នកចែកវាឲ្យគេ ឬអ្នកទុកវាបានដោយសេរី ដោយឥតគណនា ។ អល់ឡោះហ្វ័រ وجل បានផ្ទេរអំណាចឲ្យមកមូហ្គាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله របស់ព្រះអង្គ وجل ។ ព្រះអង្គ وجل មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៥៩:៧] ចូរពួកអ្នកទទួលយកនូវអ្វីមួយដែលព្រះសាស្តាឲ្យពួកអ្នក ចូរពួកអ្នកចៀសអ្វីដែលគេហាមពួកអ្នក ។" បុរសម្នាក់បានថា៖ "តើវិស្វលុលឡោះហ្វ័រ صلوات الله عليه وآله បានទទួលអំណាចលើកសិកម្ម និងរបរកសិកម្មទេ?" អាហ្វិ យ៉ុក្តូហ្វារ صلوات الله عليه والسلام បានបែរមករកបុរសនេះដោយមិនពេញចិត្ត ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "លើអ្វីៗទាំងអស់ សូមស្ស្គចំពោះអល់ឡោះហ្វ័រ وجل លើអ្វីៗទាំងអស់ ។" (بصائر الدرجات) វគ្គ៤ ហ្វាឌីស៩)

*2. أَحْمَدُ بْنُ إِدْرِيسَ وَ مُحَمَّدٌ بْنُ يَحْيَى عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ الْكُوفِيِّ عَنْ عُبَيْسِ بْنِ هِشَامٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سُلَيْمَانَ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: "هَذَا عَطَاؤُنَا فَاَمْنُنْ أَوْ اَعْطِ بِعَيْرِ حِسَابٍ" وَ هَكَذَا هِيَ فِي قِرَاءَةِ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ. (الكافي ج ١ ص ٤٣٨)

២*. អាស៊ុម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អ៊ីដ្វរីស និង មូហ្គាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន យ៉ាស៊ុយ៉ាបានតំណាលតមកពី អាល់-ហ្វាសាន់ ប៊ិន អុលី អាល់-គូហ្វី តមកពី អ៊ីបេស ប៊ិន ហ្គីស្តា តមកពី អុប៊ុលឡោះហ្វ័រ ប៊ិន ស៊ូឡែម៉ាន តមកពី អាហ្វិ អុប៊ុលឡោះហ្វ័រ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "[៣៨:៣៩] នេះគឺអំណោយរបស់យើង ។ **ដូច្នោះចូរអ្នកប្រគល់ឲ្យឬឲ្យដោយឥតគណនា ។**" អុលី صلوات الله عليه والسلام សូត្រដូចនេះឯង ។" (الكافي)

وَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَكَابٍ ﴿٤٠﴾

៤០. គេ (ស៊ូឡែម៉ាន) មានឋានៈអែបជិតនឹងយើងនិងមានទីវិជ្ជដ៏ល្អ ។

وَأذُكَّرُ عِبْدَنَا أَيُّوبَ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ ۗ أَلَيْسَ لِي مَسْجِدٌ لِلشَّيْطَانِ بُنِيَ وَعَذَابٍ ﴿٤١﴾

៤១. ចូរអ្នករំលឹកអំពីអែយូប បារបម្រើរបស់យើង ។ គេបានប្តឹងសូងព្រះម្ចាស់គេថា៖ "មានស្មែត្តនបានយាយីទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ដោយការឈឺចាប់និងដោយទារុណកម្ម ។"

أَرْكُضْ بِرِجْلِكَ ۗ هَذَا مُعْتَسَلٌ بَارِدٌ وَشَرَابٌ ﴿٤٢﴾

៤២. [យើងបានប្រាប់ថា៖] "ចូរអ្នកតន្ត្រី[ដី]ដោយជើងអ្នក ! នេះគឺទឹកត្រជាក់សម្រាប់ឲ្យងូតនិងផឹក ។"

وَوَهَبْنَا لَهُ ۗ أَهْلَهُ ۗ وَمِثْلَهُم مَّعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا وَذِكْرَىٰ لِأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿٤٣﴾

៤៣. យើងបានប្រគល់គ្រួសារគេមកឲ្យគេវិញ និងដូចពួកគេជាមួយពួកគេផង (ពោលគឺ ច្រើនលើសនោះពីរដង) ជាព្រះមេត្តាធម៌នៃយើងនិងជាព្រះកម្រើនសម្រាប់បណ្តាអ្នកមានវិចារណញ្ញាណ ។

وَحُذِّبِيكَ ضِعْفًا فَأَضْرِبْ بِهِ وَلَا تَحْنُتْ إِنَّا وَجَدْنَاهُ صَابِرًا تَعَمَّ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ ﴿٤٤﴾

៤៤. [យើងបានប្រាប់ថា៖] "ចូរអ្នកយកដៃចាប់មែកឈើមួយបាច់ ចូរអ្នកវាយ[នាង]ដោយមែកឈើមួយបាច់នេះ ។ ចូរអ្នកកុំក្បួចពាក្យសម្បថឡើយ ។" យើងបានឃើញថាគេមានអំណត់ ។ គេជាបាវបម្រើឧត្តមម្នាក់ ។ គេស្មារលាទោស ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៤០-៤៤

1. یَحْيَى بْنُ عِمْرَانَ عَنْ هَارُونَ بْنِ حَارِجَةَ عَنْ أَبِي بَصِيرٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ ” وَ آتَيْنَاهُ أَهْلَهُ وَ مِثْلَهُمْ مَعَهُمْ “ فُلْتُ وَ لُدُّهُ كَيْفَ أُوتِي مِثْلَهُمْ مَعَهُمْ قَالَ أَحْيَا لَهُ مِنْ وُلْدِهِ الَّذِينَ كَانُوا مَاتُوا قَبْلَ ذَلِكَ بِأَجْلِهِمْ مِثْلَ الَّذِينَ هَلَكُوا يَوْمَئِذٍ. (الكافي ٨ ص ٢٥٢)

១. [...] អាប៊ូ បាស្រៀរបានតំណាលតមកពីអាប៊ូ អាប់ខុលឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គា^{وَجَدَّ} [២១:៨៤] ដូច្នេះយើងបានឆ្លើយតបគេ យើងបានកម្ចាត់ទុក្ខវេទនារបស់គេ ហើយយើងបានឲ្យគ្រួសារគេមកគេនឹងអ្នកឯទៀតដូចពួកគេដែរ ។" ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "កូនៗព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} (គឺអែយូប^{عليه السلام}) តើគេនឹងឲ្យអ្នកឯទៀតដូចកូនៗនោះមកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ដូចម្តេចទៅ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ព្រះអង្គ^{وَجَدَّ} បានប្រោះកូនៗព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលបានស្លាប់ដោយធម្មជាតិកាលពីមុននោះឲ្យព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} វិញ ថែមទាំងដូច (គឺចំនួនដូចគ្នា) ជនទាំងឡាយដែលបានស្លាប់ក្នុងសម័យនោះដែរ ។" (الكافي 8 : 354 / 252)

2. ابْنُ بَابُوَيْهٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ مَاجِيلَوَيْهِ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، عَنْ عَمِّهِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي الْقَاسِمِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ أَبِي أُتَيْبٍ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِنَّمَا كَانَتْ بَلِيَّةُ أُتَيْبٍ الَّتِي ابْتُلِيَ بِهَا فِي الدُّنْيَا لِنِعْمَةِ أَنْعَمَ اللَّهُ بِهَا عَلَيْهِ فَأَدَّى شُكْرَهَا، وَ كَانَ إِنْ لَيْسَ فِي ذَلِكَ الرَّمَانِ لَا يُحْجَبُ دُونَ الْعَرْشِ، فَلَمَّا صَعِدَ عَمَلُ أُتَيْبٍ بِأَدَاءِ شُكْرِ التَّعَمَّةِ حَسَدَهُ إِنْ لَيْسَ، فَقَالَ: يَا رَبِّ إِنَّ أُتَيْبَ لَمْ يُؤَدِّ شُكْرَ هَذِهِ التَّعَمَّةِ إِلَّا بِمَا أُعْطِيْتَهُ مِنَ الدُّنْيَا، فَلَوْ حُلَّتْ بَيْنَهُ وَ بَيْنَ دُنْيَاهُ مَا أَدَّى إِلَيْكَ شُكْرَ نِعْمَةٍ،

២. [...] អាប៊ូ បាស្រៀរ បានថាអាប៊ូ អាប់ខុលឡោះហ្គា^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បុព្វហេតុដែលធ្វើឲ្យអែយូប^{عليه السلام} រងទុក្ខវេទនាក្នុងលោកនោះគឺព្រះសប្បុរសធម៌របស់អល់ឡោះហ្គា^{وَجَدَّ} ដែលព្រះអង្គ^{وَجَدَّ} ប្រទានមកលើអែយូប^{عليه السلام} ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានឈប់ដឹងគុណ ។ សម័យនោះអ៊ីប្លីស^{عليه السلام} មិនត្រូវបាំងបាត់ទេ នៅក្រោមព្រះរាជបល្ល័ង្ក ។ លុះទង្វើរបស់អែយូប^{عليه السلام} បានឡើងទៅលើដោយសារព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ដឹងគុណ អ៊ីប្លីស^{عليه السلام} ច្រណែនព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ហើយបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់^{وَجَدَّ} អើយ អែយូប^{عليه السلام} មិនដែលចោលសេចក្តីដឹងគុណចំពោះព្រះសប្បុរសធម៌ដែលព្រះអង្គ^{وَجَدَّ} បានប្រោសប្រណីលើរូបគេ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅឯឋានលោក ។ បើព្រះអង្គ^{وَجَدَّ} រំលាយចោលរវាងគេ^{صلوات الله عليه والسلام} និងលោករបស់គេ^{صلوات الله عليه والسلام} គេ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងមិនដឹងគុណចំពោះព្រះសប្បុរសធម៌ទេ ។ សូមព្រះអង្គ^{وَجَدَّ} ទុកឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ^{عليه السلام} យកឈ្នះលើលោករបស់គេ^{صلوات الله عليه والسلام} ដើម្បីព្រះអង្គ^{وَجَدَّ} នឹងទ្រង់ញាណថាគេ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងមិនមានតម្លាចំពោះព្រះសប្បុរសធម៌របស់ព្រះអង្គ^{وَجَدَّ} ទេ ។"

...فَقَالَ: قَدْ سَأَلْتُكَ عَلَى دُنْيَاہ. فَلَمْ يَدْعُ لَهُ دُنْيَا، وَ لَا وَلَدًا إِلَّا أَهْلَكَهُ، كُلَّ ذَلِكَ وَ هُوَ يَحْمَدُ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ، ثُمَّ رَجَعَ إِلَيْهِ، فَقَالَ: يَا رَبِّ إِنَّ أُيُوبَ يَعْلَمُ أَنَّكَ سَتَرْتُهُ عَلَيْهِ دُنْيَاہ، الَّتِي أَخَذْتَهَا مِنْهُ، فَسَلِّطْنِي عَلَى بَدَنِهِ حَتَّى تَعْلَمَ أَنَّهُ لَا يُؤَدِّي شُكْرَ نِعْمَةٍ. قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: قَدْ سَأَلْتُكَ عَلَى بَدَنِهِ مَا عَدَا عَيْنَيْهِ، وَ قَلْبُهُ، وَ لِسَانُهُ، وَ سَمْعُهُ». (** (علل الشرائع: ١/٧٥ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٦٦٢)

ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ "អ្នកអាចពុះពារយកឈ្នះលើលោករបស់គេបាន" ដូច្នោះអ៊ីប្លីស មិនទុកលោករបស់អ៊ែយូបឲ្យអ៊ែយូបឡើយ ព្រមទាំងកូនៗរបស់ព្រះអង្គដែរ វាក៏ម្នាក់ម្នាក់ចោលទាំងអស់។ អ្វីទាំងនេះ[បានកើតឡើង] ព្រះអង្គនៅតែធ្វើសក្ការៈអល់ឡោះហ្ន៎។ បន្ទាប់មកវាបានត្រឡប់ទៅជួបអល់ឡោះហ្ន៎ បានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ ការពិតអ៊ែយូបដឹងថា ព្រះអង្គនឹងប្រទានលោករបស់គេឲ្យទៅគេវិញ គឺលោកដែលទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានដកចេញពីគេនោះ។ ដូច្នោះសូមព្រះអង្គទុកឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំយកឈ្នះលើខ្លួនគេ លុះត្រាតែព្រះអង្គទ្រង់ញាណថាគេលែងដឹងគុណចំពោះព្រះសប្បុរសធម៌។" អល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ "អ្នកអាចយកឈ្នះលើខ្លួនគេបាន លើកលែងតែលើភ្នែកគេ បេះដូងគេ អណ្តាតគេ និងសោតវិញ្ញាណគេ (ត្រចៀក)។" (1 / 75) (علل الشرائع: 1 / 75)

3. و عَنْهُ، بِهَذَا الْإِسْنَادِ: عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ الْوَشَّاءِ، عَنْ فَضْلِ الْأَشْعَرِيِّ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ الْمُخْتَارِ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «ابْتُلِيَ أُيُوبُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) سَبْعَ سِنِينَ بِلَا دَنْبٍ». (** (علل الشرائع: ١/٧٥ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٦٦٢)

៣. [...] អាចិ បាស្មៀវបានថា អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎មានវចនៈថា៖ "អ៊ែយូបបានរងទុក្ខវេទនាអស់រយៈពេលប្រាំពីរឆ្នាំដោយឥតបានប្រព្រឹត្តបាបឡើយ។" (3 / 75) (علل الشرائع: 3 / 75)

4. و عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ الْحَسَنِ الْقَطَّانُ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ السُّكْرِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ زَكَرِيَّا الْجَوْهَرِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ عُمَارَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، قَالَ: إِنَّ أُيُوبَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) ابْتُلِيَ مِنْ غَيْرِ دَنْبٍ، وَ إِنَّ الْأَنْبِيَاءَ لَا يُدْنِبُونَ لِأَنَّهُمْ مَعْصُومُونَ مُطَهَّرُونَ، لَا يُدْنِبُونَ، وَ لَا يَرِيغُونَ، وَ لَا يَرْتَكِبُونَ ذَنْبًا صَغِيرًا وَ لَا كَبِيرًا».

៤. យ៉ាកុហ្វារ ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ាម៉ាវ៉េ:តួបានតំណាលតមកពីឪពុកលោកដែលបានតំណាលតមកពីយ៉ាកុហ្វារ ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដូ ដែលមានវចនៈតមកពីព្រះបិតា ព្រះអង្គដែលមានវចនៈថា៖ "អ៊ែយូបបានទទួលរងទុក្ខវេទនាដោយឥតបានប្រព្រឹត្តបាបឡើយ។ ព្រះសាស្តាទាំងឡាយមិនប្រព្រឹត្តបាបទេព្រោះព្រះអង្គជាបុគ្គលឥតខ្ចោះមិនចេះភាន់ច្រឡំ ជាបុគ្គលដែលត្រូវជម្រះបន្ទុក មិនធ្វើបាបទេ មិនរៀចវេរគេចបែរទេ មិនសាងបាបទេទោះបាបតូចក្តីបាបធំក្តី។"

وَ قَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِنَّ أُيُوبَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) مَعَ جَمِيعِ مَا ابْتُلِيَ بِهِ لَمْ تُنْتِنِ لَهُ رَائِحَةٌ، وَ لَا قَبْحَةٌ لَهُ صُورَةٌ، وَ لَا خَرَجَتْ مِنْهُ مِدَّةٌ مِنْ دَمٍ، وَ لَا قَيْحٌ، وَ لَا اسْتَفْذَرَهُ أَحَدٌ رَأَاهُ، وَ لَا اسْتَوْحَشَ مِنْهُ أَحَدٌ شَاهَدَهُ، وَ لَا تَدَوَّدَ شَيْءٌ مِنْ جَسَدِهِ، وَ هَكَذَا يَصْنَعُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ بِجَمِيعِ مَنْ يَبْتَلِيهِ مِنْ أَنْبِيَائِهِ وَ أَوْلِيَائِهِ الْمُكْرَمِينَ عَلَيْهِ.

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អែយូប عليه السلام ទោះជាព្រះអង្គ عليه السلام រងទុក្ខវេទនាបែបនេះក្តីក៏ពុំមានភ្លឺនស្តុយ ចេញមកពីខ្លួនព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ទេដែរ ព្រះអង្គ عليه السلام មិនខូចមុខទេ មិនមានខ្វះឈាមចេញមកពីខ្លួនព្រះអង្គ عليه السلام ទេ មិនមានអ្វីដែលស្មោកគ្រោកដែលគេអាចមើលឃើញនោះទេ ។ មិនមានអ្នកណាគេចមុខចេញ ព្រោះតែបានឃើញអ្វីមួយនោះទេ ហើយក៏មិនមានដង្កូវចេញពីខ្លួនព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ទេដែរ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ ធ្វើឲ្យព្រះសាស្តា عليه السلام អ្នកការពារ عليهم السلام ជំនិតទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ عليه السلام មានទុក្ខវេទនាដូចនេះឯង ។

وَإِنَّمَا اجْتَنَبَهُ النَّاسُ لِقَفْرِهِ وَضَعْفِهِ فِي ظَاهِرِ أَمْرِهِ، لِحُلُولِهِ بِمَا لَهُ عِنْدَ رَبِّهِ تَعَالَى مِنَ التَّائِيدِ وَالْفَرْجِ، وَ قَدْ قَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): أَعْظَمُ النَّاسِ بَلَاءً الْأَنْبِيَاءُ، ثُمَّ الْأَمْثَلُ فَلَا مَثَلَ، وَإِنَّمَا ابْتَلَاهُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ بِالْبَلَاءِ الْعَظِيمِ الَّذِي يَهُونُ مَعَهُ عَلَى جَمِيعِ النَّاسِ، لِغَلَا يُدْعَوُ لَهُ الرُّبُوبِيَّةُ *** (الخصال: ١٠٨/٣٩٩، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٤ صفحة: ٦٦٣)

តែមនុស្សគេចមុខពីព្រះអង្គ عليه السلام ព្រោះតែព្រះអង្គ عليه السلام ក្រ និងព្រោះតែពួកគេឃើញព្រះអង្គ عليه السلام មាន អាការក្រៅទន់ខ្សោយ ។ នេះព្រោះតែពួកគេមិនដឹងអំពីការគាំទ្រនិងការដោះបន្ទុករបស់ព្រះអង្គ عليه السلام ដែលនៅឯអល់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام ។ ព្រះសាស្តា عليه السلام មានព្រះវចនៈថា៖ "ទុក្ខវេទនាធំជាងគេមានលើព្រះសាស្តា عليهم السلام ទាំងឡាយជាជាងលើមនុស្សសាមញ្ញ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام ល្បួងពិសោធដោយទុក្ខវេទនាដោយ យោលតាមឋានៈខ្ពស់របស់បុគ្គលលើមនុស្សទាំងពួងសម្រាប់អល់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام ដើម្បីនឹងឲ្យបុគ្គលនោះ ប្រគល់អភិបាលភាពឲ្យព្រះអង្គ عليه السلام តែមួយគត់ ។" (الخصال: 108/399)

5. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ عُثْمَانَ النَّوَّاءِ، عَمَّنْ ذَكَرَهُ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَنْتَلِي الْمُؤْمِنَ بِكُلِّ بَلِيَّةٍ، وَ يُبَيِّنُهُ بِكُلِّ مَبْتَلَةٍ، وَ لَا يَنْتَلِيهِ بِذَهَابِ عَقْلِهِ، أ مَا تَرَى أُيُوبَ كَيْفَ سَلَّطَ إِبْلِيسَ عَلَى مَالِهِ وَ عَلَى وُلْدِهِ، وَ عَلَى أَهْلِهِ، وَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مِنْهُ، وَ لَمْ يُسَلِّطْهُ عَلَى عَقْلِهِ، تَرَكَهُ لَهُ لِيُوحِدَ اللَّهُ بِهِ.» *** (الكافي ٢: ٢٢/١٩٩، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٤ صفحة: ٦٦٤)

៥. [...] អាប៊ូអ៊ុបខ្ពស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام ល្បួងពិសោធអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ដោយទុក្ខវេទនាសព្វគ្រប់ ធ្វើឲ្យស្លាប់គ្រប់បែបយ៉ាង តែព្រះអង្គ عليه السلام មិនល្បួងពិសោធន៍ដោយការបាត់បង់ បញ្ញាទេ ។ លោកមិនឃើញទេថាតើអ៊ីប៊ីស عليه السلام បានពុះពារយកឈ្នះអែយូប عليه السلام បែបណាខ្លះ លើទ្រព្យព្រះ អង្គ عليه السلام លើកូនៗព្រះអង្គ عليه السلام លើគ្រួសារព្រះអង្គ عليه السلام លើសព្វសារពើរបស់ព្រះអង្គ عليه السلام តែមិនបាន យកឈ្នះព្រះអង្គ عليه السلام ដោយកម្ទេចបញ្ញាព្រះអង្គ عليه السلام ទេ បានទុកបញ្ញាព្រះអង្គ عليه السلام ឲ្យព្រះអង្គ عليه السلام ដើម្បី បញ្ជាក់ថាមានអល់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام មួយគត់អាស្រ័យរឿងនេះ ។" (الكافي 2: 22/199)

6. مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدَ بْنِ عِيْسَى عَنْ ابْنِ مَجْبُوبٍ وَ مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ بْنِ بَرِيْعٍ عَنْ حَنَانِ بْنِ سَدِيرٍ عَنْ يَحْيَى بْنِ عَبْدِ الْمَكِّيِّ قَالَ: قَالَ لِي سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ إِنِّي أَرَى لَكَ مِنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ مَثَلَةً فَسَأَلْتُهُ عَنْ رَجُلٍ رَأَى وَ هُوَ مَرِيضٌ إِنْ أُقِيمَ عَلَيْهِ الْحَدُّ مَاتَ مَا تَقُولُ فِيهِ فَسَأَلْتُهُ فَقَالَ هَذِهِ الْمَسْأَلَةُ مِنْ تَلْقَاءِ نَفْسِكَ أَوْ قَالَ لَكَ إِنْسَانٌ أَنْ تَسْأَلَنِي عَنْهَا فَعُلْتُ سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ سَأَلَنِي أَنْ أَسْأَلَكَ

៦. [...] ស៊ូហ្វយ៉ាន អាល់-ស្មៅរីបានថា៖ "ខ្ញុំឃើញថាលោកមានឋានៈនៅក្បែរអាចូ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ា ^{صلوات الله عليه والسلام} ។" ខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីបុរសម្នាក់ដែលបានប្រព្រឹត្តខុសផ្លូវភេទហើយបានឈឺ ។ តើត្រូវអនុវត្តន៍តាមច្បាប់ទេ ខ្លាចតែគាត់ស្លាប់ ។ តើព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} យល់យ៉ាងណា? ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នេះជាសំណួររបស់លោក ឬគេបានឲ្យលោកសួរ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ស៊ូហ្វយ៉ាន អាល់-ស្មៅរីបានឲ្យទូលបង្គំសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} រឿងនេះ ។"

فَقَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ أَبِي يَرْجُلٍ إِخْتَبَرَ مُسْتَسْقِيَ الْبَطْنِ قَدْ بَدَتْ عُرُوقُ فَخَذَّيْهِ وَ قَدْ زَنَى بِامْرَأَةٍ مَرِيضَةٍ فَأَمَرَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ بِعِدْقٍ فِيهِ مِائَةٌ شِمْرًاخَ فَضُرِبَ بِهِ الرَّجُلُ ضَرْبَةً وَ ضُرِبَتْ بِهِ الْمَرْأَةُ ضَرْبَةً ثُمَّ خَلَى سِبْلَهُمَا ثُمَّ قَرَأَ هَذِهِ الْآيَةَ: « وَ لِحُدِّ يَدَيْكَ ضِعْفًا فَاضْرِبْ بِهِ وَ لَا تَحْنُثْ ». (الكافي ج ٧ ص ٢٤٣)

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "គេបាននាំបុរសម្នាក់មកជួបវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ា ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ដែលមានជម្ងឺពោះ មើលឃើញសរសៃឈាមនៅលើក្តៅគាត់ គាត់បានប្រព្រឹត្តខុសផ្លូវភេទជាមួយស្រីឈឺ ។ វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ា ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានផ្តាំឲ្យយកមែកត្នោតដែលមានមួយរយធាងទៅវាយបុរសនោះមួយដង ហើយវាយស្រីនោះមួយដង រួចហើយឲ្យបើកផ្លូវឲ្យអ្នកទាំងពីរ ។ ហើយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} សូត្រអាយ៉ាស្កុនេះគឺ៖ [៣៨:៤៤] "ចូរអ្នកយកដៃចាប់មែកឈើមួយបាច់ ហើយចូរអ្នកវាយ[នាង]ដោយមែកឈើមួយបាច់នេះ ។ ចូរអ្នកកុំក្បត់ពាក្យសម្បថឡើយ ។" (التهذيب 10 : 108 / 32)

وَأَذْكَرُ عَبْدَنَا إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ أُولَى الْأَيْدِي وَالْأَبْصَرِ ﴿٤٥﴾

៤៥. ហើយចូរអ្នករំលឹកអំពីអ៊ីបរហ្វឹម អ៊ីសហ្គាតូ និងយ៉ាកូប បារបម្រើរបស់យើង ដែលជាបុគ្គលមានកម្លាំងពលនិងសេចក្តីឈ្វេងយល់ ។

إِنَّا أَخْلَصْنَاهُمْ بِخَالِصَةٍ ذِكْرَى الدَّارِ ﴿٤٦﴾

៤៦. យើងបានជ្រើសរើសពួកគេសម្រាប់ព្រះកម្រើនព្រះជម្រក[អវសាន]ដាច់មុខ ។

وَإِنَّهُمْ عِنْدَنَا لَمِنَ الْمُصْطَفَيْنَ الْأَخْيَارِ ﴿٤٧﴾

៤៧. សម្រាប់យើង ពួកគេនៅក្នុងចំណោមជនជម្រើសប្រសើរបំផុត ។

وَأَذْكَرُ إِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ وَذَا الْكِفْلِ وَكُلٌّ مِنَ الْأَخْيَارِ ﴿٤٨﴾

៤៨. ចូរអ្នករំលឹកអំពីអ៊ីសម៉ាអ៊ីល អាល់យ៉ាសាក្កុ និងស៊ុលគីហ្វលី ។ ទាំងអស់គ្នានៅក្នុងចំណោមជន [ជម្រើសជ័]ប្រសើរបំផុត ។

هَذَا ذِكْرٌ وَإِنَّ لِلْمُتَّقِينَ لِحُسْنِ مَآبٍ ﴿٤٩﴾

៤៩. នេះគឺព្រះកម្រើន ។ សម្រាប់បណ្តាអ្នកត្រឹមត្រូវមាននូវទីវិជ្ជដ៏បរវ [គឺ៖]

جَنَّتِ عَدْنٍ مُّقْتَحَةً لَهُمُ الْأَبْوَابُ ﴿٥٠﴾

៥០. បណ្តាសួនសួគ៌ិបរមសុខដែលបើកទ្វាររង់ចាំទទួលពួកគេ ។

مُتَّكِعِينَ فِيهَا يَدْعُونَ فِيهَا بِفَلَكَهَةِ كَثِيرَةٍ وَشَرَابٍ ﴿٥١﴾

៥១. ពួកគេទម្រេតកាយនៅក្នុងនោះ ពួកគេនឹងសូមផ្លែឈើសន្លឹកសន្លាប់និងភេសជ្ជៈ[ស្ងួត] ។

﴿٥٢﴾ وَعِنْدَهُمْ قَصِيرَاتُ الْظَّرْفِ أَمْرَأَتٌ

៥២. នឹងមាននារីទប់ភ្នែកនៅជាមួយពួកគេ មានវ័យស្មើគ្នា ។

هَذَا مَا تُوْعَدُونَ لِيَوْمِ الْحِسَابِ ﴿٥٣﴾

៥៣. នេះគឺអ្វីដែលគេបានសន្យាឲ្យពួកអ្នកសម្រាប់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។

إِنَّ هَذَا لَرِزْقُنَا مَا لَهُ مِنْ نَفَادٍ ﴿٥٤﴾

៥៤. ពិតមែន នេះគឺអំណោយរបស់យើងដែលមិនចេះអស់ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ៤៥-៥៤

1 قَالَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ: "أُولَى الْأَيْدِي وَ الْأَبْصَارِ" : «يَعْنِي أُولَى الْقُوَّةِ فِي الْعِبَادَةِ، وَ الْبَصَرِ فِيهَا،

១. [អុលី ប៊ិន អ៊ីបរ័ហ្គ័រ]មានប្រសាសន៍ថា អាហ្វិ អាល-យ៉ារូដូបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ថា: "អាហ្វិ យ៉ាកុហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{عجل} [៣៨:៥៥] បុគ្គលមានកម្លាំងពលនិងសេចក្តីឈ្ងុងយល់ ថា: "បុគ្គលមានកម្លាំងពលក្នុងការធ្វើសក្តារ:និងមានសេចក្តីឈ្ងុងយល់អំពីការធ្វើសក្តារ: នោះ ។"

وَ قَوْلُهُ: "إِنَّا أَخْلَصْنَاهُمْ بِخَالِصَةِ ذِكْرِ الدَّارِ" يَقُولُ: إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاهُمْ بِذِكْرِ الْآخِرَةِ، وَ اخْتَصَّهُمْ بِهَا. ** (تفسير القمي ج ٢ ص ٢٤٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٦٧٩)

ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{عجل} [៣៨:៥៦] យើងបានជ្រើសរើសពួកគេសម្រាប់ព្រះកម្រើនព្រះជម្រក[អវសាន] ដាច់មុខ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "អល់ឡោះហ្វី^{عجل}បានជ្រើសរើសព្រះអង្គទាំងអស់^{عليهم السلام}សម្រាប់ រំលឹកដល់លោកមុខ ហើយបានធ្វើឲ្យព្រះអង្គ^{عليهم السلام}ទាំងអស់ជំនាញខាងព្រះកម្រើនរំលឹកនោះ ។"

(تفسير القمي 2: 242)

2. و قال علي بن ابراهيم: ثم ذكر الله المتقين، و ما لهم عند الله تعالى، فقال: هَذَا ذِكْرٌ وَ إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ لِحُسْنَ مَا بِ إِلَى قَوْلِهِ تَعَالَى:

قاصِرَاتُ الطَّرْفِ أُنْثَىٰ الْحُورِ الْعِينِ، يَقْصِرُ الطَّرْفَ عَنْهَا وَ النَّظَرَ مِنْ صَفَائِهَا، مَعَ مَا حَكَى اللَّهُ مِنْ قَوْلِ أَهْلِ الْجَنَّةِ: إِنَّ هَذَا لَرِزْقُنَا مَا لَهُ مِنْ نَفَادٍ أَي لَا يَنْفَدُ أَبَدًا، وَ لَا يَفْنَى هَذَا...** (تفسير القمّي ج ٢ ص ٢٤٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٦٧٩)

២. អុលី បឺន អ៊ីបរហ្គីមបានថា បន្ទាប់មកអស់ឡោះហ្គ្រីចែងអំពីអ្នកមានសទ្ធាស្របចិត្ត និងអំពីអ្វីដែលអស់ឡោះហ្គ្រីចែងនឹងប្រទានឲ្យពួកគេ ។ ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣៨:៥៩] នេះគឺព្រះកម្រើន ។ សម្រាប់បណ្តាអ្នកត្រឹមត្រូវមាននូវទីវិជ្ជដ៏បរវរ រហូតដល់ព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៣៨:៥២] នឹងមាននារីទប់ភ្នែកនៅជាមួយពួកគេ មានវ័យស្មើគ្នា មានន័យថា នារីស្នូតព្រហ្មចារីនីដែលដាក់ភ្នែកមានខ្សែភ្នែកស្ងប់ ។ ជាមួយនេះដែរ អស់ឡោះហ្គ្រីចែងនឹងព្រះបន្ទូលអំពីសម្តីរបស់ជនឋានសួគ៌ [៣៨:៥៤] ពិតមែន នេះគឺអំណោយរបស់យើងដែលមិនចេះអស់ ពោលគឺ មិនដាច់ឡើយ មិនចប់ឡើយ ។" (تفسير القمّي 2: 242)

هَذَا وَإِنَّ لِلظَّالِمِينَ لَشَرَّ مَعَابٍ ﴿٥٥﴾

៥៥. [នឹងកើតមានឡើងដូច]នេះ ។ សម្រាប់អ្នកប្រទូសប្រណាំងនឹងមាននូវទីវិជ្ជអាក្រក់ [គឺ៖]

جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا فَيُبْسِئُ الْمِهَادُ ﴿٥٦﴾

៥៦. នរក ។ ពួកគេនឹងចូលទៅក្នុងនោះ ។ វាជាកន្លែងស្នាក់នៅអាក្រក់ ។

هَذَا فَلْيَذُوقُوهُ حَمِيمٌ وَعَسَاقُ ﴿٥٧﴾

៥៧. [នឹងកើតមានឡើងដូច]នេះ ។ ចូរឲ្យពួកគេភ្ញាក់ភ្ញើកក្តៅពុះកញ្ជ្រោលនិងទឹកខ្ទះទៅ

وَأَخْرُ مِنْ شَكْلِهِ أَزْوَاجٌ ﴿٥٨﴾

៥៨. និង[ទណ្ឌកម្ម]ច្រើនប្រភេទទៀតស្រដៀងគ្នា ។

هَذَا فَوْجٌ مُقْتَحِمٌ مَعَكُمْ لَا مَرْحَبًا بِهِمْ إِنَّهُمْ صَالُوا النَّارِ ﴿٥٩﴾

៥៩. [គេផ្លែងប្រាប់ពួកមេរបស់ពួកមានទោសថា៖] "នេះគឺជនមួយហ្វូងដែលចូលយ៉ាងលឿនជាមួយពួកអ្នក ។ មិនមានស្វាគមន៍សម្រាប់ពួកគេទេ ។ ពួកគេនឹងចូលទៅក្នុងភ្លើង ។"

قَالُوا بَلْ أَنْتُمْ لَا مَرْحَبًا بِكُمْ أَنْتُمْ قَدْ مَتَمُّوهُ لَنَا فَبِئْسَ الْقَرَارُ ﴿٦٠﴾

៦០. ពួកគេនឹងថា[ឲ្យពួកមេរបស់ពួកគេ]៖ "មិនមានស្វាគមន៍សម្រាប់ពួកលោកទេ ! ពួកលោកបានធ្វើឲ្យពួកយើងបាននូវអ្វីទាំងនេះ ។ វាជាទីសំណាក់អប្រិយ !"

قَالُوا رَبَّنَا مَنْ قَدَّمَ لَنَا هَذَا فَزِدْهُ عَذَابًا ضِعْفًا فِي النَّارِ ﴿٦١﴾

៦១. ពួកគេនឹងទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ អ្នកណាដែលបានធ្វើឲ្យពួកទូលព្រះបង្គំ

ជាខ្ញុំបាននូវអ្វីទាំងនេះ សូមព្រះអង្គដាក់ទណ្ឌកម្មអ្នកនោះជាពីរនៅក្នុងភ្លើង ។"

وَقَالُوا مَا لَنَا لَا نَرَى رِجَالًا كُنَّا نَعُدُّهُمْ مِنَ الْأَشْرَارِ ﴿٣٢﴾

៦២. ពួកគេនឹងថា៖ "ពួកយើងកើតអ្វីបានជាមិនឃើញ [នៅក្នុងឋាននរកនេះ] បណ្តាជនដែលពួកយើងបានចាត់ទុកជាជនអាក្រក់ ?

أَتَّخَذْتَهُمْ سِحْرِيًّا أَمْ رَاغَتْ عَنْهُمْ الْأَبْصَارُ ﴿٣٣﴾

៦៣. [ដោយសារតែ]ពួកយើងធ្លាប់បានសើចចំអកឲ្យពួកគេ (គឺបណ្តាអ្នកមានសទ្ធា) ឬមួយភ្នែកយើងមើលកន្លងពួកគេ [បានជាមិនឃើញពួកគេនៅក្នុងនរកនេះ] ?"

إِنَّ ذَلِكَ لَحَقٌّ تَخَاصُمُ أَهْلِ النَّارِ ﴿٣٤﴾

៦៤. ការឈ្លោះប្រកែកគ្នារបស់ជនភ្លើងនរកជាការពិតមែន ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៥៥-៦៤

1. و قال علي بن إبراهيم: ... وَ إِنَّ لِلطَّاغِيْنَ كَشْرَ مَابٍ جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا فَيَسُ الْمِهَادُ هَذَا فَلْيُدْفُوهُ حَمِيمٌ وَ عَسَاقٌ، قال: الغسال، و اد في جهنم، فيه ثلاث مائة و ثلاثون قصرا، و في كل قصر ثلاث مائة بيت، في كل بيت أربعون زاوية، في كل زاوية شجاع، في كل شجاع ثلاث مائة و ثلاثون عقربا، في جمجمة كل عقرب ثلاث مائة و ثلاثون قلة من سم، لو أن عقربا منها نفحت سمها على أهل جهنم لو سعتهم بسمها هذا وَ إِنَّ لِلطَّاغِيْنَ كَشْرَ مَابٍ وَ هُم الْأَوْلُونَ، و بنو امية.

១. [៣៨:៥៥] សម្រាប់អ្នកប្រទូសប្រឆាំងនឹងមាននូវទីវិវដ្តអាក្រក់ [៣៨:៥៦] នរក ។ ពួកគេនឹងចូលទៅក្នុងនោះ ។ វាជាកន្លែងស្នាក់នៅអាក្រក់ ។ គឺកន្លែងស្នាក់នៅអាក្រក់ ។ [៣៨:៥៧] នេះ ។ ចូរឲ្យពួកគេភ្ញាក់ភ្ញើកក្តៅពុះកញ្ជ្រោលនិងទឹកខ្ទុះទៅ អាលី ប៊ិន អ៊ីបរីប៊ូមបានថា៖ "អាល់-ក្តីសាល់ (الغسال) ជាជ្រលងមួយនៅក្នុងឋាននរក នៅក្នុងនោះមានបីរយសាមសិបប្រាសាទ នៅក្នុងប្រាសាទនីមួយៗមានផ្ទះបីរយខ្នង នៅក្នុងផ្ទះនីមួយៗមានសែសិបកន្លៀត នៅក្នុងកន្លៀតនីមួយៗមានពស់មួយ នៅក្នុងពស់នីមួយៗមានខ្សាដំរីបីរយសាមសិប នៅក្នុងក្បាលខ្សាដំរីនីមួយៗមានពិសបីរយសាមសិបប្រភេទ ។ បើខ្សាដំរីព្រួសពិសវាទៅលើអ្នកឋាននរក ពិសវានឹងរាលដាលទៅលើពួកគេទាំងអស់គ្នា ។ [៣៨:៥៥] សម្រាប់អ្នកប្រទូសប្រឆាំងនឹងមាននូវទីវិវដ្តអាក្រក់ ពួកគេទាំងនោះគឺបុគ្គលមុនៗ (គឺបុគ្គលទីមួយ បុគ្គលទីពីរ បុគ្គលទីបី) និងកុលសម្ព័ន្ធអ្វីម៉ែយ៉ាស់ ។

ثم ذكر من كان من بعدهم ممن غصب آل محمد حقهم، فقال: وَ آخِرُ مَنْ شَكَلَهُ أَزْوَاجٌ هَذَا فَوَجَّحَ مُفْتَحِمٌ مَعَكُمْ وَ هُم بَنُو الْعَبَّاسِ، فيقول بنو امية: لَا مَرْحَبًا بِمِمْ إِنَّهُمْ صَالُوا النَّارِ فيقول بنو فلان: بَلْ أَنْتُمْ لَا مَرْحَبًا بِكُمْ أَنْتُمْ قَدَّمْتُمُوهُ لَنَا، و بدآتم بظلم آل محمد فَيَسُ الْقَرَارُ، ثم يقول بنو امية: رَبَّنَا مَنْ قَدَّمَ لَنَا هَذَا فَرَدَّهُ عَذَابًا ضِعْفًا فِي النَّارِ يعنون الأولين.

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ចែងអំពីបុគ្គលក្រោយពួកគេ បុគ្គលដែលប្លន់យកសិទ្ធិរបស់បណ្តាកូនចៅ របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ عليه السلام ព្រះអង្គ មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣៨:៥៨] និង[ទណ្ឌកម្ម]ច្រើនប្រភេទទៀតស្រដៀងគ្នា ។ [៣៨:៥៩] "នេះគឺជនមួយហ្នឹងដែលចូលយ៉ាងល្បឿនជាមួយពួកអ្នក ។ ពួកគេជាកុលសម្ព័ន្ធអាប់បាស់ ។ កុលសម្ព័ន្ធត្រូវម៉ែយ៉ាស្ត់នឹងថា មិនមានស្វាគមន៍សម្រាប់ពួកគេទេ ។ ពួកគេនឹងចូលទៅក្នុងភ្លើង ។ កុលសម្ព័ន្ធនេះមួយនឹងថា [៣៨:៦០] ពួកគេនឹងថា៖ "មិនមានស្វាគមន៍សម្រាប់ពួកលោកទេ! ពួកលោកបានធ្វើឲ្យពួកយើងបាននូវអ្វីទាំងនេះ ។ វាជាទីសំណាក់អប្រិយ!" ពួកគេបានចាប់ផ្តើមប្រព្រឹត្តអយុត្តិធម៌លើបណ្តាកូនចៅ របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ عليه السلام [៣៨:៦០] វាជាទីសំណាក់អប្រិយ!" បន្ទាប់មកកុលសម្ព័ន្ធត្រូវម៉ែយ៉ាស្ត់នឹងថា [៣៨:៦១] ពួកគេនឹងទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ អ្នកណាដែលបានធ្វើឲ្យពួកទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបាននូវអ្វីទាំងនេះ សូមព្រះអង្គដាក់ទណ្ឌកម្មអ្នកនោះជាពីរនៅក្នុងភ្លើង" មានន័យថា បុគ្គលមុនៗ (គឺបុគ្គលទីមួយ បុគ្គលទីពីរ បុគ្គលទីបី)

ثم يقول أعداء آل محمد في النار: ما لنا لا نرى رجلاً كُنَّا نَعُدُّهُمْ مِنَ الْأَشْرَارِ فِي الدُّنْيَا، وَ هُمْ شِيعَةُ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام)، أَتُخَذْنَاهُمْ سِحْرِيًّا أَمْ زَاغَتْ عَنْهُمْ الْأَبْصَارُ؟ ثم قال: إِنَّ ذَلِكَ لَحَقٌّ تَخَاصُمُ أَهْلِ النَّارِ فِيمَا بَيْنَهُمْ، وَ ذَلِكَ قَوْلُ الصَّادِقِ (عليه السلام): «وَاللَّهِ إِنْكُمْ لَفِي الْجَنَّةِ تَحْبِرُونَ، وَ فِي النَّارِ تَطْلُبُونَ».* (تفسير القمّي ج ٢ ص ٢٤٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ : ٦٧٩ صفحة)

បន្ទាប់ពួកសត្រូវរបស់បណ្តាកូនចៅ របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ عليه السلام នឹងនិយាយនៅក្នុងភ្លើងនរកថា [៣៨:៦២] "ពួកយើងកើតអ្វីបានជាមិនឃើញបណ្តាជនដែលពួកយើងបានចាត់ទុកជាជនអាក្រក់? កាលនៅឯឋានលោក មានន័យថាស្ត្រីអាស្ត់របស់អាមីរុល-មុមិនីន صلوات الله عليه والسلام ។ [៣៨:៦៣] [ដោយសារតែ]ពួកយើងធ្លាប់បានសើចម្អែកឲ្យពួកគេ ឬមួយភ្នែកយើងមើលកន្លងពួកគេ?" [៣៨:៦៤] ការឈ្លោះប្រកែករបស់ជនភ្លើងនរកជាការពិតមែន រវាងគ្នានិងគ្នា ។ នេះគឺអ្វីដែលមាននៅក្នុងចន្លោះរបស់អាល់-ស្ត្រីខ្ចីកូ صلوات الله عليه والسلام គឺ៖ "សូមស្រួចចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ ។ អស់លោកនឹងនៅក្នុងឋានសួគ៌យ៉ាងសប្បាយ ។ រីឯនៅក្នុងភ្លើងនរកនោះ គេនឹងស្វែងរកអស់លោក ។" (242 : 2) (تفسير القمّي)

قُلْ إِنَّمَا أَنَا مُنذِرٌ وَمَا مِنِّي إِلَهٌ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿٦٥﴾

៦៥. ចូរអ្នកថា៖ "ខ្ញុំគ្រាន់តែជាអ្នកព្រមានប៉ុណ្ណោះ [ដែលអំពាវនាវឲ្យមករកអល់ឡោះហ្ន៎] ។ ពុំមានព្រះឡើយក្រៅពីអល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះតែមួយគត់ ព្រះអ្នកគ្រប់គ្រងជាធំបំផុត

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ ﴿٦٦﴾

៦៦. ព្រះម្ចាស់មេឃនិងផែនដី និងអ្វីៗដែលមាននៅក្នុងចន្លោះទាំងពីរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិព្រះដែលអត់ឱន ។"

قُلْ هُوَ نَبَوُّ عَظِيمٌ ﴿٦٧﴾

៦៧. ចូរអ្នកថា៖ "នេះជាដំណឹងឧឡារិកមួយ

أَنْتُمْ عَنْهُ مُعْرِضُونَ ﴿٦٨﴾

៦៨. អស់លោកគេចចេញពីដំណឹងឧទ្យារិកនេះ ។

مَا كَانَ لِي مِنْ عِلْمٍ بِالْمَلَإِ الْأَعْلَىٰ إِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٦٩﴾

៦៩. ខ្ញុំមិនដឹងអំពីឧត្តមសភាទេ កាលពួកគេបានជជែកគ្នា ។

إِن يُوحَىٰ إِلَىٰ إِيَّائِنَا أَنَّا أَنْتُمْ أَتَمَّاءَ أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٧٠﴾

៧០. គេគ្រាន់តែបានបើកឲ្យខ្ញុំដឹងថា ខ្ញុំជាអ្នកព្រមានដ៏ជាក់ច្បាស់ប៉ុណ្ណោះ: [ដែលអំពាវនាវឲ្យមករកអស់ឡោះហ្ន៎] ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ៦៥-៧០

1. حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ وَ غَيْرِهِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُضَيْلِ عَنْ أَبِي حَزْمَةَ الثَّمَالِيِّ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: قُلْتُ جُعِلْتُ فِدَاكَ إِنَّ الشَّيْبَعَةَ يَسْأَلُونَكَ عَنْ تَفْسِيرِ هَذِهِ الْآيَةِ « عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ * عَنِ النَّبِيِّ الْعَظِيمِ » قَالَ فَقَالَ ذَلِكَ الَّذِي إِنْ شِئْتُ أَخْبِرْتُهُمْ وَإِنْ شِئْتُ لَمْ أَخْبِرْهُمْ قَالَ فَقَالَ لِكَيْ أَخْبِرَكَ بِتَفْسِيرِهَا قَالَ فَقُلْتُ « عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ » قَالَ فَقَالَ هِيَ فِي أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ كَانَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ يَقُولُ مَا لِلَّهِ آيَةٌ أَكْبَرُ مِنِّي وَلَا لِلَّهِ مِنْ نَبِيٍّ عَظِيمٍ أَعْظَمُ مِنِّي وَ لَقَدْ عُرِضَتْ وَلايَتِي عَلَى الْأُمَمِ الْمَاضِيَةِ فَأَبَتْ أَنْ تَقْبَلَهَا قَالَ قُلْتُ لَهُ « قُلْ هُوَ نَبِيٌّ عَظِيمٌ * أَنْتُمْ عَنْهُ مُعْرِضُونَ » قَالَ هُوَ وَ اللَّهُ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ . (بصائر الدرجات ج ١ ص ٧٦)

១. [...] ទទួលបានមកពីអាថ្នី ហ្ន៎ស្តាយស្តាយ អាល់-ស្ត្រីម៉ាលីដែលទទួលបានមកពីអាថ្នី យ៉ាក្នុងហ្ន៎រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា: "សូមឲ្យទទួលបានបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ស្ត្រីអាយ៉ាស៊ូបានសួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីសេចក្តីអធិប្បាយរបស់អាយ៉ាស៊ូ [៧៨:១] តើពួកគេសាកសួរគ្នាអំពីអ្វី? [៧៨:២] អំពីដំណឹងឧទ្យារិក ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "បើលោកចង់ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងប្រាប់ពួកគេ ។ បើលោកចង់ ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងមិនប្រាប់ពួកគេទេ ។ ក៏ប៉ុន្តែខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងប្រាប់លោកអំពីសេចក្តីអធិប្បាយរបស់អ្វីដែលលោកបានថា [៧៨:១] តើពួកគេសាកសួរគ្នាអំពីអ្វី? នេះស្តីអំពីអាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} តែងតែមានវចនៈថា: "មិនមានសញ្ញាមួយណារបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} ធំជាងខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ ។ មិនមានដំណឹងណាមកពីអស់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលឧត្តមឧត្តមជាងខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ ។ វីឡាយ៉ាស៊ូរបស់ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ត្រូវបង្ហាញចំពោះបណ្តាសហគមន៍ដែលបានកន្លងទៅហើយ ពួកគេមិនព្រមទទួលវីឡាយ៉ាស៊ូនោះទេ ។ [៣៨:៦៧] ចូរអ្នកថា: "នេះជាដំណឹងឧទ្យារិកមួយ [៣៨:៦៨] អស់លោកគេចចេញពីដំណឹងឧទ្យារិកនេះ ។ សូមស្យូចចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដំណឹងឧទ្យារិកនេះគឺអាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} ។" (بصائر الدرجات ج ١ ص ٩٠ ហ្ន៎ឌីស្ត្រី)

2. حَدَّثَنَا عَبَّادُ بْنُ سُلَيْمَانَ عَنْ أَبِيهِ سُلَيْمَانَ عَنْ سَدِيرٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: قُلْتُ لَهُ قَوْلُ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى « بَلْ هُوَ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ فِي صُدُورِ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ » قَالَ هُمْ الْأَيِّمَةُ وَ قَوْلُهُ تَعَالَى « قُلْ هُوَ نَبِيٌّ عَظِيمٌ * أَنْتُمْ عَنْهُ مُعْرِضُونَ » قَالَ « الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ » الْأَيِّمَةُ وَ النَّبِيُّ الْأِمَامَةُ . (بصائر الدرجات ج ١ ص ٢٠٧)

២. [...] សាដៀវបានថា ពេលគេបានសូរអាចិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គ័រ تبارك وتعالى [២៩:៤៩] តែទាំងនេះជាព្រះឱង្ការជាក់ច្បាស់នៅក្នុងទ្រូងជនដែលគេបានប្រទានឲ្យនូវអភិញ្ញា ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានឆ្លើយតបថា៖ "បុគ្គលទាំងនោះគឺអ៊ីម៉ា عليه السلام ។ ឯព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៣៨:៦៧] នេះជាដំណឹងឧទ្យារិកមួយ [៣៨:៦៨] អស់លោកគេចចេញពីដំណឹងឧទ្យារិកនេះ ។ ជនទាំងឡាយដែលបានទទួលការចេះដឹងគឺអ៊ីម៉ា عليه السلام ចំណែកដំណឹងឧទ្យារិកគឺអ៊ីម៉ាម៉ាស៊ូ ។" (بصائر الدرجات) ក្បាលទី ៤ វគ្គ១ ហ្វាទីស្ទ១)

إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ اِنِّيْ خَلِقُ بَشَرًا مِّنْ طِيْنٍ ﴿٧١﴾

៧១. កាលព្រះម្ចាស់អ្នកមានព្រះបន្ទូលទៅកាន់អស់ទេវតាថា៖ "អញនឹងបង្កើតមនុស្សម្នាក់មកពីដីឥដ្ឋ ។"

فَاِذَا سَوَّيْتُهُۥ وَنَفَخْتُ فِيْهِ مِنْ رُّوْحِيْ فَقَعُوْا لَهٗۤ وَّسٰجِدِيْنَ ﴿٧٢﴾

៧២. កាលណាអញបានឲ្យគេមានរូបរាងនិងបានផ្គុំវិញ្ញាណអញទៅក្នុងខ្លួនគេហើយ កាលនោះចូរពួកអ្នកក្រាបប្រណិប័តន៍គេ ។"

فَسَجَدَ الْمَلٰٓئِكَةُ كُلُّهُمْ اٰجْمَعُوْنَ ﴿٧٣﴾

៧៣. ទេវតាទាំងអស់គ្នាបានក្រាបប្រណិប័តន៍

اِلَّا اِبْلِيسَ اَسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكٰفِرِيْنَ ﴿٧٤﴾

៧៤. លើកលែងតែអ៊ីបលីស ។ វាឡើងបូកធំ ហើយបានទៅជាម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកបដិសេធសទ្ធា ។

قَالَ يَا بَلِیْسُ مَا مَنَعَكَ اَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِیَدَیْ اَسْتَكْبَرْتَ اَمْ كُنْتَ مِنَ الْعٰلِیْنَ ﴿٧٥﴾

៧៥. ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ "អ៊ីបលីសអើយ តើមានឧបសគ្គអ្វី បានជាអ្នកមិនក្រាបប្រណិប័តន៍ចំពោះអ្វីដែលអញបានបង្កើតមកដោយដៃអញ ? អ្នកក្រអើតក្រអោង ឬមួយអ្នកជាម្នាក់ក្នុងចំណោមបណ្តាអ្នកម៉្ល៉េច ?"

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ៧១-៧៥

៧១

លោក អាចិ សាអ៊ីដ្ឋ យូដ្វរី បានថ្លែងថា៖ "យើងបានអង្គុយជាមួយវីស៊ីលុលឡោះហ្គ័រ صلی الله علیه وآله ពេលដែលបុរសម្នាក់បានចូលមកជួបវីស៊ីលុលឡោះហ្គ័រ صلی الله علیه وآله ដោយទូលថា៖ "វីស៊ីលុលឡោះហ្គ័រ صلی الله علیه وآله អើយ ! សូមព្រះអង្គ صلی الله علیه وآله ជួយបំភ្លឺទូលបង្គំអំពីអ៊ីបលីស عليه السلام ដែលអាយ៉ាស៊ូនេះចែងថា "អ្នកក្រអើតក្រអោង ឬមួយអ្នកជាម្នាក់ក្នុងចំណោមបណ្តាអ្នកម៉្ល៉េច ?" វីស៊ីលុលឡោះហ្គ័រ صلی الله علیه وآله អើយ ! អ្នកណាទៅដែលប្រសើរលើសបណ្តាទេវតា ?" វីស៊ីលុលឡោះហ្គ័រ صلی الله علیه وآله បានថ្លែងថា៖ "ខ្លួនខ្ញុំ صلی الله علیه وآله ផ្ទាល់ អាឡី عليه السلام ហ្វាទីម៉ាស៊ូ عليها السلام អាល់-ហ្វាសាន់ عليه السلام អាល់-ហ្វាសែន عليه السلام ធ្លាប់តែថ្វាយសេចក្តីសរសើរចំពោះអស់ឡោះហ្គ័រ صلی الله علیه وآله នៅក្បែរព្រះរាជ

បណ្តឹងអស់ឡោះហ្ន៎ កាលពី ២០០០ ឆ្នាំមុនអាដ្ឋាំ ចាប់កំណើតម៉្លេះ ។ ពេលអស់ឡោះហ្ន៎ បាន
 បង្កើតអាដ្ឋាំ ព្រះអង្គ បានបញ្ជាឲ្យពួកទេវតាក្រាបប្រណិប័តន៍ (សូយូដូ) អាដ្ឋាំ ។ ព្រះអង្គ ពុំ
 បានបញ្ជាឲ្យអស់យើង ក្រាបប្រណិប័តន៍អាដ្ឋាំ ទេ ។ ពួកទេវតាទាំងអស់ក៏បានក្រាប
 ប្រណិប័តន៍ មានតែអ៊ីបលីស មួយទេដែលមិនក្រាបប្រណិប័តន៍ ។ គេ បានបដិសេធ ។ អស់ឡោះហ្ន៎
 បានសួរគេថា៖ "[៣៨:៧៥] អ្នកក្រអឺតក្រអោង ឬមួយអ្នកជាម្នាក់ក្នុងចំណោមបណ្តាអ្នកថ្មីថ្មី ?"
 អស់ឡោះហ្ន៎ មានព្រះបន្ទូលសំដៅទៅឯឈ្មោះទាំងប្រាំនោះ ដែលចារនៅលើព្រះរាជបណ្តឹង ។ យើង
 ជាទ្វារអស់ឡោះហ្ន៎ តាមបណ្តាទ្វារនេះហើយដែលអស់ឡោះហ្ន៎ ទ្រង់ប្រទានបណ្តាពរដ៏យព្រះ
 អង្គ ។ បណ្តាអ្នកស្វែងរកមគ្គទេសក៍ដឹកនាំបានទទួលមគ្គទេសក៍ដឹកនាំពួកគេតាមរយៈយើង ។
 អ្នកណាស្អប់អស់យើង អ្នកនោះស្អប់អស់ឡោះហ្ន៎ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ នឹងបោះអ្នកនោះទៅក្នុង
 ភ្លើងនរក ។ នឹងពុំមានអ្នកណាមួយស្រឡាញ់យើងទេ ក្រៅពីអ្នកហ្វាឡាស៊ី (អ្នកដែលកើតមកដោយ
 ស្របតាមច្បាប់អស់ឡោះហ្ន៎) ។" (កាហ្វាយ៉ាស់ អាល់-គ្លីលីប)

1. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنِ ابْنِ أُذَيْنَةَ، عَنِ الْأَحْوَلِ، قَالَ:
 سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، عَنِ الرُّوحِ الَّتِي فِي آدَمَ (عليه السلام) قَوْلُهُ: "فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَ نَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحي فَقَعُوا لَهُ
 سَاجِدِينَ"، قَالَ: «هَذِهِ رُوحٌ مَخْلُوقَةٌ، وَ الرُّوحُ الَّتِي فِي عَيْسَى (عليه السلام) مَخْلُوقَةٌ».

១. អ៊ីបលីស អ៊ីស្វណាស្តុបានតំណាលតមកពី អាល់-អាស្តរ៉ាល់ដែលបានថាខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ
 អុប្បឡោះហ្ន៎អំពីវិញ្ញាណដែលនៅក្នុងខ្លួនអាដ្ឋាំ ក្នុងព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ [៣៨:៧២]
 កាលណាអញបានឲ្យគេមានរូបរាងនិងបានផ្លូវវិញ្ញាណអញទៅក្នុងខ្លួនគេហើយ កាលនោះចូរពួកអ្នក
 ក្រាបប្រណិប័តន៍គេ ។" ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "នេះគឺវិញ្ញាណដែលត្រូវបង្កើតមក ។ ឯវិញ្ញាណ
 ដែលនៅក្នុងខ្លួនអ៊ីសា នោះជាសត្វលោកដែលត្រូវបង្កើតមកដែរ ។" (1/103 : 1) (الكافي)

2. و عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عَصَامٍ الْكَلْبِيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ الْكَلْبِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ إِدْرِيسَ، عَنْ
 أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ عَلِيِّ بْنِ سَيْفٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عُبَيْدٍ، قَالَ: سَأَلْتُ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ لِإِبْلِيسَ:
 "مَا مَنَعَكَ أَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِيَدَيَّ"؟ قَالَ: «يَعْنِي بِعُدْرَتِي [وَفُؤْتِي]». (التوحيد: ج ٢ ص ١٥٣ ، البرهان في تفسير القرآن
 الجزء : ٤ : صفحة : ٦٨٣)

២. [...] មូហាម៉ាដ្ឋ ប៊ីន អ៊ីបៃដ្ឋីបានថាខ្ញុំបានសួរអាល់-រីដ្ឋី អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ទៅកាន់
 អ៊ីបលីស [៣៨:៧៥] ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ "អ៊ីបលីសអើយ តើមានឧបសគ្គអ្វី បានជាអ្នកមិន
 ក្រាបប្រណិប័តន៍ចំពោះអ្វីដែលអញបានបង្កើតមកដោយដៃអញ ?" ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "ព្រះ
 អង្គ ចង់មានព្រះបន្ទូល (មានន័យ) ថាដោយព្រះឥទ្ធិបូជ្ជិអញ និងដោយព្រះពល័អញ ។"
 (التوحيد: 2/153)

3. ابْنُ بَابُوَيْهٍ: عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الْوَهَّابِ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ الْقَوَارِيرِيِّ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَمْرٍ، عَنْ
 إِسْمَاعِيلَ بْنِ تَوْبَةَ، عَنْ زِيَادِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْبُكَائِيِّ، عَنْ سُلَيْمَانَ الْأَعْمَشِ، عَنْ أَبِي سَعِيدِ الْخُدْرِيِّ، قَالَ: كُنَّا جُلُوسًا عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى
 اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) إِذْ أَقْبَلَ إِلَيْهِ رَجُلٌ، فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَخْبِرْنِي عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ لِإِبْلِيسَ: "أَسْتَكْبَرْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْعَالِينَ" مَنْ

هُمْ يَا رَسُولَ اللَّهِ الَّذِينَ هُمْ أَعْلَى مِنَ الْمَلَائِكَةِ الْمُقَرَّبِينَ؟

៣. [...] អាចិ សាអ៊ីដូ អាល់-យូដូរីបានថាយើងបានអង្គុយជុំជាមួយវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} លុះបុរសម្នាក់ បាន មកជួបព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ហើយបានទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អើយ សូមព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ប្រាប់ទូលបង្គំឲ្យបានជ្រាបអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ទៅកាន់អ៊ីបលីស^{لبن} [៣៨:៧៥] អ្នកក្រអឺត ក្រអោង ឬមួយអ្នកជាម្នាក់ក្នុងចំណោមបណ្តាអ្នកម៉ុំផ្អើង ?" តើពួកគេនេះជាអ្នកណា ។ វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អើយ អ្នកណាទៅដែលខ្ពស់ជាងទេវតាជំនិត ?"

فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «أَنَا وَ عَلِيٌّ وَ فَاطِمَةُ وَ الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ، كُنَّا فِي سُرَادِقِ الْعَرْشِ نُسَبِّحُ اللَّهَ، فَسَبَّحَتْ الْمَلَائِكَةُ بِتَسْبِيحِنَا قَبْلَ أَنْ يَخْلُقَ اللَّهُ آدَمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بِالْقَفِيِّ عَامٍ. فَلَمَّا خَلَقَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ آدَمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، أَمَرَ الْمَلَائِكَةَ أَنْ يَسْجُدُوا لَهُ، وَ لَمْ يُؤْمَرُوا بِالسُّجُودِ إِلَّا لِأَجْلِنَا، فَسَجَدَتِ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمُ إِلَّا إِبْلِيسَ فَإِنَّهُ أَبَى أَنْ يَسْجُدَ.

វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានព្រះវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អាឡី^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ហ្វាតិម៉ា^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អាល់-ហ្វាសាន់^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អាល់-ហ្វាសាន់^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ហ្វាសាន់^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ហ្វាសាន់^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។ យើង^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បាននៅក្នុងព្រះពន្លាវៃព្រះរាជបល្ល័ង្ក ធ្វើសក្ការៈអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។ អស់ ទេវតាបានធ្វើសក្ការៈតាមការធ្វើសក្ការៈរបស់យើង^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ពីរពាន់ឆ្នាំមុនអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានបង្កើតអាដាំ^{عيسى} ។ លុះអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានបង្កើតអាដាំ^{عيسى} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានបញ្ជាឲ្យអស់ទេវតាក្រាបប្រណិប័តន៍ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មិនបានបញ្ជាឲ្យអស់ទេវតាក្រាបប្រណិប័តន៍ក្នុងនាមអ្វីផ្សេងពីយើង^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ទេ ។ ដូច្នេះអស់ទេវតាបានក្រាបប្រណិប័តន៍លើកលែងតែអ៊ីបលីស^{لبن} ដែលមិនព្រមក្រាបប្រណិប័តន៍ ។

فَقَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: " يَا إِبْلِيسُ مَا مَنَعَكَ أَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِإَيْدِي أَسْتَكْبَرْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْعَالِينَ " قَالَ: مَنْ هَؤُلَاءِ الْخَمْسَةُ الْمَكْتُوبَةُ أَسْمَاؤُهُمْ فِي سُرَادِقِ الْعَرْشِ،

ដូច្នេះអស់ឡោះហ្ន៎^{تبارك وتعالى} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣៨:៧៥] "អ៊ីបលីសអើយ តើមានឧបសគ្គអ្វី បានជាអ្នកមិន ក្រាបប្រណិប័តន៍ចំពោះអ្វីដែលអញបានបង្កើតមកដោយដៃអញ ? អ្នកក្រអឺតក្រអោង ឬមួយអ្នកជា ម្នាក់ក្នុងចំណោមបណ្តាអ្នកម៉ុំផ្អើង ?" មហាបុគ្គលទាំងប្រាំដែលមានព្រះនាមចារនៅលើព្រះរាជពន្លា វៃនៃព្រះរាជបល្ល័ង្ក ។

فَنَحْنُ بَابُ اللَّهِ الَّذِي يُؤْتِي مِنْهُ، بِنَا يَهْتَدِي الْمُهْتَدُونَ، فَمَنْ أَحَبَّنَا أَحَبَّهُ اللَّهُ، وَ أَسْكَنَهُ جَنَّتهُ، وَ مَنْ أَبْغَضَنَا أَبْغَضَهُ اللَّهُ، وَ أَسْكَنَهُ نَارَهُ، وَ لَا يُجِئُنَا إِلَّا مَنْ طَابَ مَوْلِدُهُ». ** (فضائل الشيعة: ٧/٤٩ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٦٨٣)

ដូច្នេះយើង^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ជាទ្វាររបស់អស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ដែលមកពីព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។ តាមរយៈយើង^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ដែលគេដឹកនាំ បណ្តាអ្នកដែលដឹកនាំខ្លួន[ទៅរកផ្លូវល្អ] ។ ដូច្នេះអ្នកណាស្រឡាញ់យើង^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អ្នកនោះស្រឡាញ់ អស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ហើយព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} នឹងទុកដាក់អ្នកនោះនៅក្នុងឋានសួគ៌ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។ អ្នកណាស្អប់យើង^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អ្នកនោះស្អប់អស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} នឹងទុកដាក់អ្នកនោះក្នុងភ្លើងនរកព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ។ មានតែអ្នក ដែលមានកំណើតល្អទេដែលស្រឡាញ់យើង^{صلوات الله عليه وآله وسلم} នោះ ។" (فضائل الشيعة: 7/49)

قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِي مِن نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِن طِينٍ ﴿٧٦﴾

៧៦. គេបានទូលថា៖ "ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំប្រសើរជាងគេម្នាក់នេះ ។ ព្រះអង្គបានបង្កើតទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ មកពីភ្លើង ។ ព្រះអង្គបានបង្កើតគេមកពីដីឥដ្ឋ ។"

قَالَ فَأَخْرَجَ مِنْهَا فَاثَنًاكَ رَجِيمٌ ﴿٧٧﴾

៧៧. ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ចូរអ្នកចេញពីទីនេះទៅ អ្នកត្រូវចោល ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៧៦-៧៧

1. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ يَظِينَ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مِيَّاحٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «إِنَّ إِبْلِيسَ قَاسَ نَفْسَهُ بِآدَمَ، فَقَالَ: "خَلَقْتَنِي مِن نَّارٍ وَ خَلَقْتَهُ مِن طِينٍ"، فَلَوْ قَاسَ الْجَوْهَرُ الَّذِي خَلَقَ اللَّهُ مِنْهُ آدَمَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) بِالنَّارِ، كَانَ ذَلِكَ أَكْثَرَ نُورًا وَ ضِيَاءً مِنَ النَّارِ .

១. [...] អាល-ហ្វៃសនី ប៊ិន ម៉ាយ៉ាស៊ុបានតំណាលតមកពីឪពុកលោកដែលបានថាអាធិប្បាយ អាប់ខុលឡោះហ្វៃ صلوات الله عليه មានវចនៈថា៖ "អ៊ីបលីស عليه السلام បានប្រៀបធៀបខ្លួនឯងជាមួយអាដាំ عليه السلام ថា៖ [៣៨:៧៦] ព្រះអង្គបានបង្កើតទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមកពីភ្លើង ។ ព្រះអង្គបានបង្កើតគេមកពីដីឥដ្ឋ ។ បើ អ៊ីបលីស عليه السلام ប្រៀបធៀបមេជាតិដែលអល់ឡោះហ្វៃ عليه السلام បានបង្កើតអាដាំ عليه السلام ចេញមកពីនោះ ជាមួយភ្លើង មេជាតិនោះច្បាស់ជាមានរស្មីហើយភ្លឺជាងភ្លើងទៅទៀត ។" (الكافي 1: 18/47)

2. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ سَعِيدِ بْنِ أَبِي سَعِيدٍ، عَنْ إِسْحَاقَ بْنِ جَرِيرٍ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «أَيُّ شَيْءٍ يَقُولُ أَصْحَابُكَ فِي قَوْلِ إِبْلِيسَ: "خَلَقْتَنِي مِن نَّارٍ وَ خَلَقْتَهُ مِن طِينٍ". فُلْتُ: جَعَلْتُ فِدَاكَ، قَدْ قَالَ ذَلِكَ، وَ ذَكَرَهُ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ. فَقَالَ: «كَذَبَ إِبْلِيسُ (لَعَنَهُ اللَّهُ). يَا إِسْحَاقُ، مَا خَلَقَهُ اللَّهُ إِلَّا مِنْ طِينٍ».

២. [...] អ៊ីសហ្គាតូ ប៊ិន យ៉ាវៀរបានថាអាធិប្បាយ អាប់ខុលឡោះហ្វៃ صلوات الله عليه មានវចនៈថា៖ "តើមិត្តរបស់លោកថា អ្វីខ្លះអំពីសម្តីរបស់អ៊ីបលីស عليه السلام [៣៨:៧៦] ព្រះអង្គបានបង្កើតទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមកពីភ្លើង ។ ព្រះអង្គបាន បង្កើតគេមកពីដីឥដ្ឋ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صلوات الله عليه ។ វា បាន ថាដូច្នោះ អល់ឡោះហ្វៃ عليه السلام បានចែងអំពីសម្តីនេះនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ عليه السلام ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه មានវចនៈថា៖ "អ៊ីសហ្គាតូអើយ អ៊ីបលីស عليه السلام បាននិយាយកុហក ។ អល់ឡោះហ្វៃ عليه السلام មិនបានបង្កើតវា عليه السلام មកពីអ្វីផ្សេងពីដី ឥដ្ឋ ទេ ។"

ثُمَّ قَالَ: «قَالَ اللَّهُ: "الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ مِنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَا أَنْتُمْ مِنْهُ تُوقَدُونَ" خَلَقَهُ اللَّهُ مِنْ تِلْكَ النَّارِ، وَ النَّارُ مِنْ تِلْكَ الشَّجَرَةِ، وَ الشَّجَرَةُ أَصْلُهَا مِنْ طِينٍ».* (تفسير القمّي ج ٢ ص ٢٤٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٤ : صفحة ٦٨٦)

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្វៃ عليه السلام មានព្រះបន្ទូលថា៖ [៣៦:៨០] ព្រះអង្គជាអ្នក បង្កើតភ្លើងមកពីដើមឈើបៃតងសម្រាប់ពួកអ្នក ហើយពួកអ្នកបង្កាត់ភ្លើងជាមួយឈើនោះ ។ ព្រះអង្គ عليه السلام

បានបង្កើតវាមកពីភ្លើងនោះ: បង្កើតភ្លើងមកពីដើមឈើនោះ: ដើមកំណើតរបស់ដើមឈើគឺមកពីដី
ឥដ្ឋ "1" (تفسير القمي 2: 244)

3. ابن بابويه، قال: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ الشَّيْبَانِيُّ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْكُوفِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا سَهْلُ بْنُ زِيَادٍ، عَنْ عَبْدِ الْعَظِيمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْحَسَنِيِّ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا الْحَسَنِ عَلِيَّ بْنَ مُحَمَّدٍ الْعَسْكَرِيِّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «مَعْنَى الرَّحِيمِ أَنَّهُ مَرْجُومٌ بِاللَّعْنِ، مَطْرُودٌ مِنْ مَوَاضِعِ الْخَيْرِ، لَا يَذْكُرُهُ مُؤْمِنٌ إِلَّا لَعْنَهُ، وَإِنَّ فِي عِلْمِ اللَّهِ السَّابِقِ أَنَّهُ إِذَا خَرَجَ الْقَائِمُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) لَا يَبْقَى مُؤْمِنٌ فِي زَمَانِهِ إِلَّا رَجَمَهُ بِالْحِجَارَةِ كَمَا كَانَ قَبْلَ ذَلِكَ مَرْجُومًا بِاللَّعْنِ».** (معاني الأخبار ج ١ ص ١٣٩ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ : صفحة : ٦٨٦)

៣. [...] អាប់ខុល-អាស្រ័យ បឺន អាប់ខុលឡោះហ្នាំ អាល់-ហ្វាសានីបានថាខ្ញុំបានឮអាហ្វិ អាល់-ហ្វាសាន់ អាស្រ័យ បឺន មូហ្វាម៉ាដូ អាល់-អាសកាវី^{صلوات الله عليه}មានវចនៈថា៖ "ន័យរបស់ "ចោល (الرحيم)" គឺវាត្រូវចោល ជាមួយបណ្តាសា ប្រៀបបាននឹងបុគ្គលដែលត្រូវដេញចេញពីកន្លែងដែលប្រកបដោយសេចក្តីល្អ ។ អ្នក មានសទ្ធានិយាយអំពីវាដោយដាក់បណ្តាសាវាជានិច្ច ។ អល់ឡោះហ្នាំដឹងជាមុនហើយថាកាល ណាអាល់-ក្វីអ៊ីម^{عجل الله} ដើមឡើង កាលនោះអ្នកមានសទ្ធាព្រះថ្លាទាំងអស់ក្នុងសម័យព្រះអង្គ^{عجل الله} នឹងចោល វាដោយជុំថ្ម ដូចគេចោលវាដោយបណ្តាសាពីមុននោះដែរ ។" (معاني الأخبار: 1/139)

وَإِنَّ عَلَيْكَ لَعْنَتِي إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ﴿٧٨﴾

៧៨. ពិតណាស់ បណ្តាសាអញធ្លាក់លើអ្នករហូតដល់ថ្ងៃព្រះសាសនា (ថ្ងៃជំនុំជម្រះ) ។"

قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿٧٩﴾

៧៩. គេបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ សូមព្រះអង្គទុកពេលឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំរហូតដល់ថ្ងៃដែលពួក គេនឹងរស់ឡើងវិញ ។"

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ﴿٨٠﴾

៨០. ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ "អ្នកជាម្នាក់ក្នុងចំណោមជនដែលគេទុកពេលឲ្យ

إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿٨١﴾

៨១. រហូតដល់ថ្ងៃដែលបានដឹងពេលស្រេចហើយ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ៧៨-៨១

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: أَخْبَرَنَا أَحْمَدُ بْنُ إِدْرِيسَ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يُوسُفَ، عَنْ رَجُلٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي قَوْلِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: "فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ" * قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ * إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ".

១. អាស៊ី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ូហ៊ីមបានថា អាស៊ីម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីដ្រីសបានប្រាប់យើងតមកពីអាស៊ីម៉ាដូ ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដូ ដែលបានតំណាលតមកពីមូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន យូនុសដែលបានតំណាលតមកពីបុរសម្នាក់ដែលបាន តំណាលតមកពីអាហ្វិ អាប៊ុនឌូលឡោះហ្វី صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វី تبارك وتعالى [៣៨:៧៩] គេបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ សូមព្រះអង្គទុកពេលឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំរហូតដល់ថ្ងៃដែលពួកគេនឹង រស់ឡើងវិញ ។" [៣៨:៨០] ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ "អ្នកជាម្នាក់ក្នុងចំណោមជនដែលគេទុកពេល ឲ្យ [៣៨:៨១] រហូតដល់ថ្ងៃដែលបានដឹងពេលស្រេចហើយ ។"

قَالَ: «يَوْمَ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ، يَوْمَ يَذَّحُّهُ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) عَلَى الصَّخْرَةِ الَّتِي فِي بَيْتِ الْمَقْدِسِ».** (تفسير القمّي ج ٢ ص ٢٤٥ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٣٦٥)

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "[៣៨:៨១] ថ្ងៃដែលបានដឹងស្រេចហើយ គឺថ្ងៃដែលរស្មីលុលឡោះហ្វី صل الله عليه وآله وسلم និងប្រហារវា (ស្រែតូស العين) នៅលើដុំថ្មនៅក្នុងបៃត៍ អាស់-ម៉ាក្វីឌីស ។" (245: 2) (تفسير القمّي ج 2: 245)

2. عَنْ وَهْبِ بْنِ جُمَيْعٍ مَوْلَى إِسْحَاقَ بْنِ عَمَّارٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ إِبْلِيسَ: "رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ * قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ * إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ" قَالَ لَهُ وَهْبٌ: لَجَعَلْتُ فِدَاكَ، أَيُّ يَوْمٍ هُوَ؟

២.[...] វ៉ាហ្គាប ប៊ិន យូម៉ែអ៊ី អ្នកបម្រើរបស់អ៊ីសហ្គាតូ ប៊ិន អ៊ុម៉ារបានថា ខ្ញុំបានសួរអាហ្វិ អាប៊ុនឌូលឡោះហ្វី صلوات الله عليه والسلام អំពីសម្តីរបស់អ៊ីប្លីស العين [៣៨:៧៩] "ព្រះម្ចាស់អើយ សូមព្រះអង្គទុកពេលឲ្យទូល ព្រះបង្គំជាខ្ញុំរហូតដល់ថ្ងៃដែលពួកគេនឹងរស់ឡើងវិញ ។" [៣៨:៨០] ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ "អ្នក ជាម្នាក់ក្នុងចំណោមជនដែលគេទុកពេលឲ្យ [៣៨:៨១] រហូតដល់ថ្ងៃដែលបានដឹងពេលស្រេចហើយ ។ វ៉ាហ្គាបបានទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام តើថ្ងៃនោះគឺថ្ងៃ អ្វី ?"

قَالَ: «يَا وَهْبُ، أَتَحْسَبُ أَنَّهُ يَوْمَ يَبْعَثُ اللَّهُ فِيهِ النَّاسَ؟ إِنَّ اللَّهَ أَنْظَرَهُ إِلَى يَوْمٍ يَبْعَثُ فِيهِ قَائِمَنَا، فَإِذَا بَعَثَ اللَّهُ قَائِمَنَا كَانَ فِي مَسْجِدِ الْكُوفَةِ، وَ جَاءَ إِبْلِيسُ حَتَّى يَجْتُوَ بَيْنَ يَدَيْهِ عَلَى رُكْبَتَيْهِ، فَيَقُولُ: يَا وَيْلَهُ مِنْ هَذَا الْيَوْمِ، فَيَأْخُذُ بِنَاصِيَتِهِ فَيَضْرِبُ عُنُقَهُ، فَذَلِكَ الْيَوْمُ هُوَ الْوَقْتُ الْمَعْلُومُ».** (تفسير العياشي ج ٢ ص ٢٤٢ ح ١٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٣٦٦)

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "វ៉ាហ្គាបអើយ លោកគិតថាថ្ងៃនោះគឺថ្ងៃដែលអស់ឡោះហ្វី عجل الله فرجه នឹងធ្វើឲ្យមនុស្ស រស់ឡើងវិញមែនទេ? អស់ឡោះហ្វី عجل الله فرجه ពន្យារពេលឲ្យវា العين រហូតដល់ថ្ងៃមួយ គឺថ្ងៃដែលព្រះអង្គ عجل الله فرجه នឹងចាត់ បញ្ជូនអាស់-ក្វីអ៊ីម عجل الله فرجه យើង عليهم មក ។ ដូច្នោះ ពេលអស់ឡោះហ្វី عجل الله فرجه បានចាត់បញ្ជូនអាស់-ក្វីអ៊ីម عجل الله فرجه មក នៅក្នុងម៉ាស់យ៉ូដូអាស់-គូហ្វាសូ អ៊ីប្លីស العين នឹងមកលុតជង្គង់ចំពោះមុខអាស់-ក្វីអ៊ីម عجل الله فرجه ហើយវា عجل الله فرجه នឹងថា៖ "នេះគឺថ្ងៃអតមង្គល!" ព្រះអង្គ عجل الله فرجه នឹងច្បាមវា العين ហើយកាត់កវា العين ។ ដូច្នោះ នេះគឺថ្ងៃដែលបានដឹងពេល ស្រេចហើយនោះ ។" (14/242: 2) (تفسير العياشي ج 2: 14/242)

3. *عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عَمْرِوٍ، عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُوَيْدٍ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ: "وَفَالُوا يَا وَيْلَنَا هَذَا يَوْمَ الدِّينِ": «يَعْنِي يَوْمَ الْحِسَابِ».** (تفسير القمّي ج ١ ص ٢٨ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء :

៣*. អាឡី ប៊ិន អ៊ីបរ៍ប្លូមមានប្រសាសន៍ថាឪពុកខ្ញុំបានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំតមកពីម្សិលមិញ ប៊ិន អាហ្វិ អ៊ីម៉ែរ តមកពី អាឡ-ណាដ្យារ ប៊ិន ស៊ីដ្យែ តមកពី អាហ្វិ បាស្រៀរដែលមានប្រសាសន៍ថា អាហ្វិ អ៊ាប់ខ្នុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^ﷺ [៣៧:២០] ពួកគេនឹងថា៖ "យើងវិនាសធំ ហើយ នេះគឺថ្ងៃព្រះសាសនា" ថា៖ "មានន័យថាថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។" (تفسير القمي)

قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٨٢﴾

៨២. គេបានទូលថា៖ "ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំសូមស្បថចំពោះព្រះមហិទ្ធិបូទ្ធិព្រះអង្គ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹង ទាក់ទាញទៅរកផ្លូវខុសពួកគេទាំងអស់ ។"

إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ ﴿٨٣﴾

៨៣. លើកលែងតែបណ្តាបានបម្រើភ័ក្តិរបស់ព្រះអង្គនៅក្នុងចំណោមពួកគេ ។"

قَالَ فَالْحَقُّ وَالْحَقُّ أَقُولُ ﴿٨٤﴾

៨៤. ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ "នោះគឺការពិត អញនិយាយពិត ។"

لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكَ وَمِمَّن تَبِعَكَ مِنْهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٨٥﴾

៨៥. អញនឹងដាក់អ្នកនិងជនណាដែលតាមអ្នកពេញឋាននរកជាមួយគ្នា ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៨២-៨៥

1. علي بن إبراهيم: ثم قال لإبليس (لعنة الله) لما قال: فَبِعِزَّتِكَ لَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ. فقال الله: فَالْحَقُّ وَالْحَقُّ أَقُولُ أَي إِنَّكَ تَفْعَلُ ذَلِكَ، وَ الْحَقُّ أَقُولُ: لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكَ وَ مِمَّن تَبِعَكَ مِنْهُمْ أَجْمَعِينَ. ** (تفسير القمي ج ٢ ص ٢٤٥ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ : صفحة : ٦٨٧)

១. អាឡី ប៊ិន អ៊ីបរ៍ប្លូមបានថា បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្គ័រ^ﷺ មានព្រះបន្ទូលទៅកាន់អ៊ីប្លីស^{عليه السلام} កាលវា^{عليه السلام} បានទូលថា [៣៨:៨២] "ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំសូមស្បថចំពោះព្រះមហិទ្ធិបូទ្ធិព្រះអង្គ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងទាក់ទាញទៅរកផ្លូវខុសពួកគេទាំងអស់ ។ [៣៨:៨៣] លើកលែងតែបណ្តាបានបម្រើភ័ក្តិរបស់ព្រះអង្គក្នុងចំណោមពួកគេ ។" [៣៨:៨៤] ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ "នោះគឺការពិត អញនិយាយពិត ពោលគឺអ្នកនឹងធ្វើទង្វើនេះមែន ។ អញនិយាយពិតថា៖ "[៣៨:៨៥] អញនឹងដាក់អ្នកនិងជនណាដែលតាមអ្នកពេញឋាននរកជាមួយគ្នា ។" (تفسير القمي 2: 245)

2. شَرَفُ الدِّينِ النَّجْفِيِّ، قَالَ: تَأْوِيلُهُ جَاءَ فِي تَفْسِيرِ أَهْلِ الْبَيْتِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، وَ هُوَ مَا رُوِيَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ جُمُهورٍ، عَنْ فَضَالَةَ، عَنْ أَبِيانٍ عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ مُبَسَّرٍ، عَنْ بَعْضِ آلِ مُحَمَّدٍ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ): " فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: " وَ لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَ نَعْلَمُ مَا

تُؤَسِّسُ بِهِ نَفْسَهُ“ . قَالَ: «هُوَ الْأَوَّلُ» ،

២. ស្នាដៃ អាស់-ខ្លួន អាស់-ណាយ៉ាហ្វីមានប្រសាសន៍ថា ព្រះរាជបុត្ររាជនគ្នាមួយអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} របស់ មូហាំម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វីតាអុឡា [៥០:១៦] មែន យើងបានបង្កើតមនុស្ស ហើយយើងដឹងថាអារម្មណ៍ (ណាយ៉ាហ្វី) របស់គេញ៉ាំងគេឲ្យធ្វើអ្វីខ្លះ ថា៖ "អ្នកនោះគឺបុគ្គលទីមួយ ។"

و قَالَ فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "قَالَ قَرِينُهُ رَبَّنَا مَا أَطَعَيْتُهُ وَ لَكِن كُنَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ" ، قَالَ: «هُوَ زُرُّرٌ، وَ هَذِهِ الْآيَاتُ إِلَى قَوْلِهِ تَعَالَى: "يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأَتْ وَ تَقُولُ هَلْ مِنْ مَرِيدٍ" ، فِيهِمَا وَ فِي أَتْبَاعِهِمَا، وَ كَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَ أَهْلَهَا» .** (تأويل الآيات ٦٠٨/١ : ٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صفحة : ١٣٢)

ហើយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វីតាអុឡា [៥០:២៧] កនរហស្តគេនឹងទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំពុំបានញុះញង់គេឲ្យប្រព្រឹត្តល្មើសទេ តែខ្លួនគេទេ ដែលនៅក្នុងសេចក្តីរង្វេងយ៉ាងជ្រៅនោះ" ថា៖ "បុគ្គលនោះគឺស្វីហ្វារ (គឺបុគ្គលទីពីរ) ។ អាយ៉ាស៊ូទាំង នេះរហូតដល់ព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ [៥០:៣០] ថ្ងៃនោះយើងនឹងមានព្រះបន្ទូលទៅកាន់នរក ថា៖ "អ្នកពេញហើយឬនៅ?" វានឹងទូលថា៖ "នៅមានទៀតទេ?" ចែងអំពីបុគ្គលទាំងពីរនាក់នេះ (បុគ្គលទីមួយនិងស្វីហ្វារ) និងអំពីបណ្តាអ្នកតាមបុគ្គលទាំងពីរនាក់នេះ ហើយពួកគេសមនឹងបានអ្វីនេះ ឥតខុសទេ ។" (تأويل الآيات 2: 608 / 1)

قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُتَكَلِّفِينَ ﴿٨٦﴾

៨៦. ចូរអ្នកថា៖ "ខ្ញុំមិនសូមថ្លៃឈ្នួលរឿងនេះពីអស់លោកទេ (ពោលគឺដែលខ្ញុំបានបង្ហាត់បង្រៀនអស់ លោកនោះ) ខ្ញុំមិនមែនជាម្នាក់ក្នុងចំណោមអ្នកក្លែងបន្លំនោះទេ ។"

ពាក់ព័ន្ធនឹងការបកស្រាយអាយ៉ាស៊ូនេះ អ៊ីម៉ា ស្វីខ្លីកូ ^{صلوات الله عليه والسلا} បានថ្លែងថា៖ "អាយ៉ាស៊ូនេះត្រូវបានដាក់ចុះ មកសំដៅទៅលើអាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلا} ។" (រុស អាស់-កាហ្វី ទំព័រ ២៨៧)

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٨٧﴾

៨៧. នេះគ្រាន់តែជាព្រះកម្រើនសម្រាប់ពិភពទាំងពួងប៉ុណ្ណោះ (គឺសម្រាប់សត្វលោកទាំងអស់) ។

وَلَعَلَّمَنَّا نَبَاهُ وَ بَعْدَ حِينٍ ﴿٨٨﴾

៨៨. អស់លោកនឹងដឹងដំណឹងព្រះកម្រើននេះក្រោយមកបន្តិច ។"

អ៊ីម៉ា មូហាំម៉ាដ្ឋ បាក្យៀរ ^{صلوات الله عليه والسلا} បានថា៖ "អាយ៉ាស៊ូនេះចែងសំដៅទៅលើពេលដែលអាស់-ម៉ាស៊ូខ្លី ^{صلوات الله عليه والسلا} នឹងលេចខ្លួនឡើងវិញ ។" (អាស់-កាហ្វី ក្បាលទី ៨ ទំព័រ ២៨៧)

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ៨៦-៨៨

1. وَ هَذَا الْإِسْنَادُ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ: فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: «قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَ مَا أَنَا مِنَ الْمُتَكَلِّفِينَ * إِنَّ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ» قَالَ هُوَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ «وَ لَتَعْلَمَنَّ نَبَأَهُ بَعْدَ حِينٍ» قَالَ عِنْدَ خُرُوجِ الْقَائِمِ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: «وَ لَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتَلَفَ فِيهِ» قَالَ اخْتَلَفُوا كَمَا اخْتَلَفَتْ هَذِهِ الْأُمَّةُ فِي الْكِتَابِ وَ سَيَحْتَلِفُونَ فِي الْكِتَابِ الَّذِي مَعَ الْقَائِمِ الَّذِي يَأْتِيهِمْ بِهِ حَتَّى يُنْكِرَهُ نَاسٌ كَثِيرٌ فَيَقْدِمُهُمْ فَيَضْرِبُ أَعْنَاقَهُمْ. (الكافي ج 8 ص 287)

១. អាច្ឆិ យ៉ាក្កុហ្មារ ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូទ្វិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង [៣៨:៨៦] ចូរអ្នកថា៖ "ខ្ញុំមិនសូមថ្លៃឈ្នួលរឿងនេះពីអស់លោកទេ ខ្ញុំមិនមែនជាម្នាក់ក្នុងចំណោមអ្នកក្លែងបន្លំនោះទេ ។" [៣៨:៨៧] នេះគ្រាន់តែជាព្រះកម្រើនសម្រាប់ពិភពទាំងពួងប៉ុណ្ណោះ ថា៖ "នេះ (ព្រះកម្រើន) គឺ អាមីរុល-មុមិនីនី ^{صلوات الله عليه والسلا} ។" [៣៨:៨៨] អស់លោកនឹងដឹងដំណឹងព្រះកម្រើននេះក្រោយមកបន្តិច ។" ព្រះ អង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈថា៖ "ក្នុងពេលអាល់-ក្លីអ៊ីម ^{عجل الله فرجه} ងើបឡើង ។" ចំណែកព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះ មហិទ្ធិបូទ្វិ ព្រះដ៏មហារុងរឿង [១១:១១០] យើងបានប្រទានគម្ពីរឲ្យមូសា ។ ការខ្វែងគំនិតគ្នាអំពីរឿង គម្ពីរនោះបានកើតឡើង ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈថា៖ "ពួកគេបានឈ្លោះគ្នាដូចសហគមន៍នេះឈ្លោះ គ្នាអំពីព្រះគម្ពីរដែរ ហើយពួកគេនឹងឈ្លោះគ្នាអំពីព្រះគម្ពីរដែលនៅឯអាល់-ក្លីអ៊ីម ^{عجل الله فرجه} ដែលព្រះអង្គ ^{عجل الله فرجه} នឹងយកឲ្យពួកគេ មនុស្សចំនួនច្រើននឹងបដិសេធព្រះគម្ពីរនោះ ។ ដូច្នោះព្រះអង្គ ^{عجل الله فرجه} នឹងលើកទ័ពមក កាត់កពួកគេ ។" (អាល់កាហ្វី ហ្វាខ្លីស្ទ 14880 ឬ 8 الكافي)

2. ابْنُ شَهْرٍ أَشُوبَ: عَنْ كِتَابِ ابْنِ رُمَيْحٍ: قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): "قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَ مَا أَنَا مِنَ الْمُتَكَلِّفِينَ * إِنَّ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ" قَالَ: «أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)». ** (المنقب الكافي ج 3 ص 97 ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : 4 صفحة : 688)

២. អ៊ីបនូ ស្មាសុរី អាស៊ីបទទួលបានមកពីសាត្រារបស់អ៊ីបនូ រូម៉ែហ្គាដែលបានឲ្យដឹងថាអាច្ឆិ យ៉ាក្កុហ្មារ ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈថា៖ "[៣៨:៨៦] ចូរអ្នកថា៖ "ខ្ញុំមិនសូមថ្លៃឈ្នួលរឿងនេះពីអស់លោកទេ ខ្ញុំមិនមែនជា ម្នាក់ក្នុងចំណោមអ្នកក្លែងបន្លំនោះទេ ។" [៣៨:៨៧] នេះគ្រាន់តែជាព្រះកម្រើនសម្រាប់ពិភពទាំងពួង ប៉ុណ្ណោះ ថា៖ "(ព្រះកម្រើន) គឺអាមីរុល-មុមិនីនី ^{صلوات الله عليه والسلا} (97:3) (المنقب 3:97)"

3. تأويله: ما رواه الشَّيْخُ مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ رَحِمَهُ اللهُ عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْعَبَّاسِ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ عَنْ عَاصِمِ بْنِ حُمَيْدٍ عَنْ أَبِي حَمْرَةَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ: فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ "قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَ مَا أَنَا مِنَ الْمُتَكَلِّفِينَ * إِنَّ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ * وَ لَتَعْلَمَنَّ نَبَأَهُ بَعْدَ حِينٍ" قَالَ ذَلِكَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ "وَ لَتَعْلَمَنَّ نَبَأَهُ بَعْدَ حِينٍ" قَالَ عِنْدَ خُرُوجِ الْقَائِمِ عَلَيْهِ السَّلَامُ . يعني أن "ذكر العالمين" أمير المؤمنين عليه السلام. "ونبأه" أي خبره وشأنه وفضله، وانه حجة الله، هو وولده المعصومون على العالمين إذا قام القائم من ولده بالسيف، أي ذلك الأوان تعلمون نبأه بالمشاهدة والعيان. (تأويل الآيات - شرف الدين الحسيني - ج 2 - الصفحة 510)

៣. [...] អាច្ឆិ ហ្វាស្មាសុរីបានថា អាច្ឆិ យ៉ាក្កុហ្មារ ^{صلوات الله عليه والسلا} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិបូទ្វិ ព្រះដ៏ មហារុងរឿង [៣៨:៨៦] ចូរអ្នកថា៖ "ខ្ញុំមិនសូមថ្លៃឈ្នួលរឿងនេះពីអស់លោកទេ ខ្ញុំមិនមែនជា

ម្នាក់ក្នុងចំណោមអ្នកក្លែងបន្លំនោះទេ ។" [៣៨:៨៧] នេះគ្រាន់តែជាព្រះកម្រើនសម្រាប់ពិភពទាំងពួង
 ប៉ុណ្ណោះ [៣៨:៨៨] អស់លោកនឹងដឹងដំណឹងព្រះកម្រើននេះក្រោយមកបន្តិច" ថា៖ "នេះគឺអាមីរុល-
 មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ។ [៣៨:៨៨] អស់លោកនឹងដឹងដំណឹងព្រះកម្រើននេះក្រោយមកបន្តិច" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام
 មានវចនៈថា៖ "ក្នុងពេលអាល់-ក្លីអ៊ីម عجل الله فرجه ងើបឡើង ។" បានសេចក្តីថាព្រះកម្រើនមនុស្សទាំងពួងគឺ
 អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ។ [៣៨:៨៨] ដំណឹងព្រះកម្រើននេះ ពោលគឺដំណឹងរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام
 កិត្យានុភាពរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام គុណសម្បត្តិរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ព្រះអាជ្ញាធររបស់
 អល់ឡោះហ្គ័រ عز وجل ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام និងរាជបុត្រ عليهم السلام ទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ជាបុគ្គលសុក្រិតឥតដែល
 ខុសលើមនុស្សទាំងពួង ។ ពេលអាល់-ក្លីអ៊ីម عجل الله فرجه ដែលចេញមកពីព្រះរាជបុត្រ عليهم السلام ទាំងឡាយរបស់ព្រះ
 អង្គ صلوات الله عليه والسلام នឹងងើបឡើង ពេលនោះអស់លោកនឹងបានដឹង ដំណឹងព្រះកម្រើននេះ ដោយអាស្រ័យលើការ
 អង្កេតមើលនិងការឃើញ ។" (تأويل الايات الظاهرة) វគ្គ៣៨ ហ្វាឌីស្ត្រ១៣)

4. عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ حَدِيثٌ طَوِيلٌ يَقُولُ فِيهِ: وَ مِنَ الْعُلَمَاءِ مَنْ يَضَعُ نَفْسَهُ لِلْفِتَاوَى وَ يَقُولُ: سَلُونِي وَ لَعَلَّهُ لَا يُصِيبُ
 حَرْفًا وَاحِدًا، وَ اللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُتَكَلِّفِينَ، فَذَاكَ فِي الدَّرَكِ السَّادِسِ مِنَ النَّارِ. (تفسير نور الثقلين ج ٤ ص ٤٧٣)

៤. អាប៊ូ អាប៊ុនឌុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈនៅក្នុងហ្វាឌីស្ត្រវែងមួយថា៖ "អ្នកមានចំណេះដែលចេញ
 សេចក្តីវិនិច្ឆ័យដោយខ្លួនឯង ហើយថា៖ "សូរខ្ញុំមកចុះ" អ្នកនោះអាចមិនបានចេញសម្តីណាមួយដែល
 ត្រឹមត្រូវទេ អល់ឡោះហ្គ័រ عز وجل មិនសព្វព្រះហឫទ័យអ្នកក្លែងបន្លំ (المتكلفين) ទេ ។ ដូច្នោះអ្នកនោះអាចបាននៅ
 ក្នុងភ្លើងនរកជាន់ទីប្រាំមួយ ។" (تفسير نور الثقلين) វគ្គ៣៨ ហ្វាឌីស្ត្រ១៤)

ពាក្យរាយ

- ថ្ងៃដែលរស្មីលុលឡោះហ្ន៎ صلى الله عليه وآله وسلم នឹងប្រហារវា (ស្វែតូន الجنة) [៣៨:៧៨-៨១] ។37
- ថ្ងៃដែលអាល់-ក្លីអ៊ីម عجل الله فرجه នឹងសម្លាប់អ៊ីប្លីស يعن الله [៣៨:៧៨-៨១] ។37
- ថ្ងៃព្រះសាសនា គឺថ្ងៃជំនុំជម្រះ [៣៨:៧៨-៨១] ។38
- អ៊ីបលីសកើតពីដីឥដ្ឋ [៣៨:៧៦-៧៧] ។35
- មានតែអ្នកដែលមានកំណើតល្អទេដែលស្រឡាញ់យើង عليكم السلام [៣៨:៧១-៧៥] ។34
- អ្នកហ្វាឡាលី (អ្នកដែលកើតមកដោយស្របតាមច្បាប់អល់ឡោះហ្ន៎ وآل) [៣៨:៧១-៧៥] ។33
- អ្នកក្លែងបន្លំ (المتكفين) [៣៨:៨៦-៨៨] ។41
- អ្នកប្រសើរលើសបណ្តាទេវតា [៣៨:៧១-៧៥] ។32
- បុគ្គលទីមួយ [៣៨:៨២-៨៥] ។39
- អល់ឡោះហ្ន៎ وآل បង្កើតទេវតាពីទឹក سوف (ص) [៣៨:១-១៦] ។6
- បណ្តាអ្នកផ្អែម [៣៨:៧៥] ។34
- ដំណឹងឧឡារិកគឺអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام [៣៨:៦៧] ។31
- ហ្វាបតារ (ឬ ហ្វីបតារ គឺបុគ្គលទីមួយ [៣៨:២៧-២៨] ។).....15
- ឈ្មោះទាំងប្រាំដែលចារនៅលើព្រះរាជបល្ល័ង្ក [៣៨:៧១-៧៥] ។32
- ដោយដៃអញ [៣៨:៧៥] ។33
- ខូឡាំ (បុគ្គលទីពីរ) [៣៨:២៧-២៨] ។15
- យើង عليكم السلام ជាទ្វារអល់ឡោះហ្ន៎ وآل [៣៨:៧១-៧៥] ។33
- ន័យរបស់ "ចោល (الرحيم) [៣៨:៧៦-៧៧] ។36
- ន័យរបស់ سوف (ص) [៣៨:១-១៦] ។6
- ព្រះកម្រើនគឺអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام [៣៨:៨៦-៨៨] ។40
- ព្រះវិនិច្ឆ័យធម៌ (فصل الخطاب) [៣៨:១៧-២៦] ។11
- ស្វីករ ឬ ស្វីកៀរ (الذكر) [៣៨:១-១៦] ។5
- ស្វីហ្វារ (سوف) គឺបុគ្គលទីពីរ [៣៨:៨២-៨៥] ។39
- ស្វីរ៉យកូ (ឬ ស្វារីកូ គឺបុគ្គលទីពីរ) [៣៨:២៧-២៨] ។15
- سوف (ص) គឺទឹកផុស [៣៨:១-១៦] ។6
- វិញ្ញាណ [៣៨:៧១-៧៥] ។33
- អាធូ យ៉ាស៊ូស៊ី ប៊ីន ហ្វីស្វាំ (أبو جهل بن هشام) [៣៨:១-១៦] ។7
- អាយ៉ាស៊ូប៊ីត្លៃ [៣៨:៣៩] ។22

Revision: 18/02/2018, 10/01/2019, 26/11/2021